

ÅRSREDOVISNING 2012

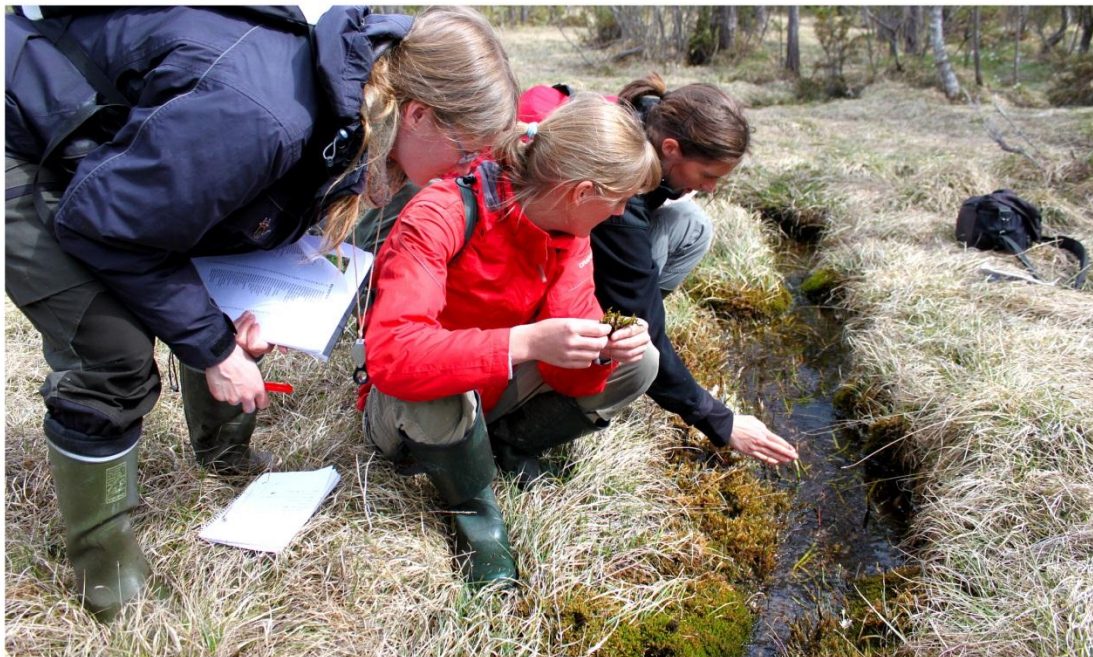

Foto: Britta Johansson

Landshövdingen har ordet	3
Organisation	6
Länsstyrelseinstruktion 2 §	7
Länsstyrelseinstruktion 3 - 6 §§	16
<i>Trafikföreskrifter</i>	16
<i>Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor</i>	17
<i>Lantbruk och landsbygd</i>	21
<i>Fiske</i>	27
<i>Regional tillväxt</i>	30
<i>Infrastrukturplanering</i>	37
<i>Energi och klimat</i>	39
<i>Hållbar samhällsplanering och boende</i>	43
<i>Naturvård samt miljö- och hälsoskydd</i>	47
<i>Skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar</i>	59
<i>Kulturmiljö</i>	62
<i>Folkhälsa</i>	66
<i>Jämställdhet</i>	69
<i>Integration</i>	74
<i>Övrig verksamhet</i>	79
<i>Organisationsstyrning</i>	80
Personaluppgifter	81
Året i siffror	84
Finansiell redovisning	100

Landshövdingen har ordet

Nu har halva min förordnadetid gått och mycket har hänt både i länet och inom Länsstyrelsen under dessa tre år. Inte minst det senaste året har varit fyllt av händelser som visar på ett stort engagemang för Gotlands utveckling och samtidigt pekar på svåra avvägningar som måste göras för att vi ska få en hållbar utveckling ur såväl ekonomiskt som miljö- och socialt hänseende. Länsstyrelsen har här en viktig och svår roll att hantera olika statliga intressen samtidigt som hänsyn ska tas till regionala förhållanden och förutsättningar.

Ett beslut från Mark- och miljööverdomstolen om tillstånd till täkt- och vattenverksamhet på norra Gotland (Bunge Ducker) tydliggjorde den konflikt som finns mellan industrins behov av kalk av hög kvalitet och bevarandet av skyddsvärd natur samt behovet av tillgången till vatten. Beslutet utlöste en riksomfattande debatt och demonstrationer i Ojnareskogen i Bunge. Konflikten påverkade även Länsstyrelsen ur många olika aspekter. Mark- och miljööverdomstolens beslut provas nu i Högsta domstolen och i avvaktan på slutligt avgörande är kalkföretaget förhindrat att påbörja några förberedelsearbeten för den planerade takten.

Hållbar utveckling handlar mycket om att bruka utan att förbruka. Ett bra exempel på detta är hur Gotlands rika kulturarv kan användas på ett hållbart och delvis nytt sätt. I samband med nationaldagsfirandet invigdes Kultudralen (Nicolai ruin) med kungaparet och kulturministern närvarande. Kultudralen kommer att användas som konsertlokal m.m. och intresset för byggnaden är stort.

Arbetet med att tillgängliggöra länets naturreservat har fortsatt genom bl.a. nya skyltar, varav 22 har kompletterats med engelsk översättning, och inbjudande entréer. Insatserna är ett led i att främja friluftslivet och kommer förhoppningsvis att locka ännu fler människor ut i den unika gotländska naturen.

I likhet med övriga landet har arbetsmarknaden svalnat betydligt och arbetslösheten på Gotland ligger nu i paritet med riksgenomsnittet. Antalet varsel ökar inom näringslivet och omstruktureringar sker även inom offentlig verksamhet; Svenska Spel m.fl. Enligt Arbetsförmedlingens höstprognos har sysselsättningen minskat något under 2012. Under 2013 väntas efterfrågan minska ytterligare, därtill kommer öläget som en begränsande faktor.

Väl fungerande förbindelser med fastlandet, för såväl gods som för resenärer, är en nödvändighet för regional tillväxt. Inför kommande upphandling av färjetrafiken har det gotländska samhället ställt krav på att tillgängligheten inte får försämrats. Det s.k. Gotlandsupproret arrangerade i juli en protestmarsch med 7000 deltagare mot höga biljettpriser och försämringar i färjetrafiken. I olika sammanhang har jag lyft fram de negativa konsekvenser som en försämring i form av minskad turtäthet och ökad överfartstid skulle få för de gotländska företagarna och den regionala tillväxten. Trafikverket har nyligen presenterat ett förslag till trafiklösning inför upphandlingen av färjetrafik till Gotland. Förslaget kan inte accepteras utifrån ett Gotlandsperspektiv och Trafikverket bör enligt Region Gotland och Länsstyrelsen få nya direktiv för arbetet med upphandlingen.

Jord- och skogsbruket, som jämte besöksnäringen är de tyngsta näringarna på Gotland, har tydliga sysselsättningseffekter även på andra branscher. En bibehållen eller ökad aktivitet inom de areella näringarna har därför betydelse för länets utveckling. Landsbygdsprogrammet och EU-stödet till jordbruket, som Länsstyrelsen administrerar, har stor betydelse för branschens lönsamhet. Totalt utbetalades år 2012 drygt 374 miljoner kronor i stöd och bidrag.

År 2013 axlar Gotland titeln som Årets Matlandethuvudstad. Syftet med utmärkelsen Årets Matlandethuvudstad är att visa på de möjligheter som finns att skapa jobb och tillväxt inom ramen för visionen *Sverige – det nya matlandet*. I juryns motivering till utmärkelsen står det bl.a. att det soliga klimatet och den kalkrika jorden skapar förutsättningar för hög kvalitet och unika produkter med egen karaktär som är attraktiva såväl nationellt som internationellt. Gotland får priset för ett målmedvetet arbete och förhoppningen är att utmärkelsen ska inspirera ännu flera att satsa på verksamheter inom mat och upplevelser.

Almedalsveckan, som förra året var större någonsin, är ett utmärkt tillfälle för att stärka Gotlands utveckling och varumärke. För Länsstyrelsens del handlar det om att lyfta fram viktiga frågor, utveckla samverkan och nätverk samt att erbjuda residenset som mötesplats för både nationella och internationella seminarier och möten. Veckan ger också unika möjligheter till generell och specifik kompetensutveckling för Länsstyrelsens personal.

Mediabevakningen var rekordstor och det fanns även ett tiotal utländska medier på plats. Den mediala uppmärksamheten ger ett stort PR-värde för länet och Gotlands varumärke. Andra arrangemang som förmedlat positiva bilder av Gotland är mediabevakningen av fotbollslandslaget uppladdning på ön, tv-program med deltagare från Gotland och tv-program som spelats in på Gotland. Den reklam som Gotland fått genom dessa arrangemang beräknas uppgå till många miljoner.

Riksdagens nyligen fattade beslut om att Högskolan på Gotland går samman med Uppsala universitet skapar nya möjligheter. Styrelsen för Uppsala universitet anser att Gotlands geografiska läge gör det naturligt att utveckla Campus Gotland till ett nav i östersjösamarbetet, där frågor som hållbar utveckling och regional tillväxt utgör utvecklingsområden. Jag ser fram emot ett fortsatt och utvecklat samarbete kring bl.a. östersjöfrågorna.

I november 2012 anordnade Länsstyrelsen på uppdrag av regeringen en nationell jämställdhetskongress i Stockholm med tema 30/Trettio. Jämställdhetsintegrering som strategi och framtidens jämställdhetspolitik var frågor på agendan. Vi har även fått ett uppdrag av regeringen att genomföra en förstudie om hur arbetet med jämställdhetsintegrering med stöd av länsstyrelserna kan stärkas på regional nivå.

I början av året genomförde vi en omorganisation som syftar till att öka tydligheten externt och internt, tydlig ansvarsfördelning och ett ledarskap med färre medarbetare per chef. En medarbetarundersökning under hösten 2012, som gav ett medarbetarindex på 82 %, visade också att nästan 80 % ansåg att den nya organisationen upplevs som bättre än den tidigare.

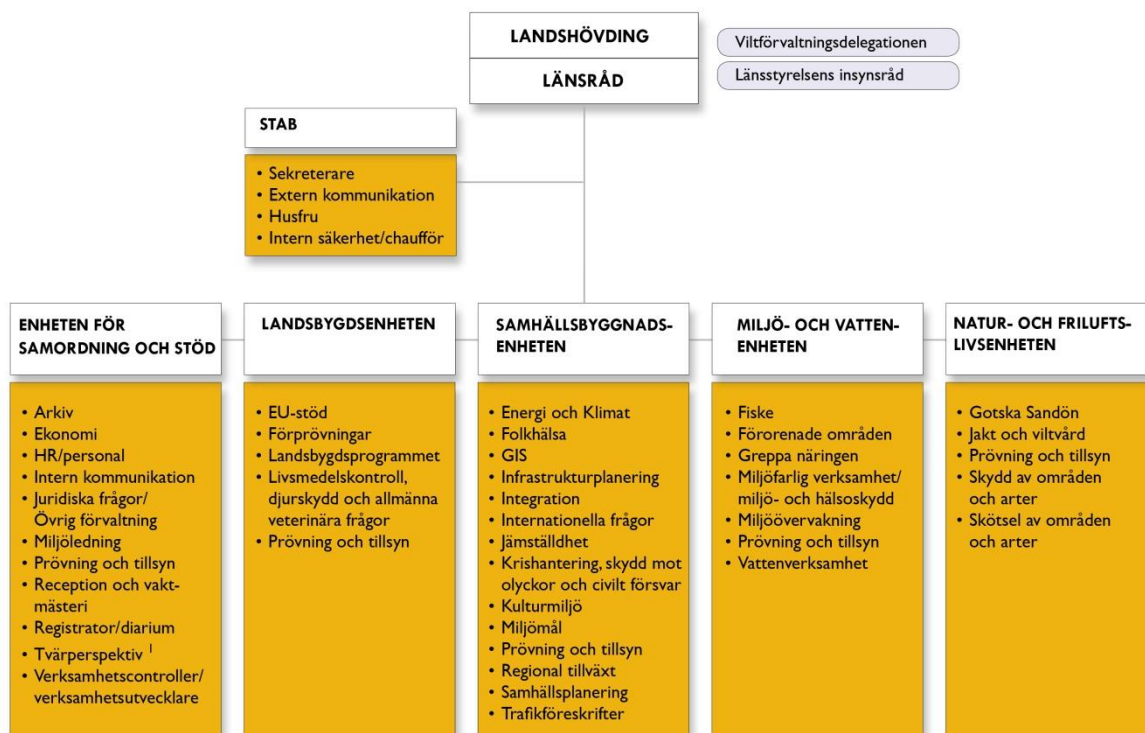
I den brukarundersökning som länsstyrelserna gör gemensamt varje år fick vi positiva omdömen om bemötandefrågor och det personliga engagemanget, men handläggningstider och tillgänglighet är något som vi måste fortsätta att utveckla. Hittills vidtagna åtgärder har gett resultat och utfallssiffrorna för 2012 visar att handläggningstiderna för bl.a. överklaganden av detaljplaner och bygglovsärenden har minskat väsentligt jämfört med 2011.

Länsstyrelsen har de senaste fem åren genomgått en stor strukturomvandling i och med att den fleråriga försöksverksamheten med utökad regional samverkan successivt avvecklats. Förändringen har haft en negativ konsekvens för ekonomin och personalstyrkan har minskat från ca 250 till ca 110 anställda. Genom en ökad ekonomisk styrning, åtgärder för att minska kostnaderna och effektivisering av processer har Länsstyrelsen lyckats anpassa verksamheten till

de nya ekonomiska förutsättningarna och vid utgången av 2012 är ekonomin i balans. Jämfört med 2011 har verksamhetens totala kostnader minskat med ca 5 miljoner kronor (5 %).

Utredningen *Statens regionala förvaltning – en angelägen reform* som överlämnades till regeringen i slutet av år 2012 anser att det behövs särskilda statliga regionala myndigheter. Jag delar utredningens bedömning av behovet av en regional statlig myndighet som kan anlägga ett helhetsperspektiv, kan göra en samlad bedömning och fatta sammanvägda beslut, dvs. det uppdrag som länsstyrelserna har. Utredningens förslag att antalet länsstyrelser måste bli färre och större för att kunna bedriva verksamheten på ett effektivt sätt kan dock ifrågasättas. Min erfarenhet från både privata och offentliga organisationer är inte alltid att större organisationer är effektivare än små. En jämförelse av länsstyrelsegemensamma nyckeltal bekräftar inte heller bilden av att stora länsstyrelser generellt är effektivare än små. Detta och Gotlands särställning är frågor som vi får återkomma till i den fortsatta hanteringen.

Organisation

¹ Med tvärperspektiv menar vi verksamhetsintegrering av perspektiven jämställdhet, mänskliga rättigheter, barns bästa, tillgänglighet samt folkhälsa. Arbetet med tvärperspektiv utgår från 5§ länsstyrelseinstruktionen.

Nuvarande organisation med fem enheter och en stab till länsledningen infördes den 1 februari 2012.

Länsstyrelsen är en så kallad enrådgighetsmyndighet, vilket innebär att landshövdingen svarar direkt inför regeringen och att myndigheten har ett så kallat insynsråd istället för styrelse.

Viltförvaltningsdelegationen består av representanter från olika intressegrupper och fattar beslut i strategiska och övergripande frågor för länets viltförvaltning.

Den 1 juni övergick Miljöprövningsdelegationen till Länsstyrelsen i Stockholms län.

Vid utgången av år 2012 uppgick antalet anställda vid Länsstyrelsen i Gotlands län till 107 personer, varav 60 kvinnor och 47 män. Ledningen bestod 2012 av fyra kvinnor och tre män.

Länsstyrelseinstruktion 2 §

Länsstyrelsen ska verka för att nationella mål får genomslag i länet samtidigt som hänsyn ska tas till regionala förhållanden och förutsättningar.

1. Länsstyrelsen ska redovisa sina insatser och sin bedömning av uppnådda resultat för sin uppgift att verka för att nationella mål får genomslag i länet samtidigt som hänsyn ska tas till regionala förhållanden och förutsättningar.

I enlighet med regeringsbeslut 2012-12-18 redovisas inom fem utgiftsområden indikatorer vars övergripande syfte är att mäta måluppfyllelsen av hur nationella mål får genomslag i länet. Ett annat syfte är att relatera förändringar av indikatorsvärdena till insatser och resultat av länsstyrelsernas verksamhet. I många fall är det svårt att peka på ett direkt orsakssamband mellan insatserna och utvecklingen av valda indikatorer. Verksamheten måste därför sättas in i ett större sammanhang och redovisade insatser ska mera ses som exempel på åtgärder som Länsstyrelsen bedömer har påverkat utvecklingen inom respektive område. Några av de beslutade indikatorerna, som är gemensamma för alla länsstyrelser, är inte heller relevanta att använda för Länsstyrelsen i Gotlands län. Avsikten är att presentera en tidsserie med data över en treårsperiod men för vissa indikatorer har det endast varit möjligt att redovisa en serie på två år i denna årsredovisning.

Areella näringar, landsbygd och livsmedel utgiftsområde 23

Det övergripande målet för Sveriges landsbygdspolitik är att stödja en ekonomisk, ekologisk och socialt hållbar utveckling av landsbygderna. Ett delmål för utgiftsområdet är *Ett dynamiskt och konkurrenskraftigt näringsliv i hela landet som präglas av öppenhet och mångfald.*

Sysselsättning	2012	2011	2010
Antal kvinnor sysselsatta utanför tätort (på landsbygden) i förhållande till totalt antal kvinnor sysselsatta i länet (avser dagbefolkning) (%).		13	13
Antal män sysselsatta utanför tätort (på landsbygden) i förhållande till totalt antal män sysselsatta i länet (avser dagbefolkning) (%).		27	27
Antal sysselsatta utanför tätort (på landsbygden) i förhållande till totalt antal sysselsatta i länet (avser dagbefolkning) (%).		20	20
Nyföretagande	2012	2011	2010
Antal nystartade företag av kvinnor utanför tätort (på landsbygden) i förhållande till nyföretagande i länet (%).		24,1	20,8
Antal nystartade företag av män utanför tätort (på landsbygden) i förhållande till nyföretagande i länet (%).		43,1	39,5
Antal nystartade företag utanför tätort (på landsbygden) i förhållande till nyföretagande i länet (%).		67,2	60,3

Källa: SCB:s registerbaserade arbetsmarknadsstatistik (RAMS)

Kommentar kring ovanstående indikatorer

Jämfört med stora delar av övriga Sverige har den gotländska landsbygden under de senaste åren präglats av en dynamisk utveckling inom många områden. Ovanstående indikatorer bekräftar detta. Gotland har under 2000-talet uppvisat en stabil befolkningsnivå med i huvudsak oförändrad

andel av den gotländska befolkningen som är bosatta på landsbygden. Gotland är ett av de län som har högst andel företagare per capita. Många av dessa företag är etablerade på landsbygden och har utgångspunkt i de två viktigaste näringarna, besöksnäringen och lantbruket, samt produktion av förnyelsebar energi. En av grundförutsättningarna för utveckling av företag, både nya och befintliga, är tillgång till infrastruktur. Länsstyrelsen har därför tillsammans med Region Gotland framgångsrikt arbetat för en utbyggnad av bredband på den gotländska landsbygden enligt den s.k. "sockenmodellen". Målet är att alla hushåll senast 2015 skall ha tillgång en bredbandskapacitet om minst 100 mb/s. I dagsläget har en tredjedel av alla hushåll tillgång till målsatt kapacitet. Detta överensstämmer med det nationella målet inom området. De särskilda bredbandspengarna inom Landsbygdsprogrammet har varit och är även fortsättningsvis viktiga för att kunna uppnå detta mål.

Möjligheten att värna och vårda det öppna landskapet är en viktig förutsättning för att Gotlands attraktionskraft som besöksmål och förutsättningarna för att utveckla verksamhet inom besöksnäringen på landsbygden. Möjligheten att behålla det öppna landskapet är beroende av tillgången på betande djur. Tillgången på betande djur är avhängigt lönsamheten inom animalieproduktionen. Under den senaste tiden så är det speciellt mjölkproducenterna som har påverkats av problem med lönsamheten. Detta medför en minskning av antalet betande djur och en accelererande strukturrationalisering. De EU-ersättningar som betalas ut är därför av avgörande betydelse för den gotländska landsbygdens utveckling.

En annan viktig faktor för förbättringen av lönsamheten i primärproduktionen är möjligheten att öka förädlingsgraden av gotländska livsmedel. En ökad livsmedelsförädling har inneburit att nya företag har utvecklats på den gotländska landsbygden där nya produkter och aktörer har erhållit nationella och internationella utmärkelser och erkännanden. Satsningar inom landsbygdsprogrammet och inom Matlandet har i hög grad bidragit till den utvecklingen.

Samhällsplanering, bostadsförsörjning, byggande samt konsumentpolitik utgiftsområde 18

Det övergripande målet för utgiftsområdet är att ge alla människor i alla delar av landet en från social synpunkt god livsmiljö där en långsiktig god hushållning med naturresurser och energi främjas samt där bostadsbyggande och ekonomisk utveckling underlättas.

Detaljplaner	2012	2011	2010
Antal överprövade detaljplaner		2	0
Antal upphävida detaljplaner		1	0
Strandskyddsdispenser	2012	2011	2010
Antal strandskyddsdispenser som länsstyrelsen har överprövat		0	0
Antal strandskyddsdispenser som länsstyrelsen har upphävt		0	0

Källa: Boverket,

2010: Uppföljning av strandskyddsbeslut 2010. Naturvårdsverket ärendenr NV-00711-11, tabell 5

2011: Uppföljning av strandskyddsbeslut 2011. Naturvårdsverket ärendenr NV-00289-12, tabell 42

Kommentar kring ovanstående indikatorer

Detaljplaner

Trots att det inte framgår av statistiken har Länsstyrelsen i Gotlands Län under 2012 överprövat en detaljplan och upphävt samma detaljplan. Detaljplanen blev upphävd i de delar som avsåg byggrätter inom strandskyddat område där Länsstyrelsen avslagit hemställan om upphävande av strandskydd. Under planprocessen var strandskyddet en av de frågor som Länsstyrelsen bedömde

kunde bli fråga för senare prövning av detaljplanen. Vid utställningen av detaljplanen bedömdes att det kvarstod att hantera strandskydd enligt 7 kap miljöbalken (MB).

Processen för denna detaljplanläggning har varit lång och invecklad. Att Länsstyrelsen överprövade och upphävde delar av planen kan ses som en naturlig utveckling på ett komplicerat ärende. Att fler planer inte blivit överprövade och upphävda ger en indikation på att kommunen tar hänsyn till Länsstyrelsens yttranden i detaljplaneprocessen.

Strandskyddsdispenser

Länsstyrelsen i Gotlands län har under perioden inte överprövat någon strandskyddsdispens.

Enligt Länsstyrelsens beslut den 26 april 1993 gäller inom all den mark längs kusten som omfattas av strandskydd enligt 7 kap 14 § miljöbalken även förordnande om naturreservat enligt 7 kap 4 § miljöbalken. Därmed är det Länsstyrelsen som handlägger den övervägande delen av dispensererna på Gotland. Region Gotland handlägger endast dispenser vid inlandsvatten och vattendrag. Länsstyrelsen bedömer att regionen är i behov av vägledning kring strandskyddsfrågor.

Allmän miljö- och naturvård utgiftsområde 20

Det övergripande målet för miljöpolitiken är att till nästa generation kunna lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser.

Riksdagen har beslutat om sexton miljökvalitetsmål som anger det tillstånd i den svenska miljön som miljöarbetet ska leda till.

Biologisk mångfald	2012	2011	2010
Markåtkomst produktiv skog, antal hektar	292	222	295
Förekomst av rovdjur i länet	2012	2011	2010
Antal vargrevir med föryngringar		0	0
Vattenmiljö	2012	2011	2010
Antal ytvattenförekomster som uppnår hög eller god ekologisk status i förhållande till totala antalet i länet (%)	10	10	10
Antal grundvattenförekomster som uppnår god kvantitativ status i förhållande till totala antalet i länet (%)	67	67	67
Antal grundvattenförekomster som uppnår god kemisk status i förhållande till totala antalet i länet (%)	58	58	58
Mark	2012	2011	2010
Antal sanerade objekt i förhållande till inventerade objekt i riskklass 1 (%)		8	0
Förnybar energi	2012	2011	2010
Installerad effekt MW (megawatt) i vindkraftverk.		181,4	114,2
Producerad el, antal MWh (megawattimmar) som kommer från vindkraft.		325 957	232 851

Källa: Naturvårdsverket,

2010: Ulv i Skandinavien, statusrapport för vintern 2010-2011. Hogskolen i Hedmark Oppdragsrapport nr 1-2011

2011: Varg i Skandinavien och Finland, slutrapport från inventering av varg vintern 2011-2012. Hogskolan i Hedmark Uppdragsrapport nr 6-2012

VISS-databasen, Havs- och vattenmyndigheten, EBH-databasen

Vindkraftsstatistik 2011 (Statens Energimyndighet ES 2012.02)

Kommentar kring ovanstående indikatorer*Markåtkomst*

Markåtkomsten för 2012 ligger högre än 2011, men i nivå med 2010 års nivå. Ett stort antal förhandlingsuppdrag är igång, och flera av dem har fallit ut under 2012. Totalt sett går det dock för långsamt för att målen ska nås. Biologiskt skyddsvärd skog hinner inte skyddas i den takt den avverkas på Gotland.

Länsstyrelsen har under året anlitat förhandlingsombud genom avrop från Naturvårdsverkets upphandlade konsulter. Tack vare skicklighet och god kunskap hos den mest anlitade förhandlingskonsulten har många förhandlingar kunnat slutföras 2012. Möten mellan Länsstyrelsen och förhandlingskonsulten har hållits två gånger under året och telefonkontakt sker flera gånger i veckan, ibland dagligen. Förhandlingskonsulternas förmåga att leverera resultat är en direkt bidragande faktor till markåtkomsten. Resultatet varierar hos de olika förhandlingskonsulter som Länsstyrelsen anlitat.

På grund av många redan påbörjade reservatsobjekt och små resurser till handläggning av reservatsbildande går arbetet tyvärr mycket långsamt. Förhandlingar om köp av intrång av prioriterade fastigheter pågår kontinuerligt.

En annan negativ faktor är de bristfälliga ekonomiska resurserna för markintrång och köp hos Naturvårdsverket. Möjligheterna att förvärva mark på ett kostnadseffektivt sätt genom att köpa in biologiskt värdefulla skogar som kommer ut på öppna marknaden minskar eftersom redan uppbundna affärer gör slut på medlen tidigt på året.

Vattenmiljö

Inga förändringar har skett gällande ekologisk status för Gotlands ytvattenförekomster under 2012. En del av länets kustvattenförekomster som idag är klassade till måttlig ekologisk status kommer sannolikt att klassas till god ekologisk status när statusklassningen görs om under 2013.

För länets vattenförekomster/vattendrag är läget oförändrat och det kommer sannolikt inte att ändras vid statusklassningen 2013. Anledningen till detta är att vattendragen är så omdanade på grund av utdikning, rätning och kanalisering att det är tekniskt och ekonomiskt omöjligt att återskapa dessa vatten till vad de en gång varit. Fokus bör läggas på möjliga åtgärder som att bygga bort vandringshinder samt öka miljöhänsynen vid underhåll av markavvattningsföretagen. Den kemiska statusen kommer att förändras vid statusklassningen 2013 och innebära en förbättring (exklusive kvicksilver) eftersom senare undersökningar visat att halterna av nonylfenoler minskat och ligger idag under gränsvärdena i de större vattendragen där vi tidigare hade problem. För länets sjöar är läget oförändrat vilket innebär god ekologisk och kemisk status.

På Gotland anses grundvatten vara en av våra viktigaste frågor, och det har också uppmärksamats mer de senaste åren. Åtgärdsmissigt bör fokus framöver läggas på vattenskyddsområden, för att i ett långsiktigt perspektiv trygga en god vattenkvalité i viktiga vattentäkter. Det är Region Gotland som är huvudman för vattentäkterna och som därmed ansvarar för framtagandet av vattenskyddsområdena. Länsstyrelsen stödjer och hjälper Regionen via tillsynsvägledning.

5 av Gotlands 12 grundvattenförekomster har bedömts till otillfredsställande kemisk status främst på grund av höga kloridhalter samt rester av bekämpningsmedel. Vidare uppstår sommartid brist på grundvatten inom vissa områden, vilket medför att 4 grundvattenförekomster har bedömts till otillfredsställande kvantitativ status. Statusklassningarna är från år 2007 och kommer under 2013 att ses över.

Mark

Efter många års utredning och diskussioner gick Region Gotland in som huvudman under 2010 för fyra förorenade riskklass 1-områden där ansvar saknas helt eller delvis. Ett av objekten, Fönstersnickeriet i Fårösund, efterbehandlades under 2011 med 75 % finansiering av staten och 25 % av ansvarig. Ytterligare tre områden har efterbehandlats under 2012. Åtgärderna på ett av dessa områden har bekostats av ansvarig, två har finansierats med statliga bidrag. Idag finns nio riskklass 1-objekt i Gotlands län.

Förnybar energi

Vindenergiförhållandena är mycket goda från elproduktionssynpunkt på hela Gotland. Gotland har också varit ett pionjärområde för vindkraft i Sverige och det finns omkring 150 vindkraftverk uppförda. Efter några år utan ytterligare utbyggnad har planeringen nu tagit fart igen, och mellan år 2010 och 2011 ökade vindbruket i länet från ca 114 till 181 MW installerad effekt och ökad vindelproduktion från ca 233 till 326 GWh/år. Under 2011 har generationsskiftet genomförts i tre områden där vindkraft uppfördes tidigt. Totalt 58 mindre vindkraftverk har ersatts av 25 större verk, som nu producerar ca 4 gånger så mycket el-energi på samma plats.

För att bidra till att lösa konflikten mellan försvarsintressen och vindbruk, i form av en väderradar som starkt begränsar möjligheterna till vindbruk inom vissa delar av länet, har Länsstyrelsen under året sökt och erhållit medel från Energimyndigheten till en fördjupad utredning av effekterna av lokaliseringen av en möjlig kompletterande väderradar. Projektet utförs som ett samarbete mellan Länsstyrelsen, Region Gotland, Försvarsmakten och SMHI, som ansvarar för den tekniska utredningen.

När det gäller ärendeberedning som rör vindbruket har Länsstyrelsen i Gotlands län sedan många år en tvärsektoriellt sammansatt handläggargrupp som representerar såväl miljö- och hälsoskydd, vattenvård, kulturmiljövård, naturvård och planfrågor, och som bereder alla yttranden och deltar i alla samråd. Sedan flera år finns också en Samverkansgrupp för gotländskt vindbruk i länet som Länsstyrelsen sammanhåller, med representanter från Länsstyrelsen, Region Gotland, den regionala elnätsägaren GEAB, Gotlands vindelproducenter som organiserar de allra flesta av vindbrukets entreprenörer i länet samt LRF Gotland och Högskolan Gotland. Samverkansgruppens syfte är att främja framgångsrik etablering av vindkraft på Gotland utifrån befintliga regionala visioner och mål. Genom det ömsesidiga informationsutbyte som sker i samverkansgruppen har vindbrukets regionala problemställningar kunnat klargöras och belysas allsidigt.

Länsstyrelsen bedömer att dels de riksintressen för vindbruk som pekades ut 2008, dels den förhållandevis nya kommunala översiktsplanen "Bygg Gotland. Översiktsplan för Gotlands kommun 2010-2025" som antogs 2010 har haft betydelse för att vindkraftsutbyggnaden återupptagits i länet. Region Gotland har tagit del av statliga planeringsmedel och i översiktsplanen särskilt och mycket väl belyst förutsättningarna för vindbruket. Länsstyrelsen föreslog riksintresseområden av förhållandevis stor omfattning under processen. Länsstyrelsen har vidare lämnat underlag, deltagit i samråd samt granskat översiktsplanen. Såväl Region Gotland som Länsstyrelsen bedömer att utbyggnadsmöjligheterna för vindbruket är goda på Gotland. Översiktsplanen visar också stora potentiella utbyggnadsområden för vindkraft och planen har en målsättning om 2,5 TWh vindelproduktion per år eller ca 1000 MW installerad effekt totalt, vilket skulle motsvara mellan 250-400 vindkraftverk beroende på installerad effekt.

För att utveckla vindbruket i länet behöver elnätet förstärkas till och från Gotland, samt på Gotland. Länsstyrelsen har framfört behovet av ett utbyggt stamnät till Gotland till Näringsdepartementet. Svenska Kraftnät projekterar nu en ny elkabel om 500 MW mellan

fastlandet och Gotland, som ska kunna driftsättas år 2017. Ytterligare en elkabel planeras på sikt, men är inte tidssatt av Svenska Kraftnät. Samtidigt behöver ett nytt produktionselnät byggas på Gotland. Länsstyrelsen deltar i en referensgrupp hos den regionala nätägaren GEAB i syfte att underlätta och diskutera hur detta bör ske.

Jämställdhet utgiftsområde 13

Målet för jämställdhetspolitiken är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Fyra delmål anger inriktningen för regeringens politik:

1. En jämn fördelning av makt och inflytande
2. Ekonomisk jämställdhet
3. Jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet
4. Mäns våld mot kvinnor ska upphöra.

Därutöver gäller målet att 40 % av de nystartade företagen ska startas av kvinnor.

Nystartade företag	2012	2011	2010
Antal nystartade företag av kvinnor i förhållande till totalt antal nystartade företag i länet (%)		36,1	35
Antal nystartade företag av män i förhållande till totalt antal nystartade företag i länet (%)		63,9	65
Mäns våld mot kvinnor	2012	2011	2010
Anmälda misshandelsbrott inomhus mot kvinnor 18 år eller äldre, där förövaren är bekant eller obekant med offret.	176	157	188
Antal per 100 000 av medelfolkmängden 18 år eller äldre			

Källa: SCB:s registerbaserade arbetsmarknadsstatistik (RAMS), Brottsförebyggande rådet

Kommentar kring ovanstående indikatorer

Ett av de jämställdhetspolitiska målen är att kvinnor och män ska ha samma möjligheter till ekonomisk självständighet. Företagande är en central del inom detta område. Statistiken visar att kvinnors nyföretagande har ökat något mellan 2010 och 2011. Andelen nystartade företag av kvinnor har under flera år varit på en högre nivå i länet jämfört med riket.

Vad som verkligen gör att människor väljer att starta företag är dock en komplex fråga som bör följas upp med fler indikatorer. Ett flertal strukturella frågor påverkar företagandet som t.ex. arbetsmarknadens och näringslivets struktur samt normer och förväntningar kring företagande och kön. Inom ramen för länsstyrelsens uppdrag inom t.ex. sakområdena jämställdhet, regional tillväxt och landsbygd finns dock möjligheter att uppmärksamma och påverka förutsättningarna för företagande. Under åren har länsstyrelsen genomfört flera insatser för att uppmärksamma och påverka villkoren för kvinnors företagande genom t.ex. utbildningar, seminarier, utredningar m.m.

Den indikator som används för att visa på hur det nationella målet om att mäns våld mot kvinnor ska upphöra är antalet anmälda misshandelsbrott. Antalet anmälda brott har varierat i rätt liten utsträckning mellan åren 2010 och 2012. Anmälda brott är inte en helt enkel indikator att använda då det är väl känt att ett väl genomfört arbete bland stödjande aktörer kan göra att antalet anmälningar ökar. Fler anmälningar kan vara ett tecken på ökat förtroende för polis och andra aktörer. Indikatorn är också komplicerad på så sätt att det är svårt att se de direkta sambanden mellan Länsstyrelsens insatser och antalet anmälningar.

Sedan 2010 har området mäns våld mot kvinnor uppmärksammas av både Länsstyrelsen och flera andra aktörer som t.ex. Polisen och Region Gotland. Insatser som Länsstyrelsen genomför

för att uppmärksamma problemområdet genom att t.ex. utbilda, utreda och stödja samordning kan tänkas bidra till en ökad känsla av att området tas på allvar och en ökad kännedom om de insatser som finns, vilket gör att fler anmäler. De kompetenshöjande insatser som Länsstyrelsen genomför kan också bidra till att fler yrkesgrupper upptäcker våldet och vågar fråga eller anmäla.

Statistiken säger enbart att anmälningarna har ökat, men det behöver inte betyda att våldet har ökat. Huruvida det hade utvecklats på samma sätt utan Länsstyrelsens påverkan är omöjligt att säga. Den unika rapport som Länsstyrelsen presenterade under 2012 (*Medel mot våld*, Länsstyrelsen 2012:9) visade på en uppskattning för myndighetens insatser och samordnande roll, vilket skulle kunna visa på att Länsstyrelsens insatser har betydelse för utvecklingen av området. Eftersom Länsstyrelsen har en indirekt roll inom detta område och inte möter målgruppen är det främst andra aktörers direkta agerande som påverkar om våldet ökar eller minskar. Länsstyrelsens samordning och andra insatser bedöms dock bidra till att de övriga aktörerna utvecklar sitt arbete gentemot målgruppen och problemområdet.

Integration utgiftsområde 13

Målet för integrationspolitiken är lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund.

Nyanlända flyktingar eller andra skyddsbehövande	2012	2011	2010
Antal kommuner som tecknat överenskommelser om flyktingmottagande i förhållande till antal kommuner inom länet (%).	100	100	100
Antal platser per 10 000 invånare i länet	10,5	10,5	5,2
Ensamkommande flyktningbarn	2012	2011	2010
Antal platser per 10 000 invånare i länet	3,1	3,1	1,6

Källa: Migrationsverket, Befolkningsstatistik från SCB
1) Uppgift avseende riket anges inom parentes

Kommentar kring ovanstående indikatorer

Region Gotland har en överenskommelse med Länsstyrelsen och Migrationsverket om flyktingmottagande. Antalet platser både för vuxna och barn har ökat kraftigt sedan 2010. Region Gotland har under 2012 genomfört en utredning kring mottagandet av ensamkommande barn och har beslutat att utöka antalet platser. Länsstyrelsen bedömer därmed att det för nästa år är aktuellt med en ny överenskommelse om mottagande av ensamkommande barn, som innebär en ordentlig ökning av antalet platser.

Vad gäller ensamkommande barn nyttjas idag samtliga platser som finns till förfogande. De allt kortare handläggningstiderna för asylprövning innebär ett hårt tryck på mottagandet. Det är därför angeläget att platsantalet utökas under 2013. När det gäller antalet vuxna som kommer till Gotland är det betydligt färre än antalet som ska kunna tas emot enligt överenskommelsen. Detta beror bl.a. på brist på bostäder, men också att Gotland inte är tillräckligt attraktivt för att nyanlända att etablera sig på eller stanna kvar på. Länsstyrelsen arbetar därför med att ta fram det s.k. Gotlandspaketet, som innebär insatser vad gäller arbetsmarknad, bostäder och marknadsföring.

Länsstyrelsen ska utifrån ett statligt helhetsperspektiv arbeta sektorsövergripande och inom myndighetens ansvarsområde samordna olika samhällsintressen och statliga myndigheters insatser.

Länsstyrelsen arbetar sektorsövergripande inom alla verksamhetsområden men arbetet är av särskild betydelse inom planprocessen och i miljömålsarbetet. För arbetet med miljö kvalitetsmålen finns en fastställd struktur för både det interna och externa arbetet som syftar till utbyte av information, diskussion om årliga bedömningar, aktuella teman inom miljöområdet m.m.

I arbetet med planeringsunderlag, översiktplaner och detaljplaner så samordnar Länsstyrelsen statliga myndigheters intressen. Detta genom att inhämta synpunkter från berörda myndigheter i olika ärenden och sammanväga synpunkterna från dessa. Länsstyrelsen informerar vid kontinuerliga möten med Region Gotland om viktiga planeringsunderlag, nyheter och bedömningar från statliga myndigheter. Vidare samverkar Länsstyrelsen med centrala myndigheter bland annat i arbetet med riksintressen. De riksintressen som Länsstyrelsen särskilt har arbetat med det senaste året är riksintresse för totalförsvaret och riksintresse för dricksvatten.

Samverkansgruppen för gotländskt vindbruk är nationellt unik på så sätt att den samlar alla sektorer som verkar inom vindbruk på ön. Länsstyrelsen är sammankallande och gruppen består av deltagare från Gotlands Energi AB, representanter för Gotlands vindelproducenter, Region Gotland (såväl handläggare som politiker), länets vindkraftssamordnare, Högskolan på Gotland, och Länsstyrelsen. Denna referensgrupp träffas 4 gånger per år och utbyter information och verkar för att identifiera framtida utmaningar och problemställningar så att förutsättningarna för vindkraftsutbyggnaden blir så tydliga som möjligt.

Med anledning av Nordkalks AB dom gällande den planerade verksamhet i Bunge Ducker och den massmediala påverkan som skett har Länsstyrelsens aktivt arbetat för att samordna olika samhällsintressen. Länsstyrelsen har hållit ett flertal möten med bolaget, entreprenörer och Polis för att minimera samhälleliga risker och öka tydligheten i Länsstyrelsens agerande.

Länsstyrelsen ska främja länets utveckling och noga följa tillståndet i länet samt underrätta regeringen om dels det som är särskilt viktigt för regeringen att ha vetskap om, dels händelser som inträffat i länet.

I arbetet med kommande upphandling av färjetrafiken mellan Gotland och fastlandet har Länsstyrelsen samverkat med en mängd aktörer, bl.a. Region Gotland, för att belysa konsekvenserna för den regionala tillväxten i det fall förutsättningarna för färjetrafiken skulle försämrats. Vid möten och i skrivelser till regeringen har Länsstyrelsen lyft fram vilka konsekvenser en försämring av tillgängligheten skulle få för de gotländska företagen och den regionala tillväxten.

Statlig verksamhet på Gotland, som sysselsätter ca 2 000 personer, har betydelse för den regionala tillväxten genom både direkta och indirekta effekter. Statlig verksamhet ger även en ökad möjlighet till kompetensförsörjning för offentlig och privat verksamhet samt möjligheter till kompetensutveckling och rörlighet för personalen i de statliga myndigheterna. Länsstyrelsen har i olika sammanhang uppmärksammat regeringen på att dessa aspekter bör vägas in vid översyner och omstrukturering av den statliga verksamheten på Gotland.

Vid tre tillfällen under 2012 drabbades Gotland av längre strömbrott som innebar att hela ön blev strömlöst. Den här typen av totalavbrott, som berodde på att elkabeln från fastlandet slogs ut, visar på sårbarheten för länets strömförsörjning och visar även på behovet av nästa generations elkabel som planeras till år 2017. Den nya elkabeln har även stor betydelse för utvecklingen av vindkraften i länet.

Länsstyrelsen har i en årlig rapport till Länsstyrelsen i Dalarnas län redogjort för de problem som finns på landsbygden när det gäller grundläggande betaltjänster. Länsstyrelsen har tagit initiativ till bildandet av en ”ögrupp” med Blekinge län, Kalmar län, Södermanlands län och Gotlands län där syftet är att identifiera gemensamma strukturer och problem inom betaltjänstområdet, som kännetecknar kustlän med mycket turism. Länsstyrelsens arbete har även uppmärksammats i media. Framförallt är det bankernas minskande kontanthantering och landsbygdsföretagares och pensionärsorganisationers kritik mot detta som varit i fokus.

Länsstyrelsen ska vidare ansvara för de tillsynsuppgifter som riksdagen eller regeringen har ålagt den. Förordning (2008:1346).

Länsstyrelsen bedriver en omfattande tillsynsverksamhet inom olika sakområden, främst avseende miljöbalken, kulturminneslagen och djurskyddslagen. Ansträngningar sker för att lyfta fram och prioritera tillsyn. För att utveckla kompetensen och insatserna finns på Länsstyrelsen ett väletablerat tillsynsnätverk med representanter från alla enheter. Nätverket ger möjlighet till kompetensutveckling, effektivisering och utveckling. En gemensam tillsynsplan för Miljöbalken har tagits fram. Tillsynsplaner, som uppdateras årligen, finns inom alla tillsynsområden utom de allra minsta.

Tillsynsplanerna, i vilka bedömt behov, plan och utfall framkommer inom Länsstyrelsens olika tillsynsområden, följs upp tertialsvis. Uppföljningarna visar alltjämt att den planerade egeninitierade tillsynen får stå tillbaka för den händelsestyrda tillsynen. Inom djurskyddsområdet är detta särskilt synligt. Utfallet av den utförda tillsynen uppgick till 83 % av den planerade, vilket är ett mycket bra resultat. Den utgör dock endast 38 % av den tillsyn som anses behövas.

Inom vissa områden har Länsstyrelsen svårigheter att upprätthålla tillräckligt hög tillsynskompetens och har därför en samverkan med Länsstyrelsen i Stockholms län. Efterlevnaden av alkohol- och tobakslagen är ett sådant område där tillsynen utförs enligt ett särskilt samarbetsavtal. Genom detta avtal kan även alkoholhandläggare vid Region Gotland bl.a. delta i kompetensutvecklingsinsatser som Länsstyrelsen i Stockholms län anordnar för handläggare i länets kommuner.

Särskilda satsningar som gjorts under 2012 är att samordna all miljötillsyn under en vecka för att uppmärksamma och synliggöra Länsstyrelsens arbete. Tillsynen riktade sig till markägare och företag inom Gothemsåns avrinningsområde. Vidare har en särskild tillsynsplan för den planerade bergtäkten som Nordkalk AB planerar vid Bunge Ducker tagits fram. Tillsyn avseende den verksamhetsutövaren har varit prioriterad under året.

Mer detaljerad redovisning av tillsynsuppdraget lämnas under berörda sakområden.

Länsstyrelseinstruktion 3-6 §§

Trafikföreskrifter

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER)	2012	2011	2010
Årsarbetskrafter män ¹⁾	0,03	0,13	0,03
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	0,35	0,31	0,84
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	0,42	0,46	0,75
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	453	405	740
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	0,48	0,41	0,56
Antal ärenden, inkomna och initiativärenden	100	66	91
Antal beslutade ärenden	108	70	90
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	0	1
Bidragsutbetalningar (tkr) ^{3,4)}	0	0	0

¹⁾ 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

²⁾ Andel av total verksamhetskostnad inkl. OH exkl. resurssamverkan

³⁾ Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

⁴⁾ Uppgifterna i ovanstående tabell omfattar verksamhet 25*

Länsstyrelserna ska kommentera ovanstående prestationer med avseende på volymer och kostnader samt redovisa andra väsentliga resultat inom området. Uppgifterna kan t.ex. återfinnas i de olika sakförordningarna.

Produktiviteten, mätt som antalet beslutade ärenden per årsarbetskraft, har 2012 ökat jämfört med föregående två år. Under våren 2012 har ansvarig för handläggningen av lokala trafikföreskrifter på länsstyrelsen vidareutbildat sig genom att delta i Trafikverkets anordnade kurser i trafikreglering, allmänna grunder och lokala trafikföreskrifter. Detta har inneburit en mer rättssäker handläggning, större förståelse för regelverket samt en effektivare rutin.

Länsstyrelsen har under år 2012 mottagit ansökningar från både Trafikverket, föreningar och privatpersoner. De föreskrifter som beslutats under 2012 har publicerats direkt i en Rikstäckande Databas för Trafikföreskrifter (RDT) och är tillgängliga för alla via en särskild webbplats – Svensk Trafikföreskriftssamling. En del av inkomna ärenden under 2012 har gällt särskilt ordnade parkeringsutrymmen längs med länsvägarna. Trafikverket uppmärksammade i början av 2012 att det saknades lokala trafikföreskrifter om tillåtelse för fordon att parkera för ca femton parkeringsutrymmen längs med länsvägarna och sände därför in ansökningar om lokala trafikföreskrifter om tidsbegränsad parkering.

Länsstyrelsen har under 2012 fortsatt att delta i den samrådsgrupp som bildades under 2011 på initiativ av Trafikverket. Länsstyrelsen har även tillsammans med Trafikverket gjort ett antal besök på de platser som varit föremål för ny lokal trafikföreskrift. Länsstyrelsen har haft barnperspektivet i fokus under 2012, vilket kommit till uttryck i vissa av de konsekvensutredningar som gjorts under året. Under 2012 har de lokala skolbussarna på Gotland fått ny sträckning och nytt schema, vilket inneburit att fler barn har uppehållit sig längs med vägarna än tidigare. Länsstyrelsen har tagit hänsyn till det och haft ett barnperspektiv på de lokala trafikföreskrifterna.

Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER)	2012	2011	2010
Årsarbetskrafter män ¹⁾	2,17	2,24	2,25
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	2,51	2,32	2,70
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	5,32	4,74	4,26
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	5 693	4 880	4 370
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	6,06	4,90	3,29
Antal ärenden, inkomna och initiativärenden	852	854	2 203
Antal beslutade ärenden	925	887	2 051
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	3	1
Bidragutbetalningar (tkr) ^{3, 4)}	0	0	0
Nöjdindex brukarundersökning – verksamhet XXX (Fylls i med tillhörande fotnot av de länsstyrelser som deltar i tilläggsundersökning)			

¹⁾ 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

²⁾ Andel av total verksamhetskostnad inkl. OH exkl. resurssamverkan

³⁾ Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

⁴⁾ Uppgifterna i ovanstående tabell omfattar verksamhet 28*

Länsstyrelserna ska kommentera ovanstående prestationer med avseende på volymer och kostnader samt redovisa andra väsentliga resultat inom området som inte framgår av återrapporteringskravet. Uppgifterna kan t.ex. återfinnas i de olika sakförordningarna.
--

2012 visar på en marginell ökning av antalet årsarbetskrafter inom området jämfört med 2011. Ökningen av de totala verksamhetskostnaderna kan härledas till ett ökat antal kontroller jämfört med föregående år. Kontrollerna medför ökade kostnader såsom resor och analyskostnader. Under 2012 har även betydande insatser genomförts för att minska ärendebalanserna inom området. Nedan redovisas övriga väsentliga insatser.

Djurskydd

Under året inkom 124 anmälningar. Anmälningarna har hanterats enligt lokal prioritetsordning. Av djurskyddskontrollerna utgjorde 32 procent normalkontroller. Av kontroller utförda efter anmälningar eller normalkontroll avsåg mer än 50 procent sällskapsdjur.

Länsstyrelsens deltagande i det nationella transportprojektet har inriktats på slakttransporter för djurslagen nöt, gris och får hos både gotländska och fastlandstransportörer. Syftet med projektet var att identifiera dels djurens förhållanden under i och urlastning, dels att transportören har tillräcklig kompetens i form av transporttillstånd och kompetensbevis. Resultatet av kontrollerna visar på en god regelbundenhet och transporter av god standard.

I syfte att öka djurskyddsmedvetandet på Gotland har länsstyrelsen initierat möten med samverkansgruppen för sällskapsdjur, LRF:s omsorgsgrupp, slakterinäringen och socialnämnden på Region Gotland. Länsstyrelsen har även informerat om nya föreskrifter och aktuella smittor vid möten med djurhälsopersonal, hästränare, och äggproducenter.

Polismyndigheten på Gotland har tillsatt en djurskyddspolis och en handläggare för djurskyddsärenden. Samarbetet mellan myndigheterna har därmed underlättats. Detta har varit särskilt betydelsefullt i ett omfattande och resurskrävande djurskyddsärende som avslutades i början av år 2012.

Förprovning/Besiktning

För att underlätta förprövningsprocessen har Länsstyrelsen haft möte med samtliga byggprojektörer verksamma på Gotland för att informera om den nya föreskriften om förprovning (SJVFS 2012:12) och implementering av rutin för byggsamråd i samband med inlämnande av ansökan om förprovning.

Under året har det inkommit 58 ansökningar om förprovning och i samband med 32 av dessa har det genomförts byggsamråd. Den genomsnittliga handläggningstiden har ännu inte påverkats av de nya rutinerna då ett stort antal gamla ärenden avslutats under året. Från och med årsskiftet ska dock den föreskrivna handläggningstiden på 8 veckor kunna hållas.

I samband med slutbesiktning av djurstallar har även läkemedelskontroll på gård utförts där uppföljande behandling har utförts av djurhållaren.

Länsstyrelsen har under året ingått i projektgruppen för ett nationellt projekt med mål att ensa rutiner, skapa en kunskapsbank samt utveckla det regionala och nationella samarbetet inom förprovning.

Livsmedelskontroll

Länsstyrelsen har under 2012 deltagit i Livsmedelsverkets utbildning om kontroll av frukt och bär inom primärproduktionen. 10 kontroller av primärproducenter har genomförts under året. Ett samverkansmöte om gränsdragning för kontroll av primärproduktion/gårdsbutiker har genomförts med regionens livsmedelsinspektörer. Länsstyrelsen har under året väglett Region Gotlands livsmedelsinspektörer genom tillsynsvägledning för att förbättra kvaliteten i tillsynsarbetet. Livsmedelsverket har genomfört en revision av Länsstyrelsens kontrollarbete samt deltagit i kontroll av primärproducent. Revisionen lyfte fram två områden som behöver utvecklas; konstaterade avvikelser i primärproducentregistret och avsaknad av kontrollrapport efter utförd kontroll i primärproduktionen. Länsstyrelsen har med anledning av lämnade iakttagelser förbättrat uppföljningen av primärproducenternas regelefterlevnad och utvecklat rutinerna kring kontrollrapporter.

Återrapportering regleringsbrev

5. Länsstyrelserna ska bistå Jordbruksverket i arbetet med att kvalitetssäkra uppgifterna i Djurskyddskontrollregistret.

Arbetet med registervård i DSK och projektet STORK har initierats av Jordbruksverket via Djurskyddschefsgruppen. Länsstyrelsen har vid genomgång av DSK-registret funnit >2500 kontrollplatser registrerade. Av dessa är flera dubletter. Arbetet med registervård har påbörjats för att få ett korrekt antal kontrollplatser. Ytterligare förbättringar kommer att göras genom att lägga till verksamhet, djurkategori och djurslag per kontrollplats. Länsstyrelsen bedömer att uppdateringen av DSK kommer att bli färdigt inom Jordbruksverkets fastställda tidsplan. Kvaliten i Länsstyrelsens eget arbete med registervård säkerställs genom deltagande i det nationella utvecklingsarbetet.

Tabell 1.1 Verksamma veterinärer och djurskyddsinspektörer			
Länsfakta	2012-12-31	2011-12-31	2010-12-31
Antalet verksamma veterinärer i länet	32	31	25
varav män	12	14	9
varav kvinnor	20	17	16
Antal personer som varit föremål för tillsyn över djurhälsopersonal	16	13	
Antal inspektörer inom djurskyddskontroll, åa	2,6	2,4	2,7
varav män	2	2,0	1,8
varav kvinnor	0,6	0,4	0,9
Antal inspektörer inom kontrollen av livsmedel och foder i primärproduktionen, åa	0,2	0,1	0,02
varav män	0	0	0
varav kvinnor	0,2	0,1	0,02
Antalet under året meddelade djurförbud	4	5	2
Antalet under året beslutade omhändertaganden av djur	2	3	5
Antalet genomförda djurskyddskontroller	214	176	263
Antalet genomförda kontroller av insamling och transport av animaliska biprodukter.	0	1	0
Antal kontroller av hästpass	46	60	

Källa: Djurskyddsregistret samt handläggings- och diarieföringssystem Platina

Kommentar tabell 1.1

Antalet veterinärer verksamma på ön under 2012 enligt personlig kännedom av länsveterinären. Under 2012 har antalet djurskyddsinspektörer ökat från 2,4 till 2,6 årsarbetskrafter. Antalet normalkontroller har ökat 2012 jämfört med 2011 då arbetet utförs i projektform, till exempel det nationella djurtransportprojektet. Antalet djurförbud ligger i nivå med tidigare år.

Länsstyrelseinstruktion 4§

2. tillsyn över veterinärers verksamhet samt ledning och samordning av åtgärder mot djursjukdomar

Länsstyrelsen har under året haft fortlöpande tillsyn över veterinärverksamheten på Gotland, vilket har lett till att Länsstyrelsen under året anmält 2 veterinärer till Ansvarsnämnden för djurens hälsa- och sjukvård.

Länsstyrelsen har informerat om nya föreskrifter och aktuella smittor vid 4 möten med Distriktsveterinärerna, privata veterinärer, djurhälsoveterinärer vid Svenska Djurhälsovården och VÄXA Sverige.

Under 2012 har inga utbrott av smittsamma djursjukdomar förekommit. Ett fall av salmonella i en kött djursbesättning utreddes med provtagning. Smittan återhittades inte och ärendet

avslutades, men djurägaren uppmanades att se över sina smittskyddsrutiner i samarbete med näringen och besättningsveterinär.

Tre bekräftade fall av anmälningspliktiga zoonoser från sällskapsdjur har lett till utredning med smittspårning i samarbete med öns smådjurskliniker. Arbetet resulterade i förbättrade smittskyddsrutiner för klinikerna.

Länets epizootiutrustning förvaras på veterinärstationen i Roma där man under året förbättrat lagrings- och övervakningsmöjligheterna.

Länsstyrelsen har informerat om nya föreskrifter och aktuella smittor vid möten med djurhälsopersonal, hästtränare och äggproducenter.

Ett förebyggande smittskyddsarbete har genomförts vid de kombinerade bygg- och smittskyddssamråden i samband med ansökan om förprovning. Detta arbetssätt har visat sig vara ett effektivt sätt att få med smittskyddsfrågorna tidigt i planeringsprocessen.

Länsstyrelsen deltar i ett MSB-finansierat projekt ”samverkansformer mellan länsstyrelser och Jordbruksverket” med syfte att öka samverkan mellan centrala och regionala myndigheter avseende epizootiberedskap.

Lantbruk och landsbygd

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER)	2012	2011	2010
Årsarbetskrafter män ¹⁾	8,29	9,68	10,00
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	11,17	12,60	12,17
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	22,12	23,16	19,02
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	21 031	21 134	19 639
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	22,39	21,23	14,76
Antal ärenden, inkomna och initiativärenden	7 449	9 582	7 657
Antal beslutade ärenden	7 690	9 931	7 971
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	2	4	15
Bidragsutbetalningar (tkr) ^{3,4)}	0	0	0
Varav Jordbrukarstöd, VÄS 601*			
Antal behandlade SAM-ansökningar (st.)	1599	1636	1 689
Antalet utbetalningar (st.)	5124	5064	5 146
Direkta verksamhetskostnader vht 601* (tkr)	6174	7 222	7 576
Direkta kostnader per SAM-ansökning (kr/st)	3861	4 414	4 485
Direkta kostnader per utbetalningsärende (kr/st)	1204	1 426	1 472
Varav Landsbygdsstöd, VÄS 602*			
Summa antal beslutade ansökningar om företagsstöd och ansökningar om utbetalning av företagsstöd (st)	128	115	87
Direkta verksamhetskostnader vht 6020 (tkr)	537	599	578
Direkta kostnader per beslutad ansökan om företagsstöd och ansökan om utbetalning av företagsstöd (kr/st) ⁶	4195	5 208	6 643
Summa antal beslutade ansökningar om projektstöd och ansökningar om utbetalning av projektstöd (st) ^{6, 7}	102	127	92
Direkta verksamhetskostnader vht 6021 (tkr) ^{6, 7}	835	642	567
Direkta kostnader per beslutad ansökan om projektstöd och ansökan om utbetalning av projektstöd (kr/st)	8 186	5 055	6 163
Summa antal beslutade ansökningar om miljöinvesteringar och ansökan om utbetalning av stöd till miljöinvesteringar (st)	75	99	53
Direkta verksamhetskostnader vht 6022 (tkr)	200	214	196
Direkta kostnader per beviljad ansökan om miljöinvesteringar och ansökan om utbetalning av stöd till miljöinvesteringar (kr/st)	2666	2 161	3 698
Nöjdindex brukarundersökning – verksamhet 6020, Landsbygdsutveckling – företagsstöd ⁵⁾	53		
Nöjdindex brukarundersökning – verksamhet XXX (Fylls i med tillhörande fotnot av de länsstyrelser som deltar i tilläggsundersökning)			

¹⁾ 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

²⁾ Andel av total verksamhetskostnad inkl. OH exkl. resurssamverkan

³⁾ Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

⁴⁾ Uppgifterna i ovanstående tabell omfattar verksamhet 60*

⁵⁾ Nöjdindex för verksamhet 6020 från länsstyrelsegemensam brukarundersökning 2012. Nöjdindex varierar mellan 0 och 100, där 0 är lägsta betyg och 100 är högsta betyg. Genomsnitt för samtliga 21 länsstyrelser är 69.

⁶⁾ Inklusive Leader ärenden

⁷⁾ Uppgifter om direkta verksamhetskostnader vht 6021 och direkta kostnader per beslutad ansökan och ansökan om utbetalning för åren 2011 och 2010 har ändrats i förhållande till årsredovisningen för 2011 eftersom kostnaderna för Leader ärenden inte ingick i de redovisade siffrorna.

Länsstyrelserna ska kommentera ovanstående prestationer med avseende på volymer och kostnader samt redovisa andra väsentliga resultat inom området som inte framgår av återrapporteringskraven. Uppgifterna kan t.ex. återfinnas i de olika sakförordningarna

Styckkostnaderna för hanteringen av SAM-ansökningarna har minskat med ca 13 procent jämfört med 2011 trots minskade volymer. Det beror till största delen på införandet av SAM-internet men även på utvecklade rutiner. Minskningen av antalet SAM-ansökningar följer den långsiktiga trenden med en nedgång av 2-3 procent per år. Minskningen av antalet ärenden 2012 jämfört med 2011 beror till största delen på att 2011 förlängdes ett stort antal åtaganden som ingicks 2007.

Antalet beslutade ansökningar om landsbygdsstöd har ökat med jämfört med 2011. Detta har kunnat genomföras genom utvecklade handläggningsrutiner och ökad kvalitet i grundansökningarna.

De ärenden som är äldre än två år utgörs av egna projekt inom landsbygdsprogrammet som har haft lägre prioritet än företags- och externa projektstöd.

Utifrån den genomförda brukarundersökningen så har en handlingsplan tagits fram för att åtgärda identifierade bristområden. Åtgärderna syftar till att förbättra informationen, öka tillgängligheten och korta handläggningstiderna. Brukarna var nöjda med Länsstyrelsens motiveringar till besluten samt bemötandet från personalen.

Väsentliga uppgifter inom området redovisas genom återrapporteringskraven.

Återrapportering regleringsbrev

9. Länsstyrelserna ska på ett kostnadseffektivt och för företagen enkelt sätt samt med minimerad risk för sanktioner genomföra uppgifterna som åligger dem ifråga om direktstöd till lantbruket och stöd till landsbygdsåtgärder enligt förordningarna (2004:760) om EG:s direktstöd för jordbrukare m.m. och (2007:481) om stöd för landsbygdsutvecklingsåtgärder. Länsstyrelserna ska, tillsammans med Jordbruksverket, säkerställa att direktstöd till lantbruket och stöd till landsbygdsutveckling i så hög utsträckning som möjligt betalas ut så tidigt som regelverket tillåter samt säkerställa att handläggningstider för beslut och utbetalning av stöd minskar samtidigt som risken för finansiell korrigering förebyggs och minimeras. Länsstyrelserna ska dessutom särskilt arbeta med återkrav och under 2012 hantera de återkrav som är en följd av kommissionens ställningstagande om sanktion för stödsåren 2005–2008.

Länsstyrelsen har under 2012 arbetat efter målet att alla ansökningar om jordbruksstöd lämnas elektroniskt för att säkerställa kvalitén i ärendehandläggningen. Endast två av 1600 ansökningar kom in på pappersblankett. De elektroniska ansökningarna innehåller mindre felaktigheter och har därför gått snabbare att handlägga. Tiden för handläggning och kontroll minskade med 16,8 % samtidigt som andelen lantbrukare i första utbetalningen ökade från 92,1 % 2011 till 96,7 % 2012. Länsstyrelsen har under 2012 hanterat återkraven för perioden 2005-2008 enligt jordbruksverkets plan. Arbetet med att hantera stöden till landsbygdsåtgärder redovisas under punkterna 13 och 14.

För att minimera de finansiella korrigeringarna inom landsbygdsåtgärderna har Jordbruksverket genomfört en utökad LB-kontroll. Kontrollen visade att de finansiella felen i Länsstyrelsens hantering av ansökan om utbetalning understiger 5 procent. Den definitiva nivån redovisas i en slutrapport från Jordbruksverket under våren 2013.

10. Länsstyrelserna ska följa Jordbruksverkets styrning över stödprocessen avseende administrationen av jordbruks- och landsbygdsstöd. Länsstyrelserna ska löpande rapportera handläggnings och kontrolläge till Jordbruksverket enligt av verket fastställd rapportplan, samt bistå Jordbruksverket i att under stödåret uppnå en bättre uppföljning av handläggnings- och kontrolläge av ovan nämnda stöd.

Länsstyrelsen har under 2012 följt den av Jordbruksverket framtagna planen för rapport av handläggnings- och kontrolläget för jordbruksstöden, JBR-SUSS. Länsstyrelsens planering av JBR- verksamheten har utgått från den av Jordbruksverket fastställda tidsplanen.

Under hösten 2012 har ett arbete med en mera systematisk uppföljning av handläggningstiderna för landsbygdsstöden inletts, LB-SUSS. Jordbruksverket har månadsvis gjort avstämningar med Länsstyrelsen gällande faktiska handläggningstider för inom Landsbygdsprogrammet. Varje avstämning har följts av en redogörelse från Länsstyrelsen där en handlingsplan redovisats för hur målen gällande handläggningstiderna ska uppnås. Uppföljningen har medfört ett ökat fokus på att utveckla och effektivisera handläggningsprocesserna, vilket har medfört att handläggningstiderna har förkortats. Länsstyrelsen bedömer att det inledda arbetet inom LB-SUSS kommer att resultera i att målen för handläggningstider kommer att nås under 2013.

11. Länsstyrelserna ska under 2012, tillsammans med Jordbruksverket, genomföra en processgenomgång av stödprocessen för landsbygdsutvecklingsstöd. I denna ska erfarenheter från andra medlemsländer tas tillvara.

Under 2012 har länsstyrelserna medverkat i arbetet med att utveckla processerna för landsbygdsutvecklingsstöden genom deltagande i arbetet med LB-SUSS genom representation i styrgruppen för arbetet, gemensamma diskussioner mellan länsstyrelserna och Jordbruksverket samt i samband med uppföljningstillfällena. I arbetet har Jordbruksverket bidragit med erfarenheter från andra länder.

12. Länsstyrelserna ska verka för ett effektivt regionalt genomförande av Landsbygdsprogrammet för Sverige åren 2007–2013 i syfte att uppnå de i programmet angivna målen i enlighet med förordningen (2007:481) om stöd för landsbygdsutvecklingsåtgärder. I detta ingår att enligt Jordbruksverkets riktlinjer rapportera om programmets genomförande, resultat och effekter. Länsstyrelserna ska även vara regeringen och centrala myndigheter behjälpliga i förberedelserna för ett nytt landsbygdsprogram för perioden 2014–2020.

De regionala fokusområdena är animalieproduktion, turism, klimat energi och vatten, gotländsk mat, social välfärd och värdefull skog. Den prioriteringsmatris som Länsstyrelsen tog fram i början av programperioden är ett fortsatt viktigt instrument för att kunna arbeta effektivt utifrån regionala och nationella mål. Under året har det varit fortsatt stort intresse för nybyggnationer, inom framför allt mjölkproduktionen. Eftersom naturbetesmarker med höga natur- och kulturvärden är utmärkande för länet ges särskild prioritet till investeringar som också kan skapa möjligheter till skötsel av dessa marker. Miljömålen har en framträdande plats i matrisen oavsett åtgärd. När det gäller området klimat, energi och vatten är Greppa Näringen och uppsökande arbete för anläggning av våtmarker högt prioriterat under 2012. Länsstyrelsen och Region Gotland har fortsatt sitt gemensamma arbete för länets bredbandsstrategi. För att underlätta administrationen både för sockenföreningarna och myndigheterna har det i praktiken handlat mycket om gemensam och tydlig struktur gällande ansökningsförfarandet, såväl gällande ansökan om stöd som för ansökan om utbetalning. Under året har arbetet med utvecklingen kopplat till gotländsk mat gått vidare. De resurser som under ett tiotal år avsatts till olika matprojekt gav i

slutet av året resultatet att Gotland fick utmärkelsen Årets Matlandethuvudstad 2013. Detaljerad rapport kommer enligt anvisningar att lämnas till Jordbruksverket.

Länsstyrelsen har deltagit i förberedelsearbetet inför nästa program genom att aktivt delta i olika gemensamma arbetsgrupper med Jordbruksverket inom förberedelsearbetet för det nya Leader och kring betesmarksfrågor. Båda dessa områden är särskilt viktiga för Gotland.

Länsstyrelsen har även genom deltagande i olika arbetsgrupper, bl.a. inom ”Tulpan”, medverkat i arbetet med utformning av den nationella inriktningen på Havs- och fiskefonden. I både förberedelse- och remissarbetet med Tulpan har Länsstyrelsen aktivt arbetat med både diskussioner inom myndigheten och med externa intressenter för synpunkter som är viktiga för utvecklingen av den gotländska landsbygden.

13. Länsstyrelserna anvisas medel från landsbygdsprogrammet via anslag 1.21 och 1.22 inom utgiftsområde 23 vilket regleras via Jordbruksverkets regleringsbrev för budgetåret 2012. Under 2012 ska länsstyrelserna särskilt arbeta för att minska handläggningstiderna inom axel 1, 3 och 4 samt delar av axel 2 (avseende Utvald miljö). Länsstyrelserna ska redovisa följande:

– handläggningstiderna för ansökningar om beslut om stöd och ansökningar om utbetalningar samt hur länsstyrelsen arbetar för att minska handläggningstiderna,

– vilka åtgärder som har låg anslutning i länet, översiktligt analysera orsakerna till detta samt redovisa vilka insatser länsstyrelsen vidtagit under 2012 för att öka anslutningen till dessa åtgärder för att besluten och utbetalningarna kopplade till programmet ska vara i fas och att de relevanta resultatmål och omfattningsmål som finns fastställda i programmet är uppnådda vid utgången av 2011.

Handläggningstider

Handläggningstider företagsstöd och projektstöd (ej miljöinvesteringar, kompetensutveckling och Leader)

Ärendeslag	Summa antal ärenden 2012	Summa antal ärenden 2011	Antal ärenden<= målvärdet 2012	Antal ärenden<= målvärdet 2011	Utfall måluppfyllelse % 2012	Utfall måluppfyllelse % 2011
Utbetalning företagsstöd	45	39	29	20	64	51
Ansökan projektstöd	15	14	4	1	27	7
Utbetalning projektstöd	23	23	9	6	39	26

Kommentarer till tabellen

De värden som presenteras är framtagna utifrån antal dagar från ankomstdatum fram till att första beslut är fattat. Detta till skillnad från värdena som presenteras i den inledande tabellen där antal ärenden är fler då ett och samma ärende kan inneha flertalet beslut p.g.a. förlängningsbeslut eller andra förändringar inom projektet

Sammanställningen visar på en förbättring jämfört med 2011. Länsstyrelsen har prioriterat ansökningar om stöd och åtgärder utifrån att förenkla för företag. Nedan redovisas de åtgärder som har vidtagits för att ytterligare effektivisera arbetet och förkorta handläggningstiderna.

Länsstyrelsen har under 2012 aktivt arbetat för att minska handläggningstiderna vid ansökan och stöd och utbetalning inom landsbygdsprogrammet. Länsstyrelsens analys är att en viktig utgångspunkt för detta är förbättra inkomna ansökningars kvalitet. Möten har bl.a. genomförts med LRF och Hushållningssällskapet på Gotland för att trycka på vikten av kompletta ansökningar. Resultatet av genomförda möten har varit till belåtenhet och ytterligare förståelse för vikten av kvalitativa ansökningar har erhållits. Med ökad kvalitet på inkomna ansökningar minskar mängden begärda kompletteringar och handläggaren kan i ett tidigare skede komma till beslut i ärendet. Under 2012 har samarbetet mellan länsstyrelserna inom samverkansregionen, framförallt inom LB-området, ytterligare utvecklats genom bl.a. gemensamma handläggarträffar och regelbundna digitala möten där gemensamma frågor diskuterats och kompetensutvecklingsinsatser genomförts.

Förutsättningarna för kortare handläggningstider har förbättrats då ärenden inom diversifierings- och övergångsstöd till sockerproducenter avslutades under 2011. Den omfattande handläggningen av diversifierings- och övergångsstödet 2011 medförde att det fanns ej beslutade ärenden från 2010 och 2011 vid ingången av 2012. Detta medför att arbetet med att effektivisera processerna ännu ej full ut har gett resultat. Trenden visar dock på att antalet ärenden som handläggs inom uppsatta mål ökade fram till slutet av år 2012. Länsstyrelsen bedömer att de uppsatta målen i LB-SUSS ska vara uppnådda till sommaren 2013.

Hantering av Leaderärenden har under 2012 prioriterats av Länsstyrelsen. Regelbundna möten har liksom tidigare år genomförts med Leader Gotland. Mötena har haft till syfte att gå igenom kommande ärenden hos Leader samt pågående handläggning hos Länsstyrelsen. Handläggningstiden för Leaderärenden har kortats och beror till största delen på förbättrad kvalitet på inkomna ärenden från Leader till Länsstyrelsen. För att den totala handläggningstiden skall minskas så är det viktigt att insatser även görs för att effektivisera processen på Leaderkontoret. Detta kräver särskilda insatser då projekten ofta består av ovana projektledare som vid första mötet sällan har klart för sig hur projektet ska arbeta och struktureras.

Utifrån arbetet med att förenkla för företag har ett särskilt fokus lagts på handläggning inom åtgärd 121, modernisering av jordbruksföretag, i axel 1. Inom åtgärden har det varit ett stort söktryck vilket har resulterat i hård konkurrens. Även åtgärd 312, mikroföretag, i axel 3 har prioriterats. Här har dock medlen varit mycket begränsade vilket har lett till en hård prioritering.

Under 2011 gjorde Länsstyrelsen en omfördelning inom axel 3 för att möjliggöra stöd till bredbandsutbyggnaden på ön. Fiber till alla är en mycket tydlig gemensam ståndpunkt i alla sektorer på ön. Mycket resurser har under 2012 lagts på arbetet kring mobilisering och stöd till sockenföreningar som vill komma igång och som vill ansöka om stöd. Länsstyrelsen och Region Gotland har framgångsrikt arbetat tillsammans med alla delar som rör utbyggnaden.

Inom Utvald Miljö i axel 2 har våtmarkerna haft högsta prioritet och med gott utfall av den uppsökande verksamhet som intensifierats under 2012. Den uppsökande verksamhet som planerats gällande restaurering av slåtterängar och betesmarker har prioriterats ned. Däremot har Länsstyrelsen aktivt arbetat för att värdefulla trädbärande marker ska få fortsatt skötsel oavsett hur stödsystemet ser ut och kommer att se ut. Markklassen ”Mosaikbetesmarker och andra trädbärande marker” har prioriterats utifrån dessa marker.

Låg anslutning

En åtgärd som under hela programperioden varit mindre utnyttjad än förväntat är Turism (åtgärd 313). Länsstyrelsen har i olika sammanhang propagerat för möjligheterna inom åtgärden, men

utan resultat i form av fler ansökningar. Märkbart var dock flera förfrågningar från företagare och även presumtiva projektägare i slutet av året. Resultatet av det proaktiva arbetet under året kan sannolikt märkas under 2013.

Kompetensutvecklingen i både axel 1 och axel 3 har inte varit särskilt attraktiv för företagare. Länsstyrelsen har inte heller prioriterat någon kampanj kring detta. Många företagare får del av åtgärderna genom olika projekt, särskilt kan nämnas LRFs projekt "Mervärden inom gotländsk köttproduktion", till stor del finansierat med pengar till Matlandet.

Länsstyrelseinstruktion 4§

3. tillsyn över att fastighetsinnehav avvecklas enligt 18 kap. 7 § ärvdabalken. Förordning (2008:1346)

Under 2011 gick påminnelser ut till de 30 dödsbon som inte hade avvecklat jordbruksfastigheter i enlighet med 18 kap 7 § ärvdabalken. Dessa ärenden har följts upp under 2012 med en sista påminnelse med underrättelse om att vitesföreläggande kommer att tillämpas om inte fastigheterna avvecklas. Vid utgången av 2012 har 25 av dödsbona avvecklat sina jordbruksfastigheter och fem fastigheter är under handläggning. Av de fem fastigheter som är under handläggning har ett dödsbo lämnat in lagfartsansökan för ny ägare, men ny lagfart har ännu inte utfärdats. I två ärenden har anstånd beviljats och i ett ärende har ett föreläggande med vite skickats ut och i ett ärende skall föreläggande om vite skickas ut inom kort.

Fiske

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER)	2012	2011	2010
Årsarbetskrafter män ¹⁾	0,92	1,01	1,15
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	1,07	1,04	1,09
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	2,27	2,13	1,92
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	2 384	2 314	2 332
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	2,54	2,33	1,75
Antal ärenden, inkomna och initiativärenden	63	59	44
Antal beslutade ärenden	60	72	25
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	4	3	0
Bidragsutbetalningar (tkr) ^{3, 4)}	788	161	136

¹⁾ 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

²⁾ Andel av total verksamhetskostnad inkl. OH exkl. resurssamverkan

³⁾ Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

⁴⁾ Uppgifterna i ovanstående tabell omfattar verksamhet 62*

Länsstyrelserna ska kommentera ovanstående prestationer med avseende på volymer och kostnader samt redovisa andra väsentliga resultat inom området som inte framgår av återrapporteringskraven. Uppgifterna kan t.ex. återfinnas i de olika sakförordningarna.
--

Ökningen av verksamhetskostnaderna är en följd av ökade insatser inom den landningskontroll av fiskefångster som Länsstyrelsen utför på uppdrag av Havs- och vattenmyndigheten (HaV). I det ingår också en projektsatsning på restaurering av lekvatten.

Länsstyrelsen har för egen del under året minskat ärendehandläggningstiden. I den totala handläggningstiden ingår även den tid som ligger hos HaV och Jordbruksverket, vilket påverkar att antalet beslutade ärenden minskat år 2012 i förhållande till år 2011.

En stor del av verksamheten upptas av yttranden över myndighetsremisser i olika frågor. Genomförandet av den nya myndighetsstrukturen med en uppdelning av fiskefrågor mellan Havs- och vattenmyndigheten och Jordbruksverket samt med de tidigare laboratoriernas överförande till Sveriges lantbruksuniversitet har skapat en viss osäkerhet över kommunikationsvägar, ansvarsfördelning och vem som företräder fiske, natur och miljöfrågor gentemot myndigheter och vice versa. Vissa förbättringar har dock skett under året genom uppbyggnaden av HaV och tydliggöranden från verken gällande direktiv och information.

Flertalet av antalet ärenden som är äldre än två år avser projekt som pågår till 2014. Ett ärende är ett remissyttrande som borde ha avslutats.

De ökande bidragsutbetalningarna rör sig om de salskademedel som tidigare administrerades under sakområdet naturvård under år 2012 flyttades till sakområdet fiske.

Återrapportering regleringsbrev

16. Länsstyrelserna ska verka för ett effektivt regionalt genomförande av det operativa programmet för fiskerinäringen i Sverige åren 2007–2013 i syfte att uppnå målen enligt förordningen (EG) 1198/2006. Länsstyrelserna ska även vara regeringen och centrala myndigheter behjälpliga i förberedelserna för ett nytt program 2014–2020. Länsstyrelserna ska fortsatt redovisa hur de främjat och bidragit till den nationella offentliga finansieringen av det operativa programmet för fiskerinäringen i Sverige perioden 2007–2013.

Länsstyrelsen har under året i samverkan med Jordbruksverket utvecklat hanteringen av det operativa programmet genom nya rutiner. I avsaknad av egna regionala utvecklingsmedel har Länsstyrelsens funktion i stor utsträckning inriktats på rådgivning för att finna andra medfinansieringsmöjligheter, bland annat medel från Havsmiljöanslaget. Länsstyrelsen har deltagit i Fiskeområdesgruppen Gotland.

Länsstyrelsen har i olika sammanhang framhållit fisket som en betydelsefull utvecklingsfaktor för en ö mitt i Östersjön. Som en följd av införda regleringar, till exempel av laxfiske och sillfiskestopp inför sommaren, har särskilt det småskaliga fisket påverkats negativt genom inskränkningar av fiskemöjligheter. Med försämrad lönsamhet har fiskenäringen, särskilt det småskaliga kustfisket, allt mindre möjligheter att utnyttja tillgängliga stöd för att förbättra sin situation. Ansvarsuppdelningen inom fisket, där HaV ger tillträde till resursen och Jordbruksverket har en främjanderoll genom stöd, har inte fungerat optimalt, vilket i sin tur påverkat investeringsvilja och utnyttjande av stödmöjligheter på ett negativt sätt.

Länsstyrelsen har under året ingått i Jordbruksverkets arbetsgrupp för framtagande av tekniskt underlag för fiskefonden, TUFF. Länsstyrelsen har särskilt arbetat för att synliggöra det småskaliga fiskets situation. Länsstyrelsen har även deltagit i Jordbruksverkets arbete med strategi för svenskt vattenbruk och arbetet för främjandet av fritidsfisket.

Länsstyrelsen ingår i samarbete kring fiskefrågor med Mälarlän, vilket i vissa fall inte är en helt optimal lösning sett till Gotlands avsaknad av insjövatten typ Mälaren och Hjälmaren, eller Örebro och Västmanlands avsaknad av kustfiskevatten. I samarbetet finns dock flera gemensamma frågor som är föremål för utveckling, bland annat fisketillsynen. Länsstyrelserna saknar ett formellt uppdrag att bedriva fisketillsyn. Det finns ett klarlagt behov av att i ökad utsträckning frånga den ideella fisketillsynen på allmänt vatten till olika former av anställningsförhållande, något som dock kräver en ökning av resurserna. Inom Länsstyrelsen har personal med naturtillsynsuppdrag också utbildats och förordnats till fisketillsynsmän. Den landningskontroll som Länsstyrelsen utför på uppdrag av HaV har fortsatt under året och diskussioner om den fortsatta verksamhetens utveckling sker med HaV.

Länsstyrelsen har strävat efter att vidmakthålla internationella kontakter och deltagande i nätverk på nationell och internationell nivå. Omvärldsbevakning har särskilt bedrivits gentemot EU inför införandet av en ny gemensam fiskeripolitik liksom i arbetet med en ny strukturfondsperiod. Länsstyrelsen ser det som viktigt att arbeta för att det småskaliga kustfisket får en starkare position och för det driva utvecklingen mot en ökad storskalighet.

17. Länsstyrelserna ska redovisa hur de bidragit till arbetet med omprövning av vattendomar.

Länsstyrelsen har under året uppdaterat listan över vilka vattendomar som är mest prioriterade att ompröva eller ändra. Detta har delvis skett inom projektet för tillsyn av dammanläggningar där Länsstyrelsen arbetat med tillsyn och efterföljande dialog med anläggningarnas ägare. Parallellt med detta arbete har också ett projekt bedrivits där man prioriterat tillsynen till de ytvattenuttag som är registrerade inom länets största avrinningsområde. Syftet var att få in information om tillståndens status i dagsläget och egenkontrollens omfattning.

19. Länsstyrelsen i Stockholms län tilldelas medel från anslag 1:19 inom utgiftsområde 23, vilket regleras via Jordbruksverkets regleringsbrev för budgetåret 2012, för fortsatt arbete med att utreda och testa möjligheterna att samordna distribution och marknadsföring av lokalt fångad fisk och lokalt producerade fiskeriprodukter.

Länsstyrelsen har samarbetat med Länsstyrelsen i Stockholms län i genomförandet av deras projekt och har därvid bland annat medverkat vid tre möten mellan Länsstyrelsen i Stockholm och gotländsk fiskenäring. Fiskenäringen på Gotland ingår i den organisation som bildats efter projektets slut.

Tabell 1.2			
Länsfakta inom fiske området	2012	2011	2010
Antal fiskevårdsområden	0	0	0
Antal yrkesfiskelicenser	42	46	46
Antal fartygstillstånd	40	39	44
Antal inkomna ansökningar om stöd ur strukturfondsprogram	16	10	10

Källa: Havs- och vattenmyndigheten, Fiskeriverket samt Jordbruksverket

Kommentarer Tabell 1.2

Något fiskevårdsområde har ännu inte kommit till stånd men arbete pågår fortsatt. Fisket på Gotland är i allt väsentligt småskaligt och kustnära. Antalet yrkesfiskelicenser har minskat. Fyra tydliga orsaker kan spåras:

- upphört fiske på grund av olönsamhet (till exempel betalas strömming med ca 3.50 kr/kg till producent, minus avdrag för lådor m.m., medan konsument får betala 40-50 kr/kg för hel strömming, dvs. 12-15 ggr ökning. En lantbrukare får ca 3.50 kr/l för mjölken, konsumenten betalar 8.50-9 kr/l, dvs. 2-3 ggr ökning. Antalet mellanhänder är likartat.)
- åldersavgång genom pensionering,
- införande av regelverk som missgynnar ett diversifierat lönsamt småskaligt fiske. Med skärpta regler för torsk, som i stort saknas runt Gotland, och förbjudet laxfiske återstår flundra, piggvar, strömming och skarpsill. Förutom piggvar under en kort sommarsäsong är priserna för kvarvarande arter sådana att ett endast ett storskaligt volymfiske kan nå lönsamhet,
- ingen nyrekrytering.

Ökningen av antalet ansökningar om stöd ur strukturfondsprogram beror på ändrade regler för inköp av vågar som innebär en ökad medfinansiering.

Regional tillväxt

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER)	2012	2011	2010
Årsarbetskrafter män ¹⁾	0,83	0,96	0,98
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	0,86	0,84	0,43
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	1,92	1,87	1,21
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	2 206	2 746	1 909
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	2,35	2,76	1,44
Antal ärenden, inkomna och initiativärenden	3	6	6
Antal beslutade ärenden	2	6	4
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	0	0
Bidragsutbetalningar (tkr) ^{3, 4)}	2 304	2 235	2 411

¹⁾ 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

²⁾ Andel av total verksamhetskostnad inkl. OH exkl. resurssamverkan

³⁾ Där Länsstyrelsen gör utbetalningen ⁴⁾ Uppgifterna i ovanstående tabell omfattar verksamhet 30*

Länsstyrelserna ska kommentera ovanstående prestationer med avseende på volymer och kostnader samt redovisa andra väsentliga resultat inom området som inte framgår av återrapporteringskraven. Uppgifterna kan t.ex. återfinnas i de olika sakförordningarna.
--

Under denna rubrik ska även redogöras för det fortsatta arbetet med uppdragen 21 och 31 förordning om regionalt tillväxtarbete (2007:713) samt uppdrag 39 Konkurrensförordning (2008:604) i RB2011.

Verksamheten utgör en relativt liten andel av Länsstyrelsens totala verksamhet. Jämfört med 2011 har både resursinsats och ärendevolymin minskat något.

Regional tillväxtarbete (SFS 2007:713)

Länsstyrelsen bedömer att det finns en väl utvecklad samverkan mellan länets aktörer då det gäller regional tillväxt. Region Gotlands näringslivspolitiska program för åren 2012-2015, som beslutades under våren 2012, innebär att flera nya mötesplatser har skapats mellan Region Gotland, statliga myndigheter och näringslivet. Vid två tillfällen per år samlas representanter från alla statliga myndigheter och bolag på Gotland för att diskutera aktuella frågor. Länsstyrelsen, Högskolan på Gotland och Arbetsförmedlingen deltar aktivt i Näringslivsrådet, vilket är ett forum för genomförande av det näringslivspolitiska programmet. Ytterligare exempel där statliga aktörer aktivt arbetar kring regional utveckling är i Kompetensplattformen. Länsstyrelsen bedömer att de statliga myndigheterna på Gotland har god kännedom om inriktning och innehåll i den regionala utvecklingsstrategin. Några goda exempel på resultat av samverkan mellan aktörer är Gotlands utmärkelse Matlandethuvudstad 2013 samt utbyggnaden av bredbandsfiber på landsbygden. Företagandet och nyföretagandet är fortsatt mycket högt på Gotland. Den största utmaningen framöver när det gäller regional tillväxt är kommande upphandling av färjetrafiken mellan Gotland och fastlandet.

Vad gäller Länsstyrelsens arbete enligt den nationella strategin för regional konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning, fortgår insatser inom områdena Innovation och förnyelse, Kompetensförsörjning och ökat arbetskraftsutbud, Tillgänglighet samt Strategiskt gränsöverskridande arbete. Länsstyrelsen fortsätter att aktivt delta i Kompetensplattformen och Trafikrådet. Innovation och förnyelse uppmärksammades under året genom seminarier på residenset i Visby under Almedalsveckan. Arbetet med Kraftsamling Östersjön, som utgörs av konkreta miljöprojekt, fortgår och Länsstyrelsen har även deltagit i bildandet av

Östersjöinitiativet. Länsstyrelsen har också bidragit till Svenska Institutets Östersjökonferens under våren 2012 samt driver ett samarbetsprojekt om världsarv i Östersjöregionen. Vidare har samarbetet med systerön Hainan i Kina utvecklats och fördjupats genom besök och företagskontakter.

Konkurrensfrågor

Länsstyrelsen har en kontinuerlig bevakning på konkurrensfrågorna. Dessa frågor är särskilt viktiga att bevaka på en liten ö, där olika aktörer ofta träffas både privat och i sina yrkesutövanden. Genom det kontaktnät som Länsstyrelsen har, ges många olika tillfällen och situationer att informera men också att kunna inhämta information inom området. Länsstyrelsens arbete med frågan är beroende på att man görs uppmärksam på att överträdelser har skett. Länsstyrelsen skickar varje år en enkät till olika konstellationer av företagare och företagsorganisationer för att uppmärksamma och informera om Länsstyrelsens uppdrag. I enkäten ställs frågor kring hur man upplever konkurrenssituationen och det ges möjlighet att inkomma med exempel på snedvriden konkurrens. Länsstyrelsen har också träffat Region Gotland i frågan för att diskutera konkurrensfrågor.

Länsstyrelsen har i samband med en rapport till Länsstyrelsen i Dalarnas län angående bevakning av grundläggande betaltjänster påpekat att bristen på grundläggande betaltjänster, framförallt på landsbygden, också kan vara konkurrensskadlig.

Ett ärende är föremål för utredning. En förening driver en ishall, som uppbär driftsbidrag från Region Gotland. Regionen driver själv två ishallar. Föreningen anser att genom att man erhåller ett lägre driftsbidrag än regionens båda ishallar missgynnas man trots att man är mest miljövänlig av alla tre.

Länsstyrelsen anmälde till Konkursverket 2011 bl.a. ett ärende om konkurrenssituationen inom restaurangnäringen i Visby. Konkursverket beslutade 2012 att avskryva ärendet, men diskussionen har fortsatt i bl.a. lokala medier. Länsstyrelsens roll har därvid tydliggjorts.

Länsstyrelsens arbete med landsbygdsprogrammet präglas också av att konkurrensfrågorna och upphandlingsaspekterna sätts i fokus. Inte minst har detta varit viktigt i den stora satsning på bredbandsutbyggnad som för närvarande pågår.

Länsstyrelsen har inte identifierat några regleringar som verkar hindrande för en effektiv konkurrens. Inga regleringar som hanteras internt av myndigheten och inte heller regleringar som påverkar andra organisationers verksamhet vilka kan ha konkurrensbegränsande effekter har upptäckts under året.

Återrapportering regleringsbrev

Länsstyrelserna har olika ansvarsområden och uppgifter inom regionalt tillväxtarbete. Uppdrag nr 20–24 gäller samtliga länsstyrelser. Uppdrag nr 25–29 gäller Länsstyrelserna i Norrbottens, Stockholms, Västernorrlands och Västmanlands län. Uppdrag nr 30–31 gäller samtliga länsstyrelser utom Länsstyrelserna i Norrbottens, Stockholms, Västernorrlands och Västmanlands län. Uppdrag nr 32 gäller inte Länsstyrelserna i Hallands, Gotlands, Kalmar, Skåne och Västra Götalands län. Uppdrag nr 33–37 gäller vissa länsstyrelser.

20. Länsstyrelserna ska redovisa exempel på och kommentera hur samverkan mellan länsstyrelserna och statliga myndigheter sker inom det regionala tillväxtarbetet samt hur denna samverkan utvecklats.

Länsstyrelsen samverkar med de statliga myndigheterna på Gotland i ett flertal fora. Landshövdingen sammankallar samtliga myndigheter i länet två gånger per år för att diskutera och samverka kring aktuella frågor. Några sådana frågor diskuteras mer ingående vid varje möte. Under året har bl.a. förenkla för företag, FINSAM:s verksamhet och miljöledningssystem diskuterats. Förändringar av arbetstillfällen vid respektive myndighet är ett återkommande ämne.

I det Näringslivsråd som Region Gotland kallar till deltar utöver Länsstyrelsen även Arbetsförmedlingen och Högskolan på Gotland. Medverkan i Näringslivsrådet innebär att myndigheterna får en god kännedom om inriktning och innehåll i den regionala utvecklingsstrategin. Sedan våren 2012 har Gotland ett nytt näringspolitiskt program. I Näringslivsrådet diskuteras också hur samverkan mellan statliga myndigheter, Region Gotland samt statliga och kommunala bolag kan utvecklas.

Andra fora där samverkan sker mellan flera myndigheter är Jobbkommissionen, Kompetensplattformen, Gotlands internationella nätverk och Gotlands integrationsnätverk.

Samverkan har också skett med andra länsstyrelser i det gemensamma nätverket för regional tillväxt.

24. Länsstyrelserna ska redovisa varför aktuella prioriteringar gjorts vid beslut om medel inom ramen för ändamålen inom anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder.

Då Länsstyrelsen endast har fem procent (1,2 mkr) av de regionala utvecklingsmedlen har anslag 1:1 använts för att förstärka Region Gotlands insatser inom ramen för det regionala utvecklingsprogrammet (RUP).

Medlen har främst använts för:

- Internationellt arbete och exportfrämjande
- Innovation och teknikutveckling
- Framtagande av underlag för fysisk planering
- Förstärkning av varumärket Gotland
- Kunskapsunderlag inom jämställdhetspolitiken

Det internationella arbetet är inriktat mot Östersjöstrategin och östersjöområdet samt Hainan i Kina. Länsstyrelsen har varit värd för ett officiellt besök från Hainan och bidrar därmed till att skapa förutsättningar för gotländska företag att göra affärer med Hainan. Genom ekonomiskt stöd har en delegation från Gotland kunnat besöka Hainan i december, för att knyta affärskontakter. Länsstyrelsen deltog aktivt vid en Östersjökonferens anordnad av Svenska Institutet, där ett flertal potentiella projekt arbetades fram i samverkan med myndigheter, företag och organisationer från flera östersjöländer. Andra insatser under året rör Kraftsamling Östersjön samt Östersjöinitiativet.

Vad gäller innovation har Länsstyrelsen bidragit genom att flera seminarier om innovation genomfördes på Länsstyrelsens residens under Almedalsveckan. Framtidskommissionen och IVL Svenska Miljöinstitutet var några av aktörerna som vid sina seminarier lyfte fram och diskuterade innovation, om innovationens betydelse för konkurrenskraft och tillväxt.

Ett Interregprojekt som Länsstyrelsen deltagit i (Natureship) har slutförts och arbetet har lett fram till en modell för hur samhället på planeringsstadiet kan tydliggöra möjligheter till utveckling och exploatering, med beaktande av natur- och kulturvärden. Modellen har överlämnats till Region Gotland för användning, främst i frågor som rör bygglov.

Förstärkning av varumärket Gotland har skett genom marknadsföring i media. Satsningar har också gjorts på regionala matupplevelser inom ramen för Matlandet Sverige. Detta har bidragit till att Gotland vann utmärkelsen Matlandethuvudstaden 2013.

För att stärka kopplingen mellan jämställdhetsintegrering och regional tillväxt har olika kunskapsunderlag tagits fram. Det viktigaste underlaget är det med könsuppdelad regional statistik där vi i år även tagit fram en användarguide för att underlätta spridningen och användandet av statistiken. Denna typ av underlag bedöms som mycket centrala för att kunna driva på arbetet med jämställdhetsintegrering kopplat till tillväxt.

Länsstyrelsens arbete med att stödja aktörer i länet i arbetet med jämställdhetsintegrering genom utbildning, nätverk, informationsspridning, processtöd m.m. är ett viktigt stöd även för de tillväxtfrämjande aktörerna. I det nystartade forumet för erfarenhetsutbyte, dialog och kompetensutveckling kring jämställdhetsintegrering har specifikt de aktörer som driver projekt med medel från Europeiska regionalfonden eller Europeiska socialfonden bjudits in att medverka. De bedöms vara centrala aktörer för utvecklingen av regional jämställd tillväxt. Dessa aktörer erbjuds även stöd inom ramen för det länsstyrelsegemensamma projektet ESF Jämt.

Som ytterligare ett led i att inspirera och sprida kunskap kring vikten av ett jämställdhetsperspektiv i det regionala tillväxtarbetet arrangerade Länsstyrelserna gemensamt ett seminarium under Almedalsveckan om vad landsbygden kan vinna på jämställdhet.

30. Berörda länsstyrelser ska redovisa exempel på och kommentera inom vilka områden samverkan sker mellan länsstyrelsen och det organ som ansvarar för det regionala tillväxtarbetet i länet samt hur denna samverkan utvecklats.

Samverkan mellan Länsstyrelsen och Region Gotland sker vid regelbundna möten på ledningsnivå (RegSam). På dessa möten deltar även ledningarna i Högskolan på Gotland och Arbetsförmedlingen.

Länsstyrelsen deltar i Trafikrådet, Näringslivsrådet, Kompetensplattformen, Företagsklimatgruppen samt Jobbkommissionen, till vilka Region Gotland sammankallar. Därutöver sker samverkan inom Gotlands internationella plattform, Gotlands integrationsnätverk och inom jämställdhet samt hälsa.

Länsstyrelsen och Region Gotland har arbetat nära då det gäller Matlandet Sverige och utmärkelsen Matlandethuvudstaden. Fortsatt samarbete kommer att ske under 2013 kring denna utmärkelse.

Bredbandsutbyggnaden är mycket viktigt för den regionala tillväxten och ett bra exempel på god samverkan mellan Länsstyrelsen och Region Gotland.

För närvarande diskuteras samverkan rörande förberedelser inför kommande strukturfondsperiod och hur en regional partnerskapsöverenskommelse kan se ut.

Vad gäller kommande upphandling av färjetrafiken mellan Gotland och fastlandet har Länsstyrelsen samverkat med en mängd aktörer, bl.a. Region Gotland, för att belysa konsekvenserna för den regionala tillväxten i det fall färjetrafiken skulle försämrats.

Vid Företagardagen i november hade Länsstyrelsen tillsammans med andra myndigheter och Region Gotland en gemensam monter med information om stöd till företag.

Länsstyrelsen sammankallar till Samverkansgruppen för Gotländsk vindbruk där Region Gotland, Högskolan på Gotland och vindkraftsföretag deltar. Syftet med gruppen är att främja utbyggnaden av vindkraft på Gotland.

31. Berörda länsstyrelser ska bistå det organ som ansvarar för det regionala tillväxtarbetet i länet i dess uppdrag att, i enlighet med Tillväxtverkets riktlinjer, utarbeta och genomföra en handlingsplan för att integrera ett jämställdhetsperspektiv i det regionala tillväxtarbetet under perioden 2012–2014.

Länsstyrelsen har tillsammans med Region Gotland deltagit i en workshop arrangerad av Tillväxtverket för att få en gemensam bas att stå på i arbetet med handlingsplanen. Länsstyrelsen har genomfört möten med Region Gotland för att diskutera innehåll i handlingsplanen och en konferens om kvinnors företagande som kommer att genomföras i början av år 2013. Till den lägesbild, som är en del av handlingsplanen, ska Länsstyrelsen bistå med kunskapsunderlag, statistik och dialog. Länsstyrelsen kommer också att vara remissinsats för det förslag till handlingsplan som tas fram. För att få en hållbarhet i arbetet har vi tillsammans med Region Gotland även diskuterat hur processen efter inlämning av handlingsplanen ska fungera och lyft vikten av att hitta synergieffekter mellan olika uppdrag och att använda de etablerade fora som finns.

Tabell 3.2: Länsfakta inom EU-stöd

Utbetalade bidrag, summa (tkr)	2012	2011	2010
Bidrag, vilka länsstyrelsen fattar beslut om och betalar ut	0	0	0
varav Artikel 33 (inom mål 1-området)	0	0	0
Bidrag, vilka länsstyrelsen inte fattar beslut om, men betalar ut	0	0	0
Bidrag, vilka länsstyrelsen har fattat beslut om, men där Jordbruksverket har gjort utbetalningen	374 392	385 674	381 944
<i>Landsbygdsprogrammet</i>	164 882	162 436	163 177
varav Leader	9 443	11 676	8 712
varav miljöersättningar	103 403	117 509	112 857
varav kompensationsbidrag (LFA)	15 371	16 908	16 414
varav företagsstöd	23 936	9 105	19 795
varav projektstöd	8 369	3 319	2 810
varav miljöinvesteringar	4 360	3 919	2 589
<i>Gårdsstöd</i>	199 288	205 482	212 669
<i>Sockerstöd</i>	10 222	17 756	6 098

Källa: Statens Jordbruksverk, Dawa

Kommentarer Tabell 3.2

Minskningen jämfört med 2011 beror på en lägre euro-kurs och att det särskilda sockerstödet håller på att fasas ut.

Länsstyrelseinstruktion 5§

7. i sin verksamhet verka för att förenkla för företag
--

Under året har Länsstyrelsen prioriterat insatser för att korta handläggningstiderna för de ärendegrupper som lyfts fram i det länsstyrelsegemensamma förenklingsprojektet, bl.a. EU-stöd till lantbruket och stöd till landsbygdsåtgärder. Därutöver har insatser gjorts för att korta handläggningstiderna vad gäller överklaganden av detaljplaner och bygglov. Utveckling av ärendetiderna framgår av redovisningarna under berörda sakområden och tabell H.

Länsstyrelsen har även påbörjat arbetet med att ta fram en intern handlingsplan för att förenkla för företag. Samtliga enheter vid myndigheten har involverats. Skatteverket har föreläst för Länsstyrelsens medarbetare om sitt framgångsrika arbete på området. Vi har infört mottagningsbevis för inkomna ärenden samt en mötesform internt för att stämma av alla inkomna ärenden, i syfte att stärka ”en väg in” och för att påskynda ärendehandläggningen. Perspektivet att förenkla för företagare finns också med i hanteringen av ärenden som rör fysisk planering. Kunskap om företagares villkor har ökat genom möten med Svenskt Näringsliv, Företagarna, Tillväxt Gotland och vid företagsfrukostar. Länsstyrelsen deltog också med en monter vid

Företagardagen i november, vilket är en viktig kontaktyta mot företag. Länsstyrelsen har också deltagit i det länsstyrelsegemensamma arbetet kring förenkla för företag.

Infrastrukturplanering

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER)	2012	2011	2010
Årsarbetskrafter män ¹⁾	0,29	0,15	0,12
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	0,02	0,01	0,01
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	0,35	0,17	0,11
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	356	195	148
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	0,38	0,20	0,11
Antal ärenden, inkomna och initiativärenden	19	9	9
Antal beslutade ärenden	17	6	10
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	0	0
Bidragsutbetalningar (tkr) ^{3, 4)}	0	0	0

¹⁾ 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

²⁾ Andel av total verksamhetskostnad inkl. OH exkl. resurssamverkan

³⁾ Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

⁴⁾ Uppgifterna i ovanstående tabell omfattar verksamhet 34*

Länsstyrelserna ska kommentera ovanstående prestationer med avseende på volymer och kostnader samt redovisa andra väsentliga resultat inom området. Uppgifterna kan t.ex. återfinnas i de olika sakförordningarna.

Både resursinsats och ärendevolymer har ökat jämfört med de senaste två åren. Ärendevolymen har ökat inom miljöskydd och vattenverksamhet och är ärenden som berör samråd och miljökonsekvensutredningar.

Region Gotland har ansvaret för det regionala tillväxtarbetet och för regional transportinfrastruktur (SFS 2010:630). Länsstyrelsens medverkan i arbetet har koncentrerats till arbetet i det s.k. Trafikrådet som bildades 2010 för att diskutera och koordinera arbetet med infrastruktur och kommunikationer både till och från Gotland och på Gotland. Länsstyrelsen ingår i Trafikrådets styrelse. Arbetet i styrelsen har i huvudsak bestått av frågor relaterade till upphandlingsunderlaget för färjetrafiken inför nästa avtalsperiod. Viktiga frågor har varit att lyfta fram konsekvenser för de gotländska företagen och regional tillväxt vid eventuellt försämrade färjetrafik. Länsstyrelsen har fört fram dessa konsekvenser till regeringen och Trafikverket genom skrivelser och möten.

Länsstyrelsen har under året även utvecklat kontakterna med Trafikverket, region Stockholm/Gotland. Detta har inneburit regelbundna kontakter för samråd i olika frågor. Trafikverket föreläste vid Gotlands Energidialog, som Länsstyrelsen anordnade, om framtidens transporter.

Den gemensamma bredbandssatsning som Länsstyrelsen och Region Gotland med stöd av Landsbygdsprogrammet inledde 2010 har fortgått under 2011 och 2012. Målet är att alla på Gotland år 2015 skall ha tillgång till bredband med en bandbredd om minst 100 Mbit/s symmetrisk access. Under året har s.k. sockenutvecklingsprojekt med stor insats av ideella insatser genomförts för att installera fiber på den gotländska landsbygden.

Länsstyrelsen har i en årlig rapport till Länsstyrelsen i Dalarnas län redogjort för de problem som finns på landsbygden när det gäller grundläggande betaltjänster. Länsstyrelsen har tagit initiativ till bildandet av en ”ögrupp” med Blekinge län, Kalmar län, Södermanlands län och Gotlands län där syftet är att identifiera gemensamma strukturer och problem inom betaltjänstområdet, som kännetecknar kustlän med mycket turism.

Under 2012 har Länsstyrelsens arbete uppmärksamrats i media. Framförallt är det bankernas minskande kontanthantering och landsbygdsföretagares och pensionärsorganisationers kritik mot detta som varit i fokus.

Energi och klimat

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER)	2012	2011	2010
Årsarbetskrafter män 1)	0,62	1,00	0,61
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	0,27	0,41	0,30
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	1,02	1,47	0,78
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	1 386	2 030	961
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	1,48	2,04	0,72
Antal ärenden, inkomna och initiativärenden	13	11	12
Antal beslutade ärenden	15	10	11
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	0	0
Bidragsubbetalningar (tkr) ^{3, 4)}	335	1 230	0

¹⁾ 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

²⁾ Andel av total verksamhetskostnad inkl. OH exkl. resurssamverkan

³⁾ Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

⁴⁾ Uppgifterna i ovanstående tabell omfattar verksamhet 42*

Länsstyrelserna ska kommentera ovanstående prestationer med avseende på volymer och kostnader samt redovisa andra väsentliga resultat inom området som inte framgår av återrapporteringskraven. Uppgifterna kan t.ex. återfinnas i de olika sakförordningarna. Under denna rubrik ska även redogöras för det fortsatta arbetet med uppdrag 45, Förordning om planering för prioritering av samhällsviktiga elanvändare (2011:931) i RB2011.

2011 års utvecklingsarbete med framtagande av regionala klimat- och energimål och strategi för uppnå dessa har under 2011 övergått i en genomförandefas. Detta förklarar den lägre resursinsatsen år 2012.

Länsstyrelsen har under året beslutat om nya regionala klimat- och energimål fram till 2020. Till målen finns även kopplat en strategi med utpekade prioriterade områden samt åtaganden från aktörer. Dessa mål samt strategin utgör tillsammans med det regionala underlaget till Färdplan 2050, ett omfattande kunskapsunderlag och en plattform för det fortsatta arbetet med energiomställning på Gotland.

Länsstyrelsen bedömer att de insatser som genomförts under året har skapat ökat engagemang för klimat- och energifrågor bland företag, organisationer och privatpersoner. Deltagandet vid Gotlands Energidialog, en regional mötesplats för samverkan, ökar för varje år. Energiexpo, ett nytt evenemang med utställare och föreläsare, genomfördes för första gången. Samverkan med Försvarsmakten, SMHI, Region Gotland och vindkraftsintressenter fortgår och fördjupas, för att lösa konflikten mellan försvarsintressen och vindkraft.

Arbetet med att prioritera samhällsviktiga elanvändare har i sin första fas slutförts under 2012. Region Gotland, GEAB och Länsstyrelsen har gemensamt tagit fram ett första underlag i enlighet med instruktionerna för prioriteringen. Revidering kommer att genomföras vid behov men också återkommande vart tredje år.

Återrapportering regleringsbrev

40. Länsstyrelserna ska redovisa:

- Insatser som genomförts för att strategiskt samordna och leda det regionala arbetet med att förverkliga regeringens politik avseende energiomställning och minskad klimatpåverkan,
- insatser för att utveckla och genomföra regionala åtgärdsplaner för det klimat- och energistrategiska arbetet i samverkan med berörda lokala och regionala aktörer i syfte att identifiera, planera och genomföra regionala insatser och åtgärder för att uppnå minskad klimatpåverkan, ökad andel förnybar energi och ökad energihushållning,
- insatser för att stödja näringslivets och kommunernas klimat- och energiarbete,
- insatser för att verka för en ökad andel förnybar energi, särskilt avseende insatser för att uppnå planmässiga förutsättningar inom planeringsramen för vindkraft, samt
- insatser för att bidra till och stödja Naturvårdsverkets arbete med Färdplan 2050.

Samordning och samverkan

Gotlands Energidialog, som Länsstyrelsen startade upp 2010, har blivit en betydelsefull mötesplats för gotländska aktörer att samverka kring klimat- och energifrågor. Temat för 2012 års dialog var framtidens energianvändning och lockade över 100 deltagare. Vid dialogen diskuterades bl.a. Färdplan 2050.

Gotlands klimat- och energinätverk fortsätter att växa och möjliggör god information och kommunikation med gotländska aktörer. Nätverket består av myndigheter, företag, ideella organisationer och privatpersoner.

Samverkansgruppen för gotländskt vindbruk, vars syfte är att verka för utbyggnad av vindkraften på Gotland, är ett forum för ömsesidigt informationsutbyte och för att belysa och utveckla aktuella frågeställningar kring vindkraften. Länsstyrelsen är sammankallande och i gruppen deltar Region Gotland, Gotlands Energi AB, Högskolan på Gotland och representanter för Gotlands vindelproducenter. Samverkan mellan dessa aktörer är viktig för att kunna bemöta de framtida utmaningarna vindkraften på Gotland står inför. Under året har samverkansgruppen arbetat med frågor kring behovet av utbyggnad av stamnät för el till Gotland och utbyggnad av det regionala elnätet, konflikten mellan vindbruk och andra intressen, speciellt försvarsintressen, samt samverkan vid utbildningsdagar och seminarier.

För att bidra till att lösa konflikten mellan försvarsintressen och vindbruk, i form av en väderradar som starkt begränsar möjligheterna till vindbruk inom vissa delar av länet, har Länsstyrelsen under året sökt och erhållit medel från Energimyndigheten till en fördjupad utredning av effekterna av lokaliseringen av en möjlig kompletterande väderradar. Projektet utförs som ett samarbete mellan Länsstyrelsen, Region Gotland, Försvarsmakten och SMHI, där SMHI utför den tekniska utredningen.

Länsstyrelsen har deltagit i den länsstyrelsegemensamma samverkan inom området, både nationellt och inom gruppen för sydlänen, vilket också inkluderar möten och seminarium som Energimyndigheten har bjudit in till.

De nya gotländska klimat- och energimålen för perioden 2012-2020, beslutades av Länsstyrelsen under våren 2012. Fjorton aktörer har lämnat åtaganden för hur de avser att bidra till att målen

uppfylls. De nya målen utgör en plattform för det fortsatta arbetet med energiomställning på Gotland.

De tidigare målen har utvärderats och det visar sig att målet om förnybar energi har uppnåtts. Användningen av förnybar energi har ökat och överstiger 45 procent av den totala energianvändningen på Gotland. Vad gäller målet om utsläpp av koldioxid går det inte att säga att målet har uppnåtts bl.a. beroende på ändrade metoder för beräkningarna. Det som dock framgår av statistiken är att utsläppen från den icke-handlande sektorn har minskat med 26 procent för perioden 2000 till 2009.

Stöd till näringslivet och Region Gotland

Länsstyrelsen har under 2012 lämnat ekonomiskt stöd till fyra klimat- och energiprojekt:

- Designtävling om armaturer för LED-belysning
- Sammanställning av småskalig förnybar energi på Gotland och den senaste tekniken kring sådan teknik, samt Energiexpo 2012.
- En utställning om energi vid Fenomenalen Science Center, riktad till barn och ungdomar
- Förstudie till en testanläggning för energiöverföring mellan vägbana och fordon

Inom Landsbygdsprogrammet har också ett flertal stöd beviljats inom klimat- och energiområdet. Stöd har bl.a. givits till förnybar energi (solel i kombination med batterier) inom lantbrukssektorn.

Marknadsföring, utbildning och enskild rådgivning har riktats till lantbrukare via projektet Greppa Näringen. Träffar och kurser på temat har genomförts bl.a. om vallodling, energieffektivisering och salixodling. Nära femtio enskilda rådgivningar kopplade till minskad klimatpåverkan har genomförts inom projektet.

Färdplan 2050

Vid Gotlands Energidialog utarbetade gotländska aktörer ett underlag till regeringens arbete med Färdplan 2050. Hinder och möjligheter för att nå en ekonomi utan utsläpp av växthusgaser diskuterades i arbetsgrupper uppdelat på olika sektorer. Länsstyrelsen lämnade därefter över ett bearbetat underlag till Naturvårdsverket.

41. Länsstyrelserna ska redovisa insatser och användningen av medel från anslag 1:10 Klimatanpassning inom utgiftsområde 20 med anledning av uppdraget att samordna det regionala klimatanpassningsarbetet.

Länsstyrelsen har integrerat klimatanpassning i arbetet med fysisk planering bl.a. i den fördjupade översiktsplanen för Storsudret. Inom ramen för fysisk planering har samverkan skett med Region Gotland. Länsstyrelsen har vidare deltagit i seminarium på fastlandet om klimatanpassning. En intern arbetsgrupp med deltagare från flera sakområden har tillsatts i syfte att utveckla klimatanpassningsarbetet både internt och externt.

Länsstyrelsen har också påbörjat ett kunskapsunderlag med identifierade objekt som skulle kunna utsättas för översvämningsrisker. Kunskapsunderlaget har i sin linda fokuserat på de kartsikt som finns tillgängliga eller som skulle behöva bli tillgängliga.

I de gotländska kyrkorna pågår flera forskningsprojekt med inriktning mot ny teknik, bl.a. rörande solceller och avfuktning. Länsstyrelsen deltar i en klimat- och energigrupp initierad av Samfälligheten Gotlands kyrkor som stöttar och följer projekten. I kyrkorna installeras allt fler

klimateanläggningar för värme och ventilation som är baserade på förnyelsebara energikällor. Länsstyrelsen är inblandad i projekteringsstadiet samt i beslutsprocessen och i samband med tillsyn. Många kyrkor drabbas allt mer av mögel vilket gör att nya lösningar för att förbättra klimatet i kyrkorummet måste sökas.

Hållbar samhällsplanering och boende

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER)	2012	2011	2010
Årsarbetskrafter män ¹⁾	1,11	1,49	1,17
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	2,00	1,63	1,38
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	3,54	3,25	2,17
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	3 435	3 667	2 377
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	3,66	3,68	1,79
Antal ärenden, inkomna och initiativärenden	363	515	502
Antal beslutade ärenden	376	549	480
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	1	0	0
Bidragutbetalningar (tkr) ^{3, 4)}	0	0	0
Nöjdindex brukarundersökning – verksamhet 402, Detaljplaner ⁵⁾	65		
Nöjdindex brukarundersökning – verksamhet 4031, Överklagande av beslut om detaljplaner och områdesbestämmelser ⁶⁾			
Nöjdindex brukarundersökning – verksamhet 4032, Överklagande av beslut om lovärenden och förhandsbesked ⁷⁾	37		

¹⁾ 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

²⁾ Andel av total verksamhetskostnad inkl. OH exkl. resurssamverkan

³⁾ Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

⁴⁾ Uppgifterna i ovanstående tabell omfattar verksamheterna 40* och 41*

⁵⁾ Nöjdindex för verksamhet 402 från länsstyrelsegemensam brukarundersökning 2012. Nöjdindex varierar mellan 0 och 100, där 0 är lägsta betyg och 100 är högsta betyg. Genomsnitt för samtliga 21 länsstyrelser är 62.

⁶⁾ Länsstyrelsen deltog inte i undersökningen på grund av för få ärenden.

⁷⁾ Nöjdindex för verksamhet 4032 från länsstyrelsegemensam brukarundersökning 2012. Nöjdindex varierar mellan 0 och 100, där 0 är lägsta betyg och 100 är högsta betyg. Genomsnitt för samtliga 21 länsstyrelser är 34.

Länsstyrelserna ska kommentera ovanstående prestationer med avseende på volymer och kostnader samt redovisa andra väsentliga resultat inom området som inte framgår av återrapporteringskraven. Uppgifterna kan t.ex. återfinnas i de olika sakförordningarna.
--

Minskning av både inkomna och beslutade ärenden beror i huvudsak på att antalet bostadsstödsärenden minskat. Länsstyrelsen upphandlar handläggningen av dessa ärenden av Länsstyrelsen i Södermanlands län, vilket förklarar att verksamhetskostnaderna minskar trots att antalet årsarbetskrafter i stort är oförändrade jämfört med 2011.

Ärendet längre än två år beror på lång handläggningstid i ett lantmäteriärende som kommer att avslutas 2013.

Nöjdindex brukarundersökning – verksamhet 402, Detaljplaner och 4032, Överklagande av lovärenden och förhandsbesked

Länsstyrelsen i Gotlands län har ett högre Nöjd-index än genomsnittet bland länsstyrelserna för sitt arbete med detaljplaner. Länsstyrelsen har fått särskilt bra betyg inom områdena bemötande och goda möjligheter till kontakt. Länsstyrelsen har under de senaste åren haft kontinuerliga möten med planhandläggare på Region Gotland. Det område som framförallt kan förbättras är stöd och vägledning.

Även vad gäller överklaganden av lovärenden har Länsstyrelsen i Gotlands län en något högre Nöjd-indexresultat än genomsnittet. Brukarundersökningen visar att brukarna är nöjda med bemötandet, svarstiden på e-post men är mindre nöjda med webbplatsens innehåll och har haft

svårigheter med att nå rätt person. Brukarna har framfört önskemål om att länsstyrelsen gör besök på plats vid aktuell fastighet samt använder sig av ett mindre byråkratiskt språk i besluten. Lättbegriplig svenska efterfrågas.

Länsstyrelsegemensamt arbete

Länsstyrelsen har under året deltagit i det länsstyrelsegemensamma ”Forum för samhällsbyggande” samt i en av Forums arbetsgrupper. Detta har varit viktigt för att finna gemensamma arbetsformer och struktur för de gemensamma uppdrag som länsstyrelserna haft under året och har även bidragit till ett ökat utbyte med andra länsstyrelser.

Arbetsprocesser

En ny organisation har införts vilket delvis har ställt krav på nya rutiner vid handläggning av planärenden. Länsstyrelsen har därför arbetat med att effektivisera och tydliggöra de interna processerna. Arbete har fortgått med att öka effektiviteten i handläggningen genom att använda diariesystemet Platina på ett effektivt sätt, bl.a. genom att ha gått över till en digitaliserad hantering av detaljplaneärenden och fastighetsbildningsärenden.

Handläggningstider överklagandeärenden

Länsstyrelsen prioriterar överklagande av detaljplaner eftersom de berör fler fastigheter och ett större område. Detaljplaner är ofta komplicerade och ofta inkommer fler överklaganden än ett enda. Därmed har överklagandeärenden av detaljplaner en längre handläggningstid än andra ärenden. Gotland har procentuellt sett fler överklagandeärenden av lov och förhandsbesked än nationellt, vilket inverkar på genomsnittstiderna för handläggningstiderna. Jämfört med 2011 har handläggningstiderna minskat väsentligt (se tabell H).

Planeringsunderlag för nationella mål, riksintressen och övriga statliga intressen

Länsstyrelsen har under året arbetat proaktivt med planeringsunderlag. Länsstyrelsens GIS-samordnare förmedlar kontinuerligt uppdaterat GIS-underlag till Region Gotland.

Länsstyrelsen har fortsatt att driva arbetet med underlag för den planeringen för vindkraft. Länsstyrelsen har tillsammans med Region Gotland, SMHI och Försvarsmakten gjort en fördjupad utredning om förutsättningarna för vindbruk. Detta som en fortsättning på projektet *Vindkraft och försvarsintressen på Gotland* som genomfördes 2011, med syfte att ytterligare klargöra möjligheterna för vindbruk utifrån de omfattande försvarsintressena på Gotland. Projektet syftar till att bidra med kunskap som underlättar bedömningar av de potentiella möjligheterna att bygga vindkraft på Gotland.

De riksintressen som Länsstyrelsen särskilt har arbetat med under året är riksintresse för totalförsvaret samt riksintresse för dricksvatten. Detta är de riksintressen där centrala myndigheter tagit initiativ till översyn. Länsstyrelsen har även i arbetet med fördjupade översiktsplaner samt i enskilda detaljplanärenden lämnat underlag kring och diskuterat värdebeskrivningar och påverkan på enskilda riksintresseområden med Region Gotland.

Arbetet har fortgått med underlag som är viktiga för Region Gotlands översiktsplanearbete, t.ex. arbetet med strandskyddsöversyn. Länsstyrelsen deltar också med kunskap och underlag i arbetet med framtagande av ett kommunalt (regionalt) kulturmiljöprogram.

Länsstyrelsen har i arbetet med samråd och granskning av två fördjupade översiktsplaner samordnat statliga intressen och bidragit med planeringsunderlag. Länsstyrelsen har inlett en dialog med Region Gotland om formerna för aktualitetsredogörelse för översiktsplanen.

Länsstyrelsen har vid kontinuerliga möten med Region Gotlands planhandläggare informerat om planeringsunderlag, lagändringar, handläggning, rättsfall, remisser och nyheter från statliga myndigheter.

Länsstyrelsen har inbjudit Region Gotland att delta i olika utbildningar som syftar till att bidra till en hållbar samhällsplanering. En fördel med dessa gemensamma utbildningar är att de ger möjlighet till erfarenhetsutbyte mellan kommuner, en nackdel är att det är svårt att få med deltagare från Region Gotland då det är resurskrävande att delta.

Tillsyn och tillsynsvägledning

Länsstyrelsen har i sin tillsyn över planväsendet fattat ett beslut om prövning och ett beslut om delvis upphävande av detaljplan.

Länsstyrelsen har deltagit i det länsstyrelsegemensamma arbetet med uppdrag 42 i regleringsbrevet för 2012 och inom detta skickat ut en enkät till byggnadsnämnden om deras tillsyn. Arbetet redovisas länsstyrelsegemensamt till Boverket.

Länsstyrelsen har i hanteringen av överklagade PBL-ärenden uppmärksammat brister i motiveringen av beslut samt brister i delgivningsförfarandet. Länsstyrelsen har med detta som grund genomfört tillsynsvägledning för byggnadsnämnden för att komma tillrätta med problemen. Vid tillfället informerade länsstyrelsen byggnadsnämndens ordförande, politiker och tjänstemän bl.a. om hur förenklad delgivning, rättidsprövning, rättelse och omprövning ska gå till och även hur viktigt det är att motivera beslut.

Under året har också genomförts ett särskilt vägledningsmöte kring kulturmiljöfrågor för plan- och bygglovhandläggare bl.a. för att tydliggöra hanteringen av fornlämningar i PBL-processen.

Övrigt inom sakområdet

Länsstyrelsen har bidragit till arbetet med bostadsmarknadsenkäten och gjort en regional bostadsmarknadsanalys. Länsstyrelsen har deltagit vid hemlöshetssamordnarens besök i länet.

Länsstyrelsen har bevakat allmänna intressen vid fastighetsbildning utanför detaljplanelagt område. Samrådsformerna har diskuterats med Lantmäteriet och det gemensamma vägledningsdokumentet har uppdaterats.

Tabell 4.1			
Bidrag för vilka länsstyrelsen har fattat beslut, men där annan myndighet har gjort utbetalningen (tkr)	2012	2011	2010
Boverket: Engångsbidrag	1 384	4 190	10 081
Boverket: Periodiska bidrag totalt	102	1 097	2 149
Totalt	1 486	5 287	12 230
<i>varav Boverket: Nyutbet. periodiska bidrag respektive</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Källa: Svanen

Kommentarer Tabell 4.1

Antalet stödformer har minskat. Bidrag till solfångare har upphört helt och räntebidragen (periodiska bidrag) är snart helt utfasade.

Tabell 4.3

Beslut om stöd (antal första beslut)	2012	2011	2010
Reguljära stöd			
Radonbidrag egnahem	0	0	0
Tillfälliga stöd			
Konvertering från direktverkande elvärme	0	2	16
Bidrag till solvärme	16	82	96
Investeringsstöd äldrebooster	1	1	1
Övriga beslut			
Beslut om omprövning	14	25	28
Beslut om avslag/avskrivning	7	16	17
Beslut om återkallande	10	13	3
Beslut om utbetalning	23	98	93
Beslut om omprövning efter utbetalning	0	4	0

Källa: Svanen

Kommentarer Tabell 4.3

Under rubrikerna ”Reguljära stöd” och ”tillfälliga stöd” anges första beslut där stöd beviljats. Antalet beslut på raden ”Bidrag till solvärme” avser både solfångare och solceller. Sammanlagt har 71 beslut avseende byggstöd fattats under år 2012.

Naturvård, samt miljö- och hälsoskydd
--

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER)	2012	2011	2010
Årsarbetskrafter män ¹⁾	14,96	15,74	19,15
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	11,68	13,42	13,46
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	30,34	30,32	27,98
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	40 665	47 169	46 623
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	43,29	47,39	35,05
Antal ärenden, inkomna och initiativärenden	1 091	952	851
Antal beslutade ärenden	1 059	934	909
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	29	36	49
Bidragutbetalningar (tkr) ^{3, 4)}	4 891	10 681	770
Varav Tillsyn av miljöfarlig verksamhet, VÅS 555*			
Beslutade tillsynsärenden (vht 555*), (st)	89	99	127
Totala verksamhetskostnader inkl. OH vht 555*, (tkr)	837	610	453
Kostnad per tillsynsärende, (kr/st)	9 404	6 163	3 568
Nöjdindex brukarundersökning – verksamhet 521, Tillstånd och dispenser avseende naturskydd ⁵⁾	69		
Nöjdindex brukarundersökning – verksamhet XXX (Fylls i med tillhörande fotnot av de länsstyrelser som deltar i tilläggsundersökning)			

¹⁾ 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

²⁾ Andel av total verksamhetskostnad inkl. OH exkl. resurssamverkan

³⁾ Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

⁴⁾ Uppgifterna i ovanstående tabell omfattar verksamhet 5*

⁵⁾ Nöjdindex för verksamhet 521 från länsstyrelsegemensam brukarundersökning 2012. Nöjdindex varierar mellan 0 och 100, där 0 är lägsta betyg och 100 är högsta betyg. Genomsnitt för samtliga 21 länsstyrelser är 64.

Länsstyrelserna ska kommentera ovanstående prestationer med avseende på volymer och kostnader samt redovisa andra väsentliga resultat inom området som inte framgår av återrapporteringskraven. Uppgifterna kan t.ex. återfinnas i de olika sakförordningarna.
--

Verksamhetskostnaderna har minskat inom naturvård samt miljö- och hälsoskydd men fortfarande utgör sakområdet alltså närapå 1/3 av Länsstyrelsens totala årsarbetskrafter. Samtidigt kan konstateras att antalet inkommande och beslutade ärenden har ökat samt att ärenden äldre än två år har minskat. Trots en ökning på ca 15 % inkomna ärenden jämfört med föregående år, håller beslutstakten jämna steg. Detta innebär att handlägningsprocessen effektiviserats.

De 29 ärendena äldre än två år är alla fleråriga verksamheter eller projekt. 11 ärenden är reservat under bildande, 8 är pågående LOVA-projekt, två är stora projekt som avslutas i början av år 2013 och övriga är pågående tillsynsärenden.

Mellan åren 2011-2012 har utfallet av antal dagar för tillsyn närapå fördubblats. Under år 2012 har Länsstyrelsen prioriterat tillsyn av bergtäktverksamheten, främst avseende Nordkalks planerade verksamhet vid Bunge Ducker som rönt stor medial och offentlig uppmärksamhet. Dessa relativt få tillsynsärenden har tagit mycket tid i anspråk för många handläggare. Kostnaden per tillsynsärende har därmed ökat.

Den stora minskningen av bidragsutbetalning mellan åren 2011-2012 beror på att almsjukeprojektet övergick till Skogsstyrelsen i samband med att försöksverksamheten med utökad regional samverkan upphörde.

Brukarundersökningen visade ett Nöjd-Index på 69 för vårt arbete med tillstånd och dispenser avseende naturskydd, vilket var fem enheter högre än genomsnittet för samtliga länsstyrelser. Av de två brukarundersökningar som genomförts så ligger Gotland bra till jämfört med andra länsstyrelser. Ett gott bemötande och intresserade och engagerade handläggare fick överlag goda omdömen. Sämre resultat var svårigheten att hitta på vår webbplats, att hitta rätt person samt att kontakten inte gav ökad kunskap. Trots det lägre utfallet på dessa områden så var det en förbättring jämfört med 2010 års undersökning. Sökande är bl.a. kritiska till dålig information när det gäller kostnader för handläggning av ärenden och att kostnaden finns.

Miljöprövningsdelegationens övergång till Länsstyrelsen i Stockholm har fortlöpt bra. Länsstyrelsen har kunnat bibehålla kompetensen genom att teckna avtal med Länsstyrelsen i Stockholm om att fortsatt få bereda ärenden till Miljöprövningsdelegationen. Detta kommer att fortsätta under 2013.

Länsstyrelsen har förstärkt sin kompetens gällande havsmiljö och särskilt inom havsplanering. Länsstyrelsen på Gotland har valts ut av Havs- och vattenmyndigheten för att leda en förstudie om regional vattenplanering i länet.

Återrapportering regleringsbrev

46. Länsstyrelserna ska utveckla och genomföra regionala åtgärdsprogram i bred förankring i länet för att nå generationsmålet och miljökvalitetsmålen. Arbetet med åtgärdsprogrammen ska översiktligt redovisas. Länsstyrelserna ska särskilt redovisa viktigare insatser inom de miljöpolitiskt prioriterade områdena: klimat, havsmiljö (i berörda län), biologisk mångfald samt giftfri miljö.

Åtgärdsprogram

Mycket åtgärdsarbete har utförts som bidrar till att uppfylla miljökvalitetsmålen (se nedan). För åtgärder inom miljömålssystemet har Länsstyrelsen planerat att vända sig till åtta olika sektorer. De högst prioriterade sektorerna är Turism- och besöksnäring, Byggnad och boende samt Vatten och avlopp. Tillsammans med aktörer från sektorerna vill Länsstyrelsen vid dialogmöten ta fram åtgärdsförslag för åtgärder både på kort och på lång sikt.

Miljöpolitiskt prioriterade områden

Miljömålet klimat- och energi

Länsstyrelsen har under året beslutat om nya regionala miljökvalitetsmål under miljömålet Begränsad klimatpåverkan. De nya målen innehåller även en strategi samt åtagande från aktörer. Vid Gotlands Energialog 2012 presenterades de nya målen.

Exempel på insatser som gjorts under året för att nå uppställda mål är ekonomiskt stöd till projekt om LED-belysning, småskalig förnybar energi, utställning om energi för barn och ungdomar, samt testanläggning för överföring av energi mellan vägbana och fordon. Vidare har Länsstyrelsen regelbundet sammankallat till en samverkansgrupp för vindkraft, med syftet att främja utbyggnaden av vindkraft på Gotland.

Andelen förnybar energi ökar stadigt på Gotland genom utbyggnad av vindkraft, biobränsle, biogas och solenergi. Vindkraften täcker nu över 40 % av öns elbehov. Energin används också allt effektivare.

Havsmiljö

Miljömål och miljöövervakning

Länsstyrelsen gjorde under hösten en ny bedömning av miljömålet *Hav i balans samt levande kust och skärgård* samt uppdaterade Länsstyrelsens hemsida med hänseende till nytt ”kust- och havsdata” inom miljöövervakningen.

Under hösten 2012 startade arbetet med *Förstudie om Regional vattenplanering på Gotland* i samarbete med Havs- och vattenmyndigheten. Syftet med förstudien är att undersöka förutsättningarna för att arbeta fram en regional modell som har ett helhetsperspektiv på vattenplanering fram till minst år 2025 och har stora möjligheter att bidra till uppfyllandet av de vattenrelaterade miljömålen.

Havsplanering

Med anledning av nya uppdrag inom havsplanering har Länsstyrelsen börjat att bygga upp kompetens samt inventera och analysera underlag för havsplaneringen. En ny tjänst har tillsatts med syfte att driva arbetet med havsplaneringen. Vidare har ett regionalt nätverk börjat byggas upp med personal kunniga på frågor relaterade till havsplanering. Ett första uppstartsmöte med Region Gotland har hållits för att etablera kontakt för fortsatt samverkan.

Vad gäller havs- och kustvärden har Gotlands kust haft en relativt låg exploateringsgrad med låga bullernivåer. I samband med ytterligare exploatering krävs god samordning och planering. Den av Länsstyrelsen nyligen slutförda kustzonsinventeringen där olika typer av värden identifierats kan ligga till grund för detta.

Nord Stream AG

Ett tidigt samrådsmöte med Nord Stream AG hölls under hösten på Länsstyrelsen där företaget informerade om en eventuell kommande utökning av gasrör i Östersjön.

Marina reservatet

Ett marint reservat är under bildande i Slite skärgård. Det beräknas vara beslutat under 2013. Under 2012 har Länsstyrelsen bland annat genomfört kompletterande inventeringar av ålgräsängar på en yta om cirka 700 ha. Vi har även skickat ut inbjudningar till en serie dialogmöten som ska hållas med berörd allmänhet under början av år 2013. Länsstyrelsen deltog på ett möte angående fiskereglering i marina reservat på Havs- och vattenmyndigheten under hösten.

Miljöatlas

Länsstyrelsens arbete med Digital miljöatlas för prioritering av insatser vid oljeutsläpp till havs fortsätter. Större delen av kusten har karterats med avseende på strandtyp och en stor del skyddsvärda områden har definierats. Prioriterade områden kommer att tas fram i samråd med Region Gotland under 2013. Länsstyrelsen har deltagit på två nationella oljeskyddsseminarier för att få ta del av uppdaterad information kring krisberedskap och arbetet med Miljöatlasen.

Övergödning

Länsstyrelsen har aktivt arbetat för att minska övergödningen av havet med en rad insatser. Under 2012 har 97 st enskilda rådgivningar om Greppa Näringen genomförts, dels om våtmarker, och dels om växtnäring. Flera kurser och fältvandringar har också genomförts, vilka samlat totalt cirka 350 deltagare. Våtmarksrådgivningarna liksom ett aktivt informationsarbete leder ibland till att våtmarker anläggs med stöd från landsbygdsprogrammet. Under 2012 har Länsstyrelsen beviljat stöd till anläggande av 120 ha våtmarker.

Länsstyrelsen har engagerat sig i projektet ”Rädda Burgsviken” som startat som ett lokalt engagemang med höga ambitioner att rädda den övergödda viken.

Fisk- och fiske

Länsstyrelsen deltog under året i ett projekt drivet av Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU) om sälsäkra fiskeredskap.

Länsstyrelsen har i samarbete med andra aktörer under året genomfört åtgärder för att gynna lekvandring av flodnejonöga och havsöring.

För att främja det Gotländska yrkesfisket har Länsstyrelsen under året deltagit i och samordnat möten på Gotland kring projektet Stockholms Fiskmarknad som letts av Länsstyrelsen i Stockholms län.

Övrigt

Länsstyrelsen startade under hösten 2012 ett projekt för att utreda framtida förutsättningar för den rödlistade kransalgen raggsträfsen.

Biologisk mångfald

Åtgärder inom ÅGP (åtgärdsprogram för hotade arter)

På grund av senare års kraftiga neddragningar av ÅGP-budgeten har inte alla åtgärder som planerats kunnat utföras. Nedan följer ett urval av åtgärder som prioriterats:

- En inventering av insekter i sanddynen har utförts, i vilken där 72 rödlistade arter hittades. Dessa arter hotas av att sanddynerna blir allt mer igenväxta. På Fårö har ett par kilometer av stranden vid Sudersand restaurerats för att gynna de sandlevande insekterna. Länsstyrelsen har även arbetat för en förändrad efterbehandling av täkter, så att dessa kan bli lämpliga miljöer för sällsynta sandinsekter, samt även givit bidrag till en markägare för att öppna upp en sydslänt i en gammal täkt.
- En inventering av svampar i kalkbarrskogar har genomförts. Genom samarbete med Skogsstyrelsen har ca 25 av dessa blivit klassade som nyckelbiotoper.
- Ett rikkärr i Hangvar har röjts för att gynna väddnätfjäril och i ett rikkärr i Vamlingbo har vi experimenterat med att bränna av gammalt gräs för att gynna floran.

Flodnejonöga

Länsstyrelsen har i samarbete med Sportfiskarna genomfört ett antal insatser för att förbättra möjligheten för flodnejonöga att nå flera viktiga reproduktionsområden under sin lekvandring. Åtgärderna innefattar både omlöp förbi vandringshinder och andra konstruktioner för att underlätta uppvandring från havet.

Myllrande våtmarker

Syftet med återskapandet av våtmarker är dels att öka den biologiska mångfalden, främst i form av biotoper för ett rikare fågelliv, och dels för näringsrening. En viktig förutsättning för att nå detta resultat är att medel från landsbygdsprogrammet har ställts till förfogande för uppsökande verksamhet.

Giftfri miljö*Miljöövervakning av miljögifter*

Under året har Länsstyrelsen utfört miljögiftsscreening av prioriterade ämnen (läkemedelsrester och vissa pesticider) inom vattenförvaltningen. Resultaten kommer under år 2013. Resultat från förra årets screening av doftämnen, vissa polära ämnen samt komplexbildare (EDTA) visade att några av dessa ämnen återfinns både i avloppsvatten från Visby avloppsreningsverk och i ytvatten vid Åminne. Halterna är på samma nivåer som för övriga Sverige. Resultaten från den läkemedelsscreening som genomfördes har under året lämnats till Läkemedelskommittén på Gotland. Bekämpningsmedel undersöks några gånger varje år genom stickprov i tre ytvatten på Gotland. Provtagningarna visar att halterna har blivit lägre med undantag för enstaka tillfällen. Länsstyrelsen har också hållit i utbildning och information om bekämpningsmedel.

Förorenade områden

Under 2012 har tre av riskklass 1-områdena efterbehandlats i länet. Två efterbehandlingar har skett med hjälp av statliga bidrag och på ett område har ansvarig verksamhetsutövare stått för efterbehandlingen.

Länsstyrelsen har fortsatt sitt arbete med inventering och undersökning av områden där ansvar saknas. För 10-12 objekt har ansvaret bedömts. På fem av dessa, där ansvar saknas, har översiktliga undersökningar utförts av Länsstyrelsen.

En huvudstudie har slutförts under året. Platsen som undersökts är ett riskklass 1-objekt, en gammal kemtvätt, där perkloretylen trängt ner i marken och i grundvattnet har även visat att luften inne i byggnaderna är påverkad. Länsstyrelsen har ansökt och fått medel för åtgärder hos Naturvårdsverket. Åtgärderna beräknas starta i början av 2013.

I syfte att öka andelen privatfinansierade efterbehandlingsåtgärder har Länsstyrelsen under året genomfört flera tillsynsvägledningsprojekt samt bedrivit tillsyn på förorenade områden där ansvarig finns. Projekten finns närmare beskrivna under redovisningen av uppdrag 47. Där finns också Länsstyrelsen tillsyn över förorenade områden beskrivet.

47. Länsstyrelserna ska redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att öka antalet privatfinansierade efterbehandlingar av förorenade områden.

Länsstyrelsen har under året genomfört flera tillsynsvägledningsprojekt samt bedrivit tillsyn på förorenade områden där ansvarig finns.

Inom tillsynsvägledningen har Länsstyrelsen varit projektledare för Mälarlänsutbildningen, en utbildning för kommunala tjänstemän inom miljö- och planområdet. Fokus under utbildningen låg på förorenade områden och fysisk planering och vilka krav som kan ställas på exploater och andra aktörer vid exploatering. Under utbildningen presenterades praxis på området och en mängd exempel. Genom utbildningen stärks den kommunala tillsynen på förorenade områden där ansvar finns och därigenom ökar andelen privatfinansierade åtgärder. I utbildningen deltog 149

personer, fördelat på 112 kvinnor och 37 män, från kommuner och länsstyrelser i Dalarnas, Örebros, Södermanlands, Stockholms, Uppsalas, Västmanlands och Gotlands län.

Länsstyrelsen har genom tillsynsvägledning fortsatt stötta Region Gotland i sitt arbete med att riskklassa och undersöka pågående miljöfarliga verksamheter. Två nya riskklass 1-objekt (högsta riskklass) har därvid identifierats varav ett omgående har undersökts av ansvarig under året. Länsstyrelsen har under året haft åtta tillsynsvägledande möten med särskild fokus på förorenade områden med Regionen. Vägledning har också skett löpande genom telefon och e-post.

Länsstyrelsen bedömer att de tillsynsvägledande insatser som gjorts under några år har varit helt avgörande för att Region Gotland nu uppmärksammar förorenade områden i sin tillsyn och därigenom ökar andelen privatfinansierade saneringar.

Länsstyrelsens tillsyn på förorenade områden har under året inriktats mot hamnar och riskklass 1-objekt. Tillsyn har framför allt bedrivits i Visby hamn, där omfattande anläggningsarbeten pågår i gamla oljeterminalsområdet, och vid Källungesågens gamla träimpregnering. På båda platserna har undersökningar genomförts under året. En gammal oljedepå har efterbehandlats av ansvarig under året.

48. Länsstyrelsernas miljötillsynsarbete ska bidra till att miljökvalitetsmålen nås och att uppkomsten av miljöskador motverkas. Länsstyrelserna ska särskilt redovisa:

- hur arbetet med effektivisering för att förbättra tillsyn och prövning samt underlag för prioriteringar av tillsynen utvecklas, t.ex. genom förändrade rutiner och arbetsmetoder,
- tillsynsområden inom vilka den operativa tillsynen och tillsynsvägledningen kan utvecklas och förbättras, samt
- hur och inom vilka områden samverkan skett med Miljösamverkan Sverige och regional Miljösamverkan i de län där sådana projekt finns/bedrivs.

– *Effektivisering*

Länsstyrelsens arbete med att effektivisera tillsynen har handlat om att öka den interna samverkan och planeringen, samt anordna en gemensam tillsynsvecka gällande miljötillsynen. Under tillsynsveckan under september månad riktade Länsstyrelsen sig till fastighetsägare och företag inom Gothemåns avrinningsområde. Effektiviseringen i samband med den gemensamma insatsen har gällt såväl samåkning som metodikdiskussioner, men framförallt har Länsstyrelsens tillsynsverksamhet blivit uppmärksammas och synlig i samhället.

Under tillsynsveckan slutfördes täkttillsynen, varande tredje året i en treårscykel gällande ca 40 grus- och bergtäkter av varierande storlek. Inom vattenförvaltningen riktade sig tillsynen kring yt- och grundvattenuttag inom avrinningsområdet, vilket har inneburit att 25 lantbruksföretag kontaktats eller besökts under 2012.

Detta ökade fokus på tillsynen har på kort sikt lett till en ökad arbetsinsats, men innebär på lång sikt en god förebyggande tillsyn. Under 2013 planeras för en utökad tillsynsvecka som inbegriper alla sakområden på Länsstyrelsen.

Under 2012 har prövningen och domen av Nordkalk ABs planerade bergtäkt vid Bunge Ducker medfört att tydliga prioriteringar i Länsstyrelsens prövnings- och tillsynsverksamhet har gjorts. En särskild tillsynsplan för enbart Nordkalk har tagits fram. Länsstyrelsen betraktar också de relativt ofta förekommande informationsmötena som har skett med Nordkalk, gällande pågående och planerad verksamhet, som värdefull förebyggande tillsyn. En omfattande samordning och förankring internt har också skett gällande tillsynen av den planerade täkten vid Bunge Ducker. Under året har drygt 0,5 årsarbetskrafter redovisats på tillsyn enbart riktad till Nordkalks planerade verksamhet.

Inom vattenverksamheten har Länsstyrelsen anslutit sig till den nationella satsningen att särskilt utföra dammtillsyn. För att uppnå synergieffekt med länsstyrelsens tillsynsvecka valdes objekt ut inom samma geografiska område i tillägg till de särskilt prioriterade dammobjekten som tidigare valts ut inom länet.

Inom området naturvård har strandskyddstillsynen prioriterats. I förebyggande syfte har resurser satsats för att informera om terrängkörning samt vilka övriga bestämmelser som råder i strandskyddade områden dels i form av en omfattande artikel i Gotlandsguiden, en tidning som når brett såväl boende som besökande till Gotland, och dels genom att ta fram en folder om strandskyddsbestämmelser som också Gotlands Region distribuerar i samband med bygglovsansökningar. En tydlig effekt av informationen om terrängkörning ledde under sommaren till betydligt färre inkommande samtal från allmänheten om problem med olovlig körning längs stränderna.

En viktig men otydlig prövningsfråga på Gotland har gällt omläggning av skogsmark till åkermark. Länsstyrelsen riktade sig därför till Naturvårdsverket och Jordbruksverket för att få enighet och klarhet i frågan, samt rättspraxis. Efter att ansvarsfrågan tydliggjordes framgick att ärendena ska ligga på Region Gotland, ett tydliggörande som innebar ökad rättssäkerhet och effektivitet i verksamheten.

En bidragande orsak till ökad effektivisering av Länsstyrelsens arbete är en ökad samverkan och en bättre kommunikation mellan polis, åklagare och Länsstyrelsen. Färre åtalsanmälningar läggs ned och effekterna av Länsstyrelsens tillsyn ökar, vilket sker till en god miljönytta.

Som underlag för prioriteringar görs en årlig behovsutredning och en gemensam tillsynsplan för miljöbalken tas fram. Som ovan angivet bilades detta dokument med en tillsynsplan för enbart Nordkalk AB.

Länsstyrelsen har ett väl förankrat internt tillsynsnätverk som träffas två till tre gånger per år. Fokus för diskussionerna har rört förutom planering av tillsynsveckan, även frågor rörande metodik, samsyn, värdegrund (material framtagen av KRUS) och behovsutredningen i framtagandet av årets den gemensamma tillsynsplan för Miljöbalken.

- *tillsynsområden inom vilka den operativa tillsynen och tillsynsvägledningen kan utvecklas och förbättras, samt*

Det finns behov av att generellt kunna prioritera tillsyn i Länsstyrelsens verksamhet. Inom strandskyddsområdet kommer ytterligare insatser att göras år 2013. Tillsyn av samrådspliktig täktverksamhet inom strandskyddat område behöver förbättras då olovlig strandgrustäkt är ett förekommande problem längs vissa kuster på Gotland.

Ytterligare en viktig fråga för Länsstyrelsen som behöver redas ut är hur forskrifterna gällande naturreservatet Gotlandskusten relaterar till strandskyddsbestämmelserna och Länsstyrelsens och Region Gotlands roller ser ut gällande strandskyddsärendena. Den övervägande delen av strandskyddsprövningen ligger kvar på Länsstyrelsen på grund av naturreservatet gotlandskusten.

Rörande tillsynsvägledningen finns potential till utveckling och förbättring genom ett mer sektorsövergripande angreppssätt. Tillsynsvägledningen sker återkommande och är efterfrågad. Den håller generellt en god kvalitativ nivå, men tenderar att hållas sakområdesinriktat för miljöskydd, vattenförvaltning och förorenade områden. Integrering av sakområdena har ökat under de sista åren men kan förbättras ännu mer, särskilt gällande naturvårdsfrågorna, som behöver inkluderas i högre utsträckning.

Inom naturvården finns behov att utveckla tillsynsvägledningen gällande byggnader i strandskyddat område genom att öka samordningen vid bedömning av PBL och strandskyddsbestämmelserna. En annan förbättringspotential gäller tillsynsvägledning avseende Region Gotlands egna naturreservat. Idag finns ett stadsnära välbesökt naturreservat i Visby och ett är under bildande på Hällarna, söder om Visby.

- *hur och inom vilka områden samverkan skett med Miljösamverkan Sverige och regional samverkan i de län där sådana projekt finns/bedrivs.*

Regional samverkan har skett genom Gotlands åtta vattenråd via informationsmöten om bland annat länsstyrelsens tillsynsvecka och dammtillsynsprojektet. Fokus har även legat på förebyggande tillsyn med information om miljöhänsyn vid exempelvis underhåll av dikningsföretag.

En god samverkan sker med Skogsstyrelsen (SKS) på Gotland avseende samordning av tillsyn i angränsning till skyddade områden. SKS deltar också i Länsstyrelsens interna tillsynsnätverk och 2013 planeras för en tillsynsvecka samordnad med SKS egen.

Inom samverkan är Länsstyrelsen mest aktiv i den samverkan som sker via Miljösamverkan Sydost, Kalmar och Gotlands län med alla i länen ingående kommuner. Länsstyrelsen bidrar med en ansevärd andel av budgeten för att vidmakthålla denna samverkan. Region Gotland deltar aktivt och anser den värdefull. Utbudet av utbildningar och samverkan som skett under år 2012 har gällt kunskap och ökad medvetenhet om enskilda vattenbrunnar, tillsyn över små verksamheter, förbättrad recipientkontroll, intervjueteknik vid offentlig tillsyn (livsmedel) och klassning av nedlagda deponier. Den sistnämnda aktiviteten har anordnats av Länsstyrelsen. Utöver dessa utbildningstillfällen anordnas också temadagar.

Länsstyrelsen har under året skickat en person på den tillsynsutbildning som anordnats av Miljösamverkan Sverige.

50. Länsstyrelserna ska i sitt arbete med biologisk mångfald och naturvård särskilt:

- skydda och förvalta värdefulla naturområden i syfte att nå Sveriges miljökvalitetsmål samt åtaganden inom EU:s naturvårdsdirektiv och internationella naturvårdskonventioner. Bevarande av skogar är högt prioriterat och ska ske med utgångspunkt i strategierna för formellt skydd av skog,

- fortsätta arbetet med artbevarande, genomförandet av rovdjurspolitiken och främjandet av friluftslivet, samt
- se till att naturvårdsarbetet sker i god dialog med medborgare, brukare och andra berörda aktörer.

Skydd av värdefulla naturområden

Områdesskyddsarbetet följer miljökvalitetsmålen och dess inriktningar på olika naturtyper. På Gotland ligger fokus på skydd av skogar av naturtyperna kalkbarrskogar, hållmarkstallskogar och sandbarrskogar. Gotland hyser även många andra skyddsvärda skogs- och naturtyper. Under år 2012 året har fyra naturreservat som är belägna på privat mark blivit beslutade. Dessa fyra reservat tillsammans innebär att 99,7 ha produktiv skog skyddats långsiktigt. Dessutom har ett interimistiskt förbud rörande 240 ha produktiv skog beslutats. Av de berörda markägarna i reservaten är 11 män och 2 kvinnor. Arbetet följer 2006 års strategi för formellt skydd av skog. Länsstyrelsen samarbetar med Skogsstyrelsen när det gäller det formella skyddet. En anledning till att reservatsbildningen ofta tar flera år är att tilldelade medel för ersättning till markägare är begränsad. Med utgångspunkt från de medel som tilldelats Länsstyrelsen för markåtkomst de senaste åren kommer startade markåtkomstarbeten att behöva pågå under flera år framöver innan de kan vara avslutade. Skogsområden i länet som innehåller hotade skogslevande arter avverkningsanmäls kontinuerligt. På grund av många redan påbörjade reservatsobjekt och små resurser till handläggning av reservatsbildande går arbetet tyvärr mycket långsamt. Förhandlingar om köp och intrång av prioriterade fastigheter pågår kontinuerligt.

Rovdjurspolitiken

Utav de fem stora rovdjuren finns endast kungsörnen representerad på Gotland. Med medel från Naturvårdsverket genomförs årligen inventering av kända boplatser och sökning efter nya bon. Den största delen av arbetet sker dock med ideella krafter. 32 örnpär påbörjade häckning och 22 av dem rapporteras ha fått ut minst en flygg unge. Den gotländska populationen uppskattades 2012 till minst 55 revir.

Under året har två möten med Viltförvaltningsdelegationen genomförts. På dessa möten diskuteras övergripande jaktfrågor. Inga större meningsskiljaktigheter har förekommit bland delegaterna. På senaste mötet i oktober bestod 5 utav de 13 delegaterna av kvinnor, motsvarande siffra för februarimötet var 4 av 13.

Förvaltning av värdefulla naturområden

Enligt Naturvårdsverkets riktlinjer har under våren arbetats fram en plan för uppföljning av länets naturtyper och arter i skyddade områden.

Länsstyrelsen har från och med 1 januari 2012 efter önskemål från Naturskyddsföreningen, rikskansliet, övertagit förvaltningsansvaret för naturreservatet Lilla Karlsö.

Förvaltningskostnaden i nationalparken Gotska Sandön har under ett flertal år ackumulerat ett stort underskott. Underskottet vid ingången av 2012 var drygt 4,3 milj. Detta har 2012 delvis avhjälpits med ett större bidrag från Försvarsmakten som årligen kommer att utbetalas för vinterbemanningen på ön. Dessutom har intäkterna från turismverksamheten blivit högre. Totalt har årets verksamhet på Gotska Sandön gått bra ekonomiskt utan ytterligare förluster.

Situationen är dock fortsatt mycket ansträngd då det gäller nationalparkens stora behov av investeringar. Länsstyrelsen behöver investera i ny personalbåt, ny serviceanläggning med avlopp

kokhus m.m. Ett bekymmer är Gotska Sandöns över 50 byggnader som behöver en rejäl inventering och prioritering när det gäller underhållsåtgärder. Samtal med Naturvårdsverket har påbörjats. Framförallt är det mycket angeläget att se över avtalet angående bidragsdelen från Naturvårdsverket. Intressentmodellen som det gamla avtalet byggde på existerar inte längre i den form det en gång hade.

För att främja friluftslivet och locka människor ut i naturen har Länsstyrelsen arbetat vidare med att tillgängliggöra naturreservaten i Gotlands län. Genom att skylta från allmän väg och bygga upp en inbjudande entré ges besökaren en förbättrad möjlighet att hitta fram och lockas in i området. Fem naturreservat på södra Gotland (Kvie källmyr, Smågårde naturskog, Mallgårds källmyr, Käldänge och Bosarve lövskog) har fått hänvisning från allmän väg och fyra av dessa har fått nya entréer 2012. Det femte fick ny entré 2011. På Gotska Sandön har under året påbörjats byggande av ett sälögomsle som ska stå klart inför turistsäsongen 2013.

Det lokala företaget Nygarn utveckling AB startade 2011 ett projekt med vandringsleder på Östergarnslandet. Tre vandringsleder går genom naturreservaten Östergarnsberget (4,5 km), Danbo (2,8 km) och Grogarnsberget (5 km). Genom gott samarbete har Länsstyrelsen under våren 2012 varit delaktig i uppmarkeringen av vandringslederna och bistått med material.

Under 2012 har Länsstyrelsen genom dialog startat upp ett samarbete kring skötsel och anordningar för friluftslivet i skyddade områden med fem hembygdsföreningar i Eksta, Hellvi, Lärbo, När och Sproge. Samarbetena gäller t.ex. biologisk skötsel, placering och utformning av grillplats, avtal om strandstädning, byggande av handikappanpassat ”fågeltorn” av grävmassor från dikesrensning, vandringsled, samt restaurering av naturminne.

Länsstyrelsen har skickat Gotlands regionala program Värna- Vårda- Visa på remiss till Naturskyddsföreningen, Gotlands ornitologiska förening, Läns museet, Gotlands hembygdsförbund, Region Gotland, STF:s lokala krets, Gotlands entomologiska förening, Gotlands botaniska förening, LRF och Skogsstyrelsen.

För att öka möjligheten till friluftsliv i skyddade naturområden för personer i behov av färdtjänst har 41 av de mest besöksintressanta naturreservaten registrerats som bokningsbara destinationer.

En naturguidning anpassad för synskadade har genomförts i naturreservatet Dagghagen. Totalt deltog 13 kvinnor och tre män.

För att öka möjligheterna för ej svenskläsende besökare att ta del av information vid skyddade naturområden har befintliga reservatstavlors i 22 naturreservat kompletterats med engelsk översättning.

Länsstyrelsen bedömer att den främsta anledningen till begränsningar i möjligheterna att främja friluftslivet i skyddade naturområden utgörs av områdenas föreskrifter och skötselplaner.

Länsstyrelseinstruktion 5§

8. verka för att de av riksdagen fastställda miljökvalitetsmålen uppnås, och svara för regionalt mål- och uppföljningsarbete, stödja kommunerna med underlag för deras miljömålsarbete, verka för att målen får genomslag i den lokala och regionala samhällsplaneringen samt samordna arbetet på regional nivå med anpassningen till ett förändrat klimat
Länsstyrelserna ska i fråga om sitt miljömålsarbete enligt första stycket 8 rapportera till det miljömålsråd som finns inom Naturvårdsverket och samråda med rådet om vilken rapportering som behövs. Förordning (2008:1346)

Tillsammans med Region Gotland tog Länsstyrelsen i november 2012 beslut om att anta de nationella preciseringarna som regionala. På så sätt skapades en gemensam grund för fortsatt arbete för att nå miljömålen och för att arbeta med åtgärdsprogram.

Miljökvalitetsmålen har bedömts ur ett gotländskt perspektiv enligt den nya bedömningsgrunden. Inför årets bedömningar hölls för nästan alla mål nationella möten över internet med ansvarig central myndighet. Dessa möten anordnades av RUS (Regional Utveckling och Samverkan inom miljömålssystemet) och var värdefulla för utbyte mellan de ansvariga för samma mål på olika länsstyrelser.

Samverkansgruppen för Gotlands miljömål har haft tre möten. I gruppen ingår förutom Länsstyrelsen även Region Gotland (flera förvaltningar), Högskolan på Gotland, LRF, Gotlandshem och Naturskyddsföreningen Gotland. Utöver utbyte av information har mötena ibland haft teman, dessa har varit preciseringar och behov av regionala miljömål. Denna samverkan kring miljömålen skapar en helhetsbild och förståelse av länets miljöarbete och är mycket uppskattat av deltagande aktörer. Den gemensamma kunskapsbasen ökar och samordningseffekter kan hittas, vilket leder till ett effektivare arbete för länets miljö och för att uppnå miljömålen på Gotland.

För varje miljökvalitetsmål finns en målsansvarig på Länsstyrelsen och dessa träffas regelbundet för att utbyta information om varje miljömål, diskutera årliga bedömningar och indikatoruppdateringar, samt diskutera aktuella teman inom miljöområdet. Gruppen har haft nio möten under året och exempel på teman som behandlats har varit fördjupad översiktsplan, landskapskonventionen, studiebesök energisnåla hus och folkhälsa inom miljömålen. Gruppens breda spridning över olika sakområden är en viktig plattform för miljömålsarbetet på Länsstyrelsen och innebär att en helhetssyn kan skapas och förmedlas vidare både internt och externt.

Två seminarier har anordnats inom ramen för miljömålsarbetet. Inbjudan har varit öppen för alla och har bl.a. förmedlats via den externa samverkansgruppen. Temat för seminarierna har varit ekosystemtjänster; det första med en introduktion av en professor på Högskolan på Gotland. Det andra seminariet utgick från ett Interreg-projekt där man provat att kartlägga och värdera ekosystemtjänster. Båda seminarierna har bidragit till att öka kunskapen om hur man kan arbeta med ekosystemtjänster.

Miljömålssamordnaren på Länsstyrelsen på Gotland ingår i ett nätverk för de södra länen, den s.k. Sydlänsgruppen. Gotlands samordnare har under året deltagit i två träffar över internet och en fysisk träff i Göteborg. Denna grupp innebär ett stort stöd för samordnaren i arbetet med årlig bedömning, indikatoruppdateringar och åtgärdsprogram. Miljömålssamordnaren deltog också i ett nationellt seminarium om miljömål och kulturmiljöarbete.

Samarbetet sedan flera år med Region Gotland och Svenska Livräddningssällskapet Gotland har fortsatt under året. Informationskampanjer bedrivs sommartid kring riskerna med solande; *Sola säkert*. Information lämnas vid populära badstränder via skyltar, broschyrer och simskolor.

Länsstyrelsen på Gotland har även deltagit i de årliga Miljömålsdagarna på Öland och vid Nobelmötet i Uppsala.

I samband med revidering av skötselplanen för länets första kulturresevat har Länsstyrelsen nu utvecklat fokus på samspel mellan människa, natur och kultur. I skötselplanen lyfts miljökvalitetsmålen Levande skogar, Ett rikt odlingslandskap, Ett rikt växt- och djurliv, God bebyggd miljö och Myllrande våtmarker fram och tydliggörs genom de åtgärder som specificeras.

En handlingsplan har tagits fram för hur verksamheten för gotlandsrussen på Lojsta hed kan bli långsiktig och hållbar, vilket är ett led i arbetet med Ett rikt odlingslandskap.

Inom Myllrande våtmarker har under året ett samarbete utvecklats med Sveriges Sportfiske- och Fiskevårdsförbund för att identifiera, anlägga och restaurera våtmarker samt åstadkomma reproduktionsområden för fisk.

Under hösten 2012 startades arbetet med *Förstudie om Regional vattenplanering på Gotland* i samarbete med Havs- och vattenmyndigheten. Syftet med förstudien är att undersöka förutsättningarna för att arbeta fram en regional modell som har ett helhetsperspektiv på vattenplanering fram till 2025 och har stora möjligheter att bidra till uppfyllandet av de vattenrelaterade miljömålen.

Länsstyrelsen har under 2012 beslutat om regionala mål för begränsad klimatpåverkan till 2020. Dessa har tagits fram i bred samverkan med intressenter i länet och innefattar mål för energieffektivisering, förnybar energi och minskade växthusgaser.

Skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar
--

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER)	2012	2011	2010
Årsarbetskrafter män ¹⁾	0,39	0,29	0,23
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	1,36	1,24	1,51
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	1,99	1,59	1,49
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	2 523	2 261	2 451
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	2,69	2,27	1,84
Antal ärenden, inkomna och initiativärenden	48	69	97
Antal beslutade ärenden	41	69	97
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	3	1	1
Bidragutbetalningar (tkr) ^{3, 4)}	0	0	0

¹⁾ 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

²⁾ Andel av total verksamhetskostnad inkl. OH exkl. resurssamverkan

³⁾ Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

⁴⁾ Uppgifterna i ovanstående tabell omfattar verksamhet 45*

Länsstyrelserna ska kommentera ovanstående prestationer med avseende på volymer och kostnader samt redovisa andra väsentliga resultat inom området som inte framgår av återrapporteringskraven. Uppgifterna kan t.ex. återfinnas i de olika sakförordningarna.
--

Länsstyrelsen har under 2012 ökat sina insatser inom området skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar. Detta beror i huvudsak på två satsningar som bedrivits i samarbete med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, och andra länsstyrelser.

Ärendevolymen är i nivå med tidigare år och två av de ärenden som är äldre än två år kommer att avslutas inom kort och handlar om Styrel samt krisledningsplaner. Det tredje ärendet avser ett skyddsobjekt och är under handläggning.

De två satsningarna som bidragit till ökade årsarbetskrafter är dels ett nytt samverkansområde inom arbetet med den regionala risk- och sårbarhetsanalysen, vilket beskrivs närmare nedan, och dels ett informationsprojekt som bedrivs i enlighet med MSB utvecklingsprocess för länsstyrelsens samordningsansvar – regional samordning och ledning. Ett flertal län har genomfört utvecklingsarbeten och vunnit goda erfarenheter i gemensamma processer och gemensamma modeller för att genom samverkan ha en ökad förmåga till hantering av allvarliga händelser. På Gotland har vi sedan tio år haft en liknande utveckling genom samarbetet i Gotsam. Den nya satsningen ska bidra till myndighetens och länets möjlighet att ha ökad förmåga till hantering av allvarliga händelser med fokus på samordning mellan berörda aktörer för att medborgarna i länet ska få bästa information i händelse av kris.

Ett annat viktigt område är länets arbete med Risk- och sårbarhetsarbetet. Som vid Länsstyrelsen i Gotlands län är organiserat utifrån de sex olika samverkansområden som återfinns i beredskapsförordningen. Varje samverkansområde består av en arbetsgrupp med representanter från statliga myndigheter, kommunala förvaltningar till näringslivsrepresentanter och andra organisationer. De sex samverkansområdena är; transporter, ekonomisk säkerhet, skydds- undsättning-vård, farliga ämnen, teknisk infrastruktur och geografiskt områdesansvar.

Länsstyrelsen startade under våren 2012 ytterligare ett projekt för att bilda ett nytt samverkansområde, sociala risker. Med sociala risker menar vi sannolikheten för oönskade händelser eller beteenden med ursprung i sociala förhållanden. Bakomliggande faktorer för sociala risker kan vara utanförskap, arbetslöshet, utbildningsnivå, kriminalitet eller oväntade

händelser i vår omvärld som starkt påverkar människors sociala förhållande. Ett exempel på social oro under 2012 var att Länsstyrelsen följde målkonflikten i det uppmärksammande ärendet av kalkbrytningen på Norra Gotland, där människors starka engagemang för och emot kalkbrytningen kom att påverka det Gotländska samhället kraftigt.

Länsstyrelsen har i ämnet sociala risker deltagit tillsammans med ett antal aktörer i arbetsgruppen vid nationella konferenser. Syftet med det har framförallt varit att öka förståelsen och kunskapen, så att en gemensam bild av hur man kan se på sociala risker ur ett gotländskt perspektiv kan tas fram. Projektet fortgår t.o.m. 2014 och målet är att hitta former för att integrera sociala risker i risk- och sårbarhetsanalysen och öka kontaktytorna med övriga aktörer i de andra samverkansområdena, för att på ett mer effektivt sätt vidta lämpliga åtgärder.

Vidare har Länsstyrelsen såsom koordinator för både Rakel och Styrel samordnat aktuella aktörer i länet. Den kommunala räddningstjänsten använder nu Rakel, om än i en viss begränsad omfattning. Vidare är arbetet inom Styrel färdigt att avslutas i sin första fas. I arbetet med Styrel har vi tillsammans med länets elnätsföretag och Region Gotland planerat, inventerat och prioriterat el i händelse av kris. Nästa steg är att bestämma rutiner för uppdatering av handlingsplanen.

Länsstyrelsens förmåga till att leda länets beredskap av kriser har övats inom ramen för Gotsam, som är länets samverkansorgan för berörda aktörer för att träna förmågan av krisledningen innan, under och efter en kris. Detta har bl.a. skett genom gemensamma övningar och föreläsningar. Länets krissamverkansråd, som under år 2012 har letts av Region Gotland, är också en viktig part i arbetet för en god beredskap i länet.

I övrigt har Länsstyrelsen deltagit i nationella fora som geografiskt områdesansvar (SOGO), samverkansområdet transporter och Ösam som är ett mellanregionalt samverkansorgan som syftar till erfarenhetsutbyte och satsningar i gemensamma projekt.

Återrapportering regleringsbrev

67. Länsstyrelsernas tillsyn av kommunerna inom området skydd mot olyckor syftar till att främja och bedöma kommunernas förmåga att leva upp till nationella mål, verksamhetsmål och särskilda skyldigheter enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor. Tillsynen ska inriktas så att den kan samordnas med länsstyrelsernas uppföljning av kommunernas tillämpning av lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Länsstyrelserna ska i årsredovisningen för verksamhetsåret 2012 redovisa en sammanfattande bedömning av resultatet av kommunernas arbete enligt lagen om skydd mot olyckor.

Länsstyrelsen genomförde tillsyn av kommunens räddningstjänst under 2010 med resultatredovisning under 2011. Någon tillsyn av räddningstjänsten har inte genomförts under 2012 i avvaktan på att Region Gotland skulle anta ett nytt handlingsprogram för mandatperioden, vilket Länsstyrelsen tidigare påpekat i sin tillsyn.

Efter senaste tillsynen konstaterades ett antal utvecklingsområden vilka skulle följas upp. Utvecklingsområdena rörde främst avsaknaden av ett relevant handlingsprogram men även rekryteringsproblem inom deltidsbrandkåren. Länsstyrelsen har följt upp en del av detta genom att tagit del av och jämfört en utredning som Storstockholms brandförsvaret genomfört där ett antal alternativ till lösningar av främst bemanningsfrågan redovisats. Vidare genomfördes ett möte

under vårvintern där planer för nytt handlingsprogram m.m. diskuterades. Länsstyrelsen kan konstatera att vid utgången av 2012 var ännu inte utlovat handlingsprogram antaget.

I avsaknaden av nytt handlingsprogram så är det i dagsläget svårt att bedöma huruvida vilken nivå kommunen lever upp till intentionerna i lagen om skydd mot olyckor och vilken förmåga de har när det gäller att identifiera, förebygga och hantera olyckor inom ramen för det geografiska områdesansvaret. Länsstyrelsen kommer att under 2013 intensifiera arbetet med tillsyn och rådgivning gentemot Region Gotland.

Länsstyrelsen i Gotlands län samarbetar med Länsstyrelsen i Stockholms län för denna uppgift, i ett s.k. samarbetsavtal mellan myndigheterna.

68. För uppföljningen av samhällets krisberedskap ska länsstyrelserna göra en översiktlig regional sammanställning med analys och värdering av de risk- och sårbarhetsanalyser och handlingsplaner som kommuner och landsting sammanställer enligt lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Uppföljningen ska inriktas så att den kan samordnas med uppföljningen av kommunernas användning av utbetalade medel enligt avtal mellan staten och Sveriges Kommuner och Landsting om kommunernas uppgifter i samhällets krishanteringssystem. Länsstyrelserna ska i årsredovisningen för verksamhetsåret 2012 dels redovisa den översiktliga regionala sammanställningen, dels redovisa hur stor andel av länets kommuner och landsting som hittills under mandatperioden har lämnat en risk- och sårbarhetsanalys, varvid länsstyrelserna ska värdera kvalitén på kommunernas analyser. En bedömning ska göras av i vilken utsträckning som enskilda kommuner och landsting analyserat och dokumenterat möjliga extraordinära händelser i fredstid, uppskattat deras konsekvenser för verksamheten och värderat sin förmåga att verka vid en sådan händelse.

Länsstyrelsens arbete har präglats av samverkan med andra organisationer och myndigheter. Arbetet i samarbetet Gotsam har nu pågått i 10 år. De första åren som ett tidsbegränsat projekt men de tre senaste åren såsom en permanent verksamhet. Inom ramen för det arbetet sker övningar, övningsplaneringar samt gemensamma utbildningar där Region Gotland alltid representeras.

Mot bakgrund av att Gotland är ett län, en kommun och ett landsting där Region Gotland har ansvar för inom både kommunens och landstingets område, så genomför Länsstyrelsen i Gotlands län en gemensam risk- och sårbarhetsanalys i de delar som rör det gemensamma geografiska områdesansvaret. Det delade geografiska ansvaret är i vissa delar detsamma och i andra delar skiljer sig uppgifterna åt. I de delar som rör det kommunala verksamhetsområdet eller landstingets uppgifter bedrivs arbetet helt i Region Gotlands regi.

Länsstyrelsens bedömning är att Region Gotland har analyserat, dokumenterat och värderat sin förmåga att verka vid extra ordinära händelser i fredstid. Den regionala analysen har inte medfört någon större förändring av tidigare analys. Ett nytt område har dock har valts att lägga till analysen, Social risker, men i övrigt kvarstår de begränsningar i förmåga som öläget ger med brist på personella och materiella resurser i händelse av kris. Exempel på extra ordinära händelserna är: Stora olyckor med många skadade och långvarigt avbrott i teknisk infrastruktur, Även de nya riskerna som klimatförändringarna medför har också integrerats i de olika regionala samverkansområdena.

Kulturmiljö

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER)	2012	2011	2010
Årsarbetskrafter män ¹⁾	0,70	1,51	1,15
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	4,42	5,27	5,18
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	5,82	7,04	5,43
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	7 097	8 001	7 409
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	7,56	8,04	5,57
Antal ärenden, inkomna och initiativärenden	751	768	824
Antal beslutade ärenden	716	785	738
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	5	14	0
Bidragutbetalningar (tkr) ^{3, 4)}	141	58	0
Nöjdindex brukarundersökning – verksamhet XXX (Fylls i med tillhörande fotnot av de länsstyrelser som deltar i tilläggsundersökning)			

¹⁾ 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

²⁾ Andel av total verksamhetskostnad inkl. OH exkl. resurssamverkan

³⁾ Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

⁴⁾ Uppgifterna i ovanstående tabell omfattar verksamhet 43*

Länsstyrelserna ska kommentera ovanstående prestationer med avseende på volymer och kostnader samt redovisa andra väsentliga resultat inom området som inte framgår av återrapporteringskraven. Uppgifterna kan t.ex. återfinnas i de olika sakförordningarna.

Länsstyrelsens årsarbetskrafter inom sakområdet har minskat, beroende på att anställningar upphört och ej återbesatts. Minskningen av antalet beslutade ärenden som är äldre än två år beror främst på att myndigheten övergått till nytt handläggarsystem och i samband med detta avslutades fler ärenden som varit öppna länge. De ärenden som 2012 är äldre än två år är samtliga inom arkeologi och beror främst på långa handläggningstider. Ärendena kommer att avslutas 2013.

Återrapportering regleringsbrev

69. Länsstyrelserna ska redovisa exempel på och kommentera hur man verkar för att förnya och utveckla kulturmiljöarbetet. Länsstyrelsen ska också redovisa exempel på och kommentera hur samverkan, t.ex. med statliga myndigheter och kommuner, sker inom kulturmiljöarbetet samt hur samverkan har utvecklats.

Länsstyrelsen har deltagit i det strukturerade samarbetet på kulturmiljöområdet mellan länsstyrelserna och Riksantikvarieämbetet inom länsgrupp Mellan. Detta har inneburit gemensamma insatser framför allt rörande utveckling av arbetet med riksintressen för kulturmiljövården. Länsgrupp Mellan har tagit ett särskilt ansvar att för landets samtliga länsstyrelser driva utvecklingsarbete kring denna fråga. Arbetet har skett i en särskild arbetsgrupp som följer Riksantikvarieämbetets nu pågående projekt kring utveckling av arbetet med kulturmiljövårdens riksintressen. Genom länsgruppens insatser har nödvändiga länsstyrelseperspektiv på riksintressena på ett effektivt sätt kunnat föras in i Riksantikvarieämbetets arbete. Genom särskilda kontaktpersoner följer länsgruppen också det gemensamma utvecklingsarbetet inom områdena Tillsyn och IT. Inom Länsgruppen sker också värdefull erfarenhetsöverföring som är till direkt nytta i det dagliga kulturmiljöarbetet. Det gäller också de strävanden efter ensade rutiner för ärendehantering m.m. som präglar hela samverkansarbetet. Länsstyrelsen vill i det sammanhanget

peka på att det arbete som bedrivs i de gemensamma IT-projekten är av mycket stor betydelse. Utan väl fungerande, effektivt och användarvänligt IT-stöd, kan sådana ensade rutiner inte fungera. Medverkan i dessa IT-projekt är därför prioriterat för länsstyrelserna i Länsgrupp Mellan. Länsstyrelserna inom länsgruppen konstaterar gemensamt att det strukturerade samarbetet har inneburit en vitalisering av kulturmiljöarbetet.

Länsstyrelsen noterar vidare att myndigheten via länsgruppssamordnaren varit företrädd i det för Riksantikvarieämbetet och länsstyrelserna gemensamma programrådet. Rådet har under året koncentrerat sina utvecklingsinsatser till Riksintressen, Tillsyn, IT och Kulturarvslyftet. Inom tillsynsområdet har metodik för gemensamt tillsynsarbete tagits fram inom Länsgrupp Syd. Inom IT området har förstudier skett inom tre delprojekt; 1. Koppling Källa-Platina, 2. Handläggarsöd (beslutsregister) och 3. Digital information i kulturmiljösystemet.

Länsstyrelsen har 2012, på begäran av Riksantikvarieämbetet, tagit fram en treårsplan med regional kulturmiljöprofil för 7:2-anslaget. Planen är delvis framtagen i samverkan med länets övriga kulturmiljöaktörer såsom Gotlands museum och Region Gotland. Treårsplanen har en bred profil där även tillväxtfrågor, folkhälsoperspektiv m.m. finns med som utgångspunkter.

Länsstyrelsen har under 2012 tagit fram en remiss inför beslut om revidering av skötselplanen för och beslut om länets kulturresevat Norrbys. Efter kommande beslut att anta dessa, ska kulturresevatets landskapsvärden bättre kunna förvaltas och tillgängliggöras samt att besöksmålet utvecklas med sikte på fler besökare.

För de av länets fornlämningsmiljöer som är kulturbesöksplatser, har informationsmaterial för framställning av skyltar digitaliserats. Digitaliseringen ökar tillgängligheten och långsiktigheten i informationsarbetet kring dessa platser.

Inom arbetet med den kyrkoantikvariska ersättningen (KAE) har en ny rollfördelning och nya handläggarrutiner utvecklats mellan Länsstyrelsen och Visby stift. Fler intressanta stiftsprojekt har också initieras mellan Länsstyrelsen, stiftet och i vissa fall Gotlands museum, vilket är utvecklande för kulturmiljöarbetet i kyrkorna. Tillsynen av kyrkomiljöerna har 2012 utvecklats till en gemensam angelägenhet för stiftet och Länsstyrelsen med delat ansvar för genomförandet. 2012 gjordes planerad tillsyn av 18 kyrkomiljöer i länet, varav 15 sockenkyrkor, två ödekyrkor och ett kapell.

Planerad tillsyn har genomförts vid 54 av länets ca 370 byggnadsminnen. Tillsynen har bidragit med aktuell kunskap om tillståndet för dessa byggnadsminnen. Därigenom har även brister och kostnadskrävande restaureringsbehov på främst överloppsbyggnader på byggnadsminnen utanför Visby konstaterats. Tillsynen har hittills inte lett till förelägganden. I första hand har Länsstyrelsen vid behov påpekat brister, diskuterat lämpliga åtgärder med ägarna samt möjligheter att söka stöd för vidare planering av restaureringsinsatser samt restaurering.

Länsstyrelsen har under 2012 samverkat med Riksantikvarieämbetet kring förvaltningen av Visby ringmur och ruiner, där fokus särskilt har legat på planeringen för att återställa ringmuren efter det partiella raset i februari 2012. Riksantikvarieämbetets förvaltning av kulturfastigheter är under översyn och nya samverkansformer för återställandet av raspartiet samt den framtida tillsynen är under utveckling.

Länsstyrelsen samverkar med Trafikverket kring kulturvägar av publikt intresse genom att planera och genomföra landskapsvårdsinsatser längs utvalda vägsträckor. Länsstyrelsen har tagit

fram ny skötselplan för vissa vägsträckor samt lämnat medel för underhållsröjning. I samverkansarbetet planeras även vård av länets historiska milstenar.

Inom kulturmiljöområdet samverkar Länsstyrelsen med Region Gotland inom ett flertal områden. Kontinuerligt hålls samråd angående förslag till förändring av byggnadsminnen. Länsstyrelsen samverkar även med regionen inom arbetet med att ta fram ett kommunalt kulturmiljöprogram. Region Gotland har även utfört skötselinsatser på vissa kulturbesöksplatser och fornlämningar, så att dessa hålls tillgängliga, vårdade och attraktiva. Länsstyrelsen deltar även tillsammans med Region Gotland i olika råd och arbetsgrupper såsom Kulturråd, Roma Kungsgårds utvecklingsråd m.fl.

Inom världsarvsarbetet och förvaltningen av världsarvet Visby sker samverkan i ett världsarvsråd där även övriga lokala intressenter deltar. Under året har Periodic Reporting till UNESCO om tillståndet i Världsarvet påbörjats för färdigställande och avrapportering 2013 enligt plan. Ett sätt att utveckla samarbetet internationellt har varit att utveckla en särskild satsning på för att stärka arbetet kring Östersjöstrategin och världsarven runt Östersjön. Detta arbete kommer att starta rent operativt 2013 men medel för en förstudie från Svenska Institutet beviljades i slutet på 2012.

Länsstyrelsen har samverkat med Fortifikationsverket i samband med avveckling av försvarsanläggningar, i första hand kustvärn. Härigenom har en samsyn utvecklats så att ett mindre urval representativa anläggningar bevaras som fornlämningar för att exemplifiera 1900-talets kustförsvarsanläggningar.

I ett läns- och länsstyrelseövergripande projekt i samverkan med Vattenmyndigheten Södra Östersjön, har kunskapsöversikter för värdefulla kultur- och naturmiljöer längs vattendrag tagits fram och bearbetats. Därigenom har ett omfattande kunskapsunderlag sammanställts, vilket ger möjligheter till framtida bedömningar, informations- och vårdinsatser samt för ytterligare kunskapsuppbyggande projekt.

I arbetet med att förebygga plundring av fornlämningar sker kontinuerlig samverkan med Polis, åklagarmyndighet, LRF med flera organisationer och institutioner. Ett uppmärksammat plundringsmål, som år 2011 resulterade i fällande domar i Gotlands tingsrätt, har prövats och fastställts i hovrätten. Ärendet har överklagats till Högsta domstolen som ej beviljat prövningstillstånd.

Under våren 2012 utfördes efterundersökningar av åkrar med metallsökare på ett flertal sedan tidigare kända fyndplatser. Detta resulterade i att en okänd intakt depå (i detta fall en skatt bevarad i ett bronskärl) påträffades och kunde tas in i sin helhet. Den undersöktes under december 2012 och januari 2013 med en nyutvecklad metodik.

Inom kulturmiljöarbetet sker samverkan med Skogsstyrelsen i ärenden som rör omläggning från skog till åker samt vid avverkningsanmälningar. Skogsstyrelsen utför även årliga skötselinsatser på kulturbesöksplatser och fornlämningar. Skötselinsatserna bidrar till att medvetandegöra landskapets speciella särdrag och till att förbättra tillgängligheten till besöksplatser och fornlämningsområden.

I samverkan med Gotlands läns hushållningssällskap och Russambetesföreningen på Lojsta Hed, har Länsstyrelsen på uppdrag av Jordbruksverket utarbetat en plan för hur verksamheten med gotlandsruss på Lojsta hed långsiktigt kan bevaras. Planen kommer att uppdateras årligen.

Kulturmiljöarbetet utvecklas även genom en ständig dialog internt och externt om kulturmiljöns betydelse inom andra sakområden, t.ex. landsbygdsutveckling, regional tillväxt och folkhälsa.

Tabell 5.1			
Länsfakta kulturmiljö	2012-12-31	2011-12-31	2010-12-31
Antal registrerade fornlämningar (exkl. marina)	13 122	31 028	30 418
Antal byggnadsminnen enligt 3 kap. kulturminneslagen	375	374	367
Antal kyrkobyggnader enligt 4 kap. kulturminneslagen	99	99	99
Riksintresseområden för kulturmiljövården, <i>antal</i>	118	118	118
<i>yta (ha)</i>	38 252	38 252	38 252
Kulturresevat, <i>antal</i>	1	1	1
<i>yta (ha)</i>	30	30	30
Andel av länets kommuner som har kulturmiljöprogram (%)	0	0	0

Källa: Länsstyrelsen och Riksantikvarieämbetet (antalet fornlämningar)

Kommentarer Tabell 5.1

Från och med år 2012 räknas fornlämningarna på ett annat sätt än tidigare. Tidigare har angivits samtliga fornlämningstyper inom respektive fornlämning/fornlämningsområde. Nu räknas varje fornlämning endast en gång, oavsett om fornlämningen består av ett (större) antal enskilda objekt eller fornlämningstyper. Uppgiften i tabellen skall därför inte tolkas som att det totala antalet fornlämningar har minskat under 2012. Enligt våra egna noteringar har antalet nyregistrerade fornlämningar 2012 varit +16 st, vilket med 2011 år sätt att räkna skulle ge ett netto om 31 044 st objekt. (Källa: Riksantikvarieämbetet, Forsök.)

Utbetalade bidrag för kulturmiljö, summa (tkr)	2012	2011	2010
Bidrag, vilka länsstyrelsen fattar beslut om och betalar ut	3 066	3 195	3 821
Bidrag, vilka länsstyrelsen har fattat beslut om, men där Riksantikvarieämbetet har gjort utbetalningen	9 462	9 945	6 309

Källa: summering ur KÄLLA, statistik (Riksantikvarieämbetet)

Kommentarer Tabell 5.2

I samtliga fall betalar Riksantikvarieämbetet ut dessa bidrag, antingen till Länsstyrelsen, i de fall Länsstyrelsen är utförare eller uppdragsbeställare (övre raden), eller direkt till extern bidragsmottagare (nedre raden).

Folkhälsa

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER)	2012	2011	2010
Årsarbetskrafter män ¹⁾	0,00	0,01	0,05
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	1,61	0,91	0,98
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	1,83	0,96	0,88
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	2 193	1 178	1 407
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	2,33	1,18	1,06
Antal ärenden, inkomna och initiativärenden	14	15	33
Antal beslutade ärenden	14	20	30
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	0	0
Bidragutbetalningar (tkr) ^{3, 4)}	686	911	810
Nöjdindex brukarundersökning – verksamhet XXX (Fylls i med tillhörande fotnot av de länsstyrelser som deltar i tilläggsundersökning)			

¹⁾ 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

²⁾ Andel av total verksamhetskostnad inkl. OH exkl. resurssamverkan

³⁾ Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

⁴⁾ Uppgifterna i ovanstående tabell omfattar verksamhet 70*

Länsstyrelserna ska kommentera ovanstående prestationer med avseende på volymer och kostnader samt redovisa andra väsentliga resultat inom området. Uppgifterna kan t.ex. återfinnas i de olika sakförordningarna.
--

Länsstyrelsens ökning i årsarbetskrafter beror på en gemensam nationell satsning på kompetensutveckling för alla tillsynshandläggare som finns inom samtliga Länsstyrelser. Projektledningen har haft sitt säte på myndigheten under 2012.

Att ärendemängden har minskat under de senaste två åren beror framförallt på att flera av de statsbidrag som Länsstyrelsen tidigare haft i uppdrag att fördela till Region Gotland inom folkhälsoområdet successivt försvunnit.

Inom Länsstyrelsens breda verksamhet sker en rad insatser som har betydelse för folkhälsans utveckling. Länsstyrelsen har bildat en ny arbetsgrupp för ANDT-arbetet (alkohol, narkotika, tobak, dopning). Arbetsområdet får därmed en hållbar plattform och bättre struktur än tidigare för att kunna genomföra uppdraget samt bättre kanal för att föra ut ANDT-politiken och fånga upp lokala nivåns behov. Det har också inneburit fler samarbetsparter såsom med Högskolan Gotland och Gotlands Idrottsförbund. Genom att arbetsgruppen även innefattar tillsynshandläggare enligt alkohol- och tobakslagen har samverkan för det främjande arbetet och tillsynsarbetet stärkts ytterligare, vilket är ett prioriterat mål.

Samarbetet med externa aktörer såsom Polisen och Region Gotland har också blivit mer formaliserat genom att Länsstyrelsen under året ingått som en tredje part i den överenskommelse som finns sedan tidigare mellan Region Gotland och Polisen för det brottsförebyggande arbetet. Kopplat till överenskommelsen finns en aktivitetsplan, vilket gör att insatserna och samarbetet kan följas upp på ett mer tydligt sätt.

I nära samverkan med andra aktörer såsom Polisen, Region Gotland och ideella sektorn har flera strategiska utbildningsinsatser genomförts inom exempelvis dopning, tobaksfri skoltid och faran

med cannabis. Målgrupper för insatserna har varit exempelvis personal inom skola och socialtjänst, psykiatri, allmänhet, idrottslivet, föräldrar. Länsstyrelsen har också varit ansvarig för länets arbete med antilangningskampanjen ”Tänk om”. En särskild arbetsgrupp bildades för planering och genomförandet. Målgruppen för de opinionsbildande insatserna var föräldrar och andra vuxna i syfte att höja kunskapsnivån och medvetenheten kring frågan. Bedömningen är att kampanjen har genomförts så som planerat och budskapet i informationsinsatsen har varit synligt i många olika medieforum i länet.

Länsstyrelsen tillsynsverksamhet för alkohol- och tobakslagen har styrts av en tillsynsplan som är beslutad på strategisk nivå på myndigheten. Planen har följts framgångsrikt och det samarbetsavtal som finns mellan Länsstyrelsen i Stockholm och Länsstyrelsen Gotland är ett unikt avtal som höjer kvaliteten på tillsynsarbetet. Det förebyggande arbetet inom tillsynshandläggningen har haft fokus på att få en samsyn mellan näringen (krogar och restauranger) och tillsynsmyndigheterna.

Återrapportering regleringsbrev

Tabell 6.1 Verksamhetskostnader och årsarbetskrafter		
Kostnader och årsarbetskrafter för Folkhälsa	Kostnader (tkr)	Årsarbetskrafter
Totala kostnader (exkl. OH)	1 489,8	1,61
<i>varav Allmänt och övergripande inom folkhälsa (700)</i>	706,4	1,13
<i>varav Fördelning av statsbidrag (704)</i>	0,0	0,00
<i>varav Alkohol- och tobaksärenden (705)</i>	779,2	0,47
<i>varav alkoholärenden (7051 – 7053)</i>	214,3	0,04
<i>varav tobaksärenden (7054)</i>	4,1	0,00
Totala kostnader (inkl. OH)	2192,7	

Tabellen skall innehålla verksamhetskostnader enligt resultaträkningen. Fakta i tabellen skall endast redovisas för senaste räkenskapsår (dvs. 2012)

Källa: Ekonomisystemet Agresso

Kommentarer Tabell 6.1

Tabellen visar att 2012 i likhet med tidigare år fokuserat på främjande och förebyggande insatser (vht 700) samt att det är alkoholärenden som Länsstyrelsen lägger mest resurser på. Det länsstyrelsegemensamma projekt som haft sitt säte på Länsstyrelsen i Gotlands län 2012 kommer också till uttryck i tabellen.

Länsstyrelseinstruktion 5§

6. verka för att det av riksdagen fastställda nationella folkhälsomålet uppnås genom att folkhälsan beaktas inom länsstyrelsernas arbete med bl.a. regional tillväxt, samhällsplanering, krishantering samt alkohol och tobak

Myndigheten har en policy och handlingsplan för att integrera olika tvärperspektiv bl.a. folkhälsoperspektivet. Som stöd för verksamhetsintegreringen finns ett nätverk för erfarenhetsutbyte. Utbildningsinsatser i hur folkhälsoperspektivet kan integreras erbjuds till nyanställda och övriga medarbetare som har behov av ökad kunskap inom området.

Inom Länsstyrelsens breda verksamhet sker en rad insatser som har betydelse för folkhälsans utveckling. Folkhälsoperspektivet beaktas i kris- och beredskapsarbetet genom den särskilda

arbetsgrupp som bildats för att identifiera sociala risker i risk- och sårbarhetsanalyser. Uppväxtförhållanden, missbruk och utanförskap är exempel på faktorer som kan bidra till sociala risker i samhället och som bör finnas med som underlag i risk och sårbarhetsarbetet.

Inom samhällsplaneringen kan Länsstyrelsen se ett ökat folkhälsoinslag i Region Gotlands arbete med översiktsplanering. Länsstyrelsens bedömning är att detta är ett resultat av att myndigheten under många år påpekat vikten av olika tvärperspektiv i strategiska planeringsunderlag.

Under 2012 har Länsstyrelsen lämnat ett samrådsyttrande för fördjupad översiktsplan. När det gäller folkhälsa så fokuserade Länsstyrelsen på prövningsgrunderna och den del som bidrar till folkhälsomålen där är framförallt aspekten hälsa och säkerhet. Länsstyrelsen bedömde i samrådet att planens riktlinjer kring hälsa och säkerhet kommer att bidra till att dessa frågor kan hanteras på ett tillfredsställande sätt i den fortsatta planeringen. I övrigt lämnades synpunkter på sådant som är kopplat till människors rekreation, exempelvis riksintresse, exempelvis riksintresset för friluftsliv. Länsstyrelsen har inte under 2012 överprövat någon detaljplan med koppling till hälsa och säkerhet.

Under år 2012 har Länsstyrelsen drivit frågan att länets enda kulturresevat, Norrbys, också har koppling till folkhälsa och besöksnäringen. En satsning som kan utvecklas, inte minst utifrån kommande beslut om nu skötselplan för resevatet.

Jämställdhet

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER)	2012	2011	2010
Årsarbetskrafter män ¹⁾	0,00	0,02	0,03
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	1,61	1,02	1,14
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	1,83	1,09	1,01
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	2 724	1 279	1 251
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	2,9	1,28	0,94
Antal ärenden, inkomna och initiativärenden	11	17	31
Antal beslutade ärenden	7	14	28
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	2	0	0
Bidragutbetalningar (tkr) ^{3, 4)}	0	749	810
Nöjdindex brukarundersökning – verksamhet XXX (Fylls i med tillhörande fotnot av de länsstyrelser som deltar i tilläggsundersökning)			

¹⁾ 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

²⁾ Andel av total verksamhetskostnad inkl. OH exkl. resurssamverkan

³⁾ Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

Länsstyrelserna ska kommentera ovanstående prestationer med avseende på volymer och kostnader samt redovisa andra väsentliga resultat inom området. Uppgifterna kan t.ex. återfinnas i de olika sakförordningarna.
--

Länsstyrelsens årsarbetskrafter och verksamhetskostnader har under året ökat. Detta beror främst på att myndigheten har haft nationella uppdrag för att på olika sätt stärka jämställdhetspolitiken. Dels har myndigheten, på regeringens uppdrag, arrangerat en nationell konferens om framtidens jämställdhetspolitik, dels har en förstudie påbörjats om hur länsstyrelserna skulle kunna vidareutvecklas i sin roll som ett regionalt stöd för jämställdhetspolitiken.

De ärenden som ej är beslutade och som är äldre än två år beror på pågående projekt som bedrivs i Region Gotlands regi. Ärendena kommer att avslutas 2013.

Länsstyrelsens arbete inom sakområdet jämställdhet styrs av myndighetens strategi och handlingsplan som beslutas av länsledningen. Handlingsplanen revideras årligen för att anpassas till behov och förutsättningar som ändras utifrån tidigare genomförda insatser. Handlingsplanen och utvecklingen inom området följs upp av ledningen inom ordinarie uppföljningssystem. Fokus under året har varit att skapa ett forum för erfarenhetsutbyte kring jämställdhetsintegrering, framtagandet av kunskapsunderlag samt länsstyrelsegemensam utveckling. Länsstyrelsen i Gotlands län menar att det länsstyrelsegemensamma arbetet med jämställdhetsuppdraget är avgörande för att länsstyrelserna ska utveckla stödet till jämställdhetsintegrering i länen. Detta kan utvecklas och Länsstyrelsen har därför under året lagt resurser på denna fråga.

Länsstyrelsen erbjuder årligen grundutbildning i jämställdhetsintegrering till både aktörer i länet och aktörer på Länsstyrelsen. Erfarenheterna från denna typ av utbildning är att det sprider och ökar kunskapen om vad jämställdhetsintegrering egentligen handlar om. Den efterfrågan på fördjupningsutbildningar som framkommit i utvärdering av grundutbildningen visar på att utbildningarna både har lett till ökad kunskapsnivå och ökat intresse för jämställdhetsintegrering. Länsstyrelsen ställer också på förfrågan från aktörer i länet upp på att föreläsa om jämställdhet. Detta gör att Länsstyrelsen får tillgång till forum och aktörer som annars inte skulle nås av kompetensutvecklande insatser. Denna typ av insatser resulterar ofta i efterföljande kontakter och vidare arbete hos olika aktörer.

Som ett led i att skapa forum för erfarenhetsutbyte har Länsstyrelsen tillsammans med Region Gotland arrangerat en heldag kring hur offentliga verksamheter kan bidra till jämställdhet. Genom att testa nya metoder för att gestalta hur offentliga verksamheter idag bidrar till ojämställdhet skapades en dag för utbildning, utbyte och inspiration. Steg två i skapandet av ett forum var bildandet av Jämforum Gotland.

Det har tidigare funnits flera olika nätverk och grupper som varit mer eller mindre aktiva i perioder. Utifrån den utveckling som har skett inom Region Gotland efter medverkan i Hållbar jämställdhet, projektet ESF Jämt, tidigare års dialog med statliga myndigheter och arbetet med handlingsplaner för jämställd regional tillväxt har Länsstyrelsen i samarbete med Region Gotland valt att testa en ny form av konstellation för erfarenhetsutbyte och kunskapsspridning. Vi har skapat ett mer flexibelt forum på de medverkandes villkor, vilket vi menar är mer ändamålsenligt. I ett första steg har kommunala och statliga aktörer bjudits in samt aktörer som fått medel från Europeiska socialfonden eller regionalfonden.

Tidigare har det varit en stor utmaning att nå de statliga myndigheterna. Under året har de därför erbjudits möjlighet att få diskutera sitt arbete och utvecklingsmöjligheter med jämställdhetsintegrering. De myndigheter som tog chansen har därefter mer aktivt deltagit i utbildningsinsatser och nätverk, men även vittnat om ett ökat intresse att utveckla sitt arbete.

Kontinuerlig dialog och samarbete med Region Gotland bedöms vara ett viktigt stöd för att de kommunala verksamheterna ska fortsätta det arbete de påbörjat inom projektet med pengar från Hållbar jämställdhet. Stöd har också getts inom Främja kvinnors företagande och framtagandet av en handlingsplan för jämställd regional tillväxt. Se sakområde Regional tillväxt för mer information.

Framtagandet av kunskapsunderlag bedöms fortsatt vara ett viktigt stöd till aktörer i länet. Under året har Länsstyrelsen tagit fram konsuppdelad statistik, men också en uppskattad användarguide där förhoppningen är att den ska underlätta användandet av statistiken.

Länsstyrelsen lägger mycket tid på och fyller en viktig rådgivande och stödjande funktion i kunskapsspridning. Det handlar om allt från aktiv medverkan i media, medverkan i bedömningsgrupp för Jämställd skola, utskick av nyheter och uppdatering av hemsidan. Dessa enskilt små insatser bidrar tillsammans till att både sprida kunskap och information om jämställdhet, men också att väcka intresse och inspirera. Länsstyrelsen fyller också en viktig funktion i att stödja andras arrangemang. Därför har Länsstyrelsen under året valt att stödja till exempel seminarium om normer och HBT samt ett seminarium om normkritisk pedagogik under Gotlands Regnbågshelg.

Ett annat viktigt stöd till aktörer i länet är det som erbjuds inom ramen för det länsstyrelsegemensamma projektet ESF Jämt. Mot bakgrund av följeforskarnas rapporter om ESF Jämt samt samlade lärdomar från att genomföra ESF Jämt under 2009-2011, blev den nya inriktningen fördjupning i förlängningen av projektet 2012. Processtödet har utvecklats från att arbeta mestadels kvantitativt till att arbeta mer kvalitativt. I samarbete med de regionala ESF-kontoren har ett antal strategiska socialfondsprojekt valts ut med syfte att öka kvalitet och måluppfyllelse genom strategin jämställdhetsintegrering. Under 2012 har totalt fler än 189 utbildningar genomförts, 675 rådgivningar och 1640 kvinnor samt 1042 män deltagit på våra regionala aktiviteter. Fler aktiviteter har även genomförts på nationell och europeisk nivå och flera kunskapsmaterial har tagits fram för att sprida erfarenheter från arbetet. I Gotlands län har en basutbildning genomförts och flera av projekten har fått rådgivning från ESF Jämt. Länsstyrelsen Gotlands satsning på Jämforum Gotland är ett steg i att erbjuda ett fortsatt stöd till

de verksamheter som fått stöd inom ESF Jämt. Länsstyrelsen Gotland har även deltagit i flera aktiviteter tillsammans med andra länsstyrelser för att skapa kunskapsöverföring mellan ESF Jämt och Länsstyrelserna.

Inom det fjärde jämställdhetspolitiska målet har fokus under året legat på framtagandet och presentation av kunskapsunderlag om arbetet i länet, samverkan inom regionala samverkansgruppen, planering och förberedande inför uppdraget om att skapa ett regionalt kunskaps- och metodstöd där regional förankring och länsstyrelsesamverkan varit två centrala delar. Inom samordningsuppdraget har ett fokus varit att ge stöd till utbildare inom området sex mot ersättning och människohandel och prostitution.

Återrapportering regleringsbrev

Kostnader/intäkter för Jämställdhet	2012	2011	2010
Verksamhetskostnader inkl. OH¹⁾ (tkr)	2 723,7	1 278,6	1 250,9
varav ramanslag 5:1, netto (tkr)	434,7	362,2	830,4
varav övrig finansiering (tkr)	2 289,0	913,9	371,7
Andel av länsstyrelsens totala verksamhetskostnader (%)	2,89%	1,28%	0,9%
Verksamhetsintäkter	1 657,7	678,8	344,3

¹⁾ Med OH avses Myndighetsövergripande verksamhet (10+11)

Källa: Ekonomisystem Agresso

Kommentarer Tabell 7.1

Ökningen av verksamhetskostnaderna år 2012 jämfört med 2011 beror främst på nationella uppdrag inom jämställdhetspolitiken.

Länsstyrelseinstruktion 5§

1. integrera ett jämställdhetsperspektiv i sin verksamhet genom att belysa, analysera och beakta kvinnors och mäns samt flickors och pojkars villkor

Länsstyrelsen arbetar precis som tidigare år enligt en policy och handlingsplan för verksamhetsintegrering av jämställdhet tillsammans med andra delar inom området mänskliga rättigheter. Som stöd till medarbetarna finns processledare kopplade till varje område men även ett nätverk där medarbetarna utbyter erfarenheter och kan få kompetensutveckling. Årligen erbjuds utbildning om jämställdhetsintegrering både för nyanställda och för de som vill bygga på sin kunskap. Som stöd finns underlag med instruktioner för hur en jämställdhetsanalys kan göras, mallar för dokumentation, länkar till litteratur och kunskapsinhämtning m.m. Nedan följer några specifika exempel på hur jämställdhet har integrerats i olika verksamhetsområden på Länsstyrelsen.

Flera enheter har, med stöd av särskilt sakkunnig i jämställdhet, genomfört diskussionsövningar och dialog om jämställt bemötande och vad det kan innebära i deras verksamhet. Det har lett till ett ökat medvetande och förändrat förhållningssätt i bemötandesituationer både internt och externt.

Inom arbetet med risk- och sårbarhetsanalyser och specifikt arbetet kring sociala risker har jämställdhetsaspekten och framförallt kunskap om maskulinitet lyfts fram som centralt för att

analysera och förstå sociala risker. Detta gör att vi kan få ett bättre underlag för risk- och sårbarhetsarbetet och därmed i förlängningen bättre insatser vid kriser.

Arbetet med att ta fram kunskapsunderlag och sprida information via olika kanaler är omfattande på myndigheten. Därför har informationsfunktionen tydligare lyfts fram i jämställdhetsarbetet och fungerar därför idag som en sorts kontrollfunktion för det material myndigheten tar fram. På så sätt kan vi undvika stereotypa framställningar i bild och text.

För att förtydliga kopplingen mellan mäns våld mot kvinnor/våld i nära relationer och våld mot djur har djurskyddshandläggare och djurpolis deltagit i den regionala samverkansgruppen Samverkan mot våld. Den aktiviteten ökade kunskapen om kopplingarna, men ökade också förståelsen för olika aktörers uppdrag och hur de kan samarbeta.

En central del av arbetet med jämställdhetsintegrering är att få med jämställdhetsperspektivet i alla de olika remissvar Länsstyrelsen lämnar. Ett sådant exempel på myndighetens svar på Tekniskt underlag Landsbygdsprogram 2014-2020. Genom att integrera jämställdhet i remissvaren ökar kunskapen internt på myndigheten, men kan även påverka externa aktörer.

Som ett led i att lyfta vikten av ett jämställdhetsperspektiv i det regionala tillväxtarbetet och arbetet med landsbygdsutveckling arrangerade Länsstyrelserna gemensamt ett seminarium under Almedalsveckan om vad landsbygden kan vinna på jämställdhet.

Vid handläggning av medel om statlig ersättning för insatser för vissa utlännningar (enligt förordning 2010:1122) har Länsstyrelsen ställt krav på jämställdhetsintegrering och könsuppdelad statistik som ett led i att påverka att genomföra insatser inkluderar ett jämställdhetsperspektiv.

Inom de områden på Länsstyrelsen som har kontakt med brukare pågår ett kontinuerligt arbete med bemötandefrågor, vilket till exempel har resulterat i att Länsstyrelsens handläggare idag aktivt riktar sig till båda makarna, när det är en man och en kvinna som t.ex. gjort en ansökan. På så sätt synliggörs t.ex. kvinnors deltagande i företagande på landsbygden.

2. genomgående analysera och presentera individbaserad statistik med kön som övergripande indelningsgrund om det inte finns särskilda skäl mot detta
--

Länsstyrelsen tar fram relativt lite egen individbaserad statistik. Ett länsstyrelsegemensamt arbete pågår om att kunna få in kön som indelningsgrund i ärendehanteringssystemet Platina för att på så sätt kunna få ut statistik kopplat till länsstyrelsens ärenden.

Inom ramen för länsstyrelsens bostadsmarknadsanalys har könsuppdelad statistik presenterats och analyserats. Genom att t.ex. presentera statistik om hur olika länge flickor och pojkar bor kvar hemma kan det bidra till ett bättre underlag för att analysera vilka behov som finns på bostadsmarknaden.

Vid utbildningsaktiviteter och möten av olika slag presenteras genomgående statistik över hur många män och kvinnor som deltar för att kunna analysera hur Länsstyrelsen når ut med sina aktiviteter.

3. vid beslut och andra åtgärder som kan röra barn analysera konsekvenserna för dem och därvid ta särskild hänsyn till barns bästa
--

Enligt FN:s Barnkonvention ska barns behov uppmärksammas och en särskild hänsyn ska tas till barns bästa i olika beslut. Länsstyrelsen i Gotlands län arbetar med barnkonventionen enligt den gemensamma och interna handlingsplanen såsom beskrivs i återrapporteringskrav 85.

Länsstyrelsen har till exempel anordnat en fisketävling inom naturskyddat område, där merparten av deltagarna var barn. Det var den snabba handläggningen som möjliggjorde det, med utgångspunkt att det är positivt för barn att vara ute och lära sig om natur och fiske. Grillplatser har anpassats med spång så att barnvagnar kommer fram till grillplatserna. Där det är många barn i rörelse, har hastighetsbegränsningar beslutats inom ramen för trafikföreskrifter. Inom kulturmiljöområdet har Länsstyrelsen fortsatt att utveckla skyltprojekt vid fornminnen där skyltarnas placering och innehåll har anpassats till både läskunniga och icke läskunniga barn.

Inom området djurskydd har barnperspektivet tydliggjorts genom att öka medvetenheten om samband mellan våld i nära relationer och våld mot djur. Djurskyddshandläggare och länsveterinär har en ökad medvetenhet för att uppmärksamma om barn eventuellt är utsatta i samband med djurskyddsärenden. Vid allvarliga missförhållanden kontaktas Socialtjänsten och ett nära samarbete finns mellan Länsstyrelsen, Socialtjänsten och Polisen.

Som en del i introduktionsutbildningen för nyanställda ingår barnkonventionen och metoder för barnkonsekvensanalys. Samtliga medarbetare erbjuds att gå denna utbildning och intresse har även visats från de som varit anställda flera år. Det finns en ökad medvetenhet och kunskapsnivå kring hur Länsstyrelsens ansvarsområden kan medföra konsekvenser för barn.

Integration

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER)	2012	2011	2010
Årsarbetskrafter män ¹⁾	0,15	0,00	0,03
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	0,14	0,29	0,27
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	0,32	0,30	0,25
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	349	281	234
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	0,37	0,28	0,18
Antal ärenden, inkomna och initiativärenden	2	5	7
Antal beslutade ärenden	6	2	6
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	0	0
Bidragutbetalningar (tkr) ^{3, 4)}	0	0	0

¹⁾ 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

²⁾ Andel av total verksamhetskostnad inkl. OH exkl. resurssamverkan

³⁾ Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

⁴⁾ Uppgifterna i ovanstående tabell omfattar verksamhet 85*

Länsstyrelserna ska kommentera ovanstående prestationer med avseende på volymer och kostnader samt redovisa andra väsentliga resultat inom området som inte framgår av återrapporteringskraven. Uppgifterna kan t.ex. återfinnas i de olika sakförordningarna.

Det finns ett fortsatt behov av samverkan mellan länets aktörer för att öka mottagningskapaciteten för nyanlända. Antalet platser för mottagande har dock ökat under året och så kommer att ske även nästa år vad gäller platser för ensamkommande barn. Länsstyrelsen har under året arbetet med nätverk och strategiska samtal. Satsningar har gjorts på bl.a. utbildning och samhällsorientering. En viktig del av arbetet som omfattar alla regionala aktörer är att marknadsföra Gotland som en attraktiv plats att verka och bo på.

Återrapportering regleringsbrev

72. Länsstyrelserna ska inom ramen för uppdraget rörande mottagandet av nyanlända invandrare prioritera genomförandet av reformen för etablering av vissa nyanlända invandrare. Länsstyrelsen ska redovisa:

- En bedömning av behovet av insatser från länsstyrelserna,
- genomförda insatser,
- en bedömning av det egna resultatet, samt
- kvarstående utvecklingsbehov.

Länsstyrelserna ska särskilt redogöra för insatser m.m. som rör sfi. Anvisningar för redovisningarna ska lämnas av Länsstyrelsen i Kronobergs län.

Det finns i länet ett behov av att utveckla samverkan och finna strukturer som fungerar för länets situation. Gotland tar emot få nyanlända invandrare och har ett geografiskt läge som försvårar samarbete med andra kommuner och med Migrationsverket. Exempelvis har gotländska aktörer under året visat intresse för att driva tillfälliga asylboenden, vilket dock Migrationsverket har tackat nej till på grund av avståndet till Gotland.

De insatser som krävs inom etableringsreformen måste vara kreativa och flexibla för att anpassas till det lilla underlaget personer. Dialog och kunskapsöverföring mellan olika aktörer är ett utvecklingsområde, både för att utveckla de insatser som redan görs och för att hitta nya

arbetssätt. Kontakter med arbetsgivare och företagare är viktigt för att kunna leva upp till intentionerna i etableringsreformen om tydligare koppling till arbetsmarknaden. De områden som Länsstyrelsen bedömer som avgörande för att etableringsreformen ska fungera bättre på Gotland är samhällsorientering och bostäder. Bostadssituationen är en orsak till att Region Gotland inte kan leva upp till överenskommelsen om antal som ska kunna anvisas, vilket gör att antalet nyanlända som kommer till ön blir litet och då uppstår svårigheter med att organisera aktiviteter inom etableringsplanen.

För att lyfta integration och invandring som viktiga utvecklingsfrågor för Gotland arrangerade Länsstyrelsen i början av året ett strategiskt samtal. Länsledningen bjöd in ledningen för Region Gotland, det kommunala bostadsbolaget samt Arbetsförmedlingen. Mötet utmynnade i ett beslut om att arbeta fram det s.k. Gotlandspaketet för att öka möjligheten att ta emot nyanlända invandrare. Länsstyrelsens bedömning är att det finns en vilja att öka mottagandet och att vidta åtgärder för att förbättra etableringen, men att det krävs fler konkreta åtgärder av olika aktörer. Mötet visade på en vilja och flera goda idéer som är ett viktigt underlag för att åstadkomma fler konkreta insatser.

Länsstyrelsen har kallat till möten inom Gotlands Integrationsnätverk. För närvarande arbetar nätverket med att uppdatera en överenskommelse mellan myndigheterna om samarbete samt s.k. Gotlandspaketet, som är ett paket med insatser för att fler nyanlända ska komma till Gotland och stanna kvar här. Paketet består av tre delar – bostäder, arbetsmarknad och marknadsföring av Gotland. En ettårig lantbrukarutbildning för invandrare håller på att tas fram i samarbete med Lövsta Naturbruksgymnasium och Arbetsförmedlingen.

Länsstyrelsen arbetar också för närvarande med att förhandla med Region Gotland om nya avtal vad gäller mottagande av nyanlända och ensamkommande flyktingbarn. Region Gotland har genomfört en undersökning av mottagandet av ensamkommande barn och hur det kan utvecklas framöver. Länsstyrelsen har bidragit med kunskapsunderlag i arbetet med undersökningen och fört dialog kring behoven av inte bara fler platser utan också fler platser för speciella målgrupper som t.ex. unga flickor och flickor med barn.

På Gotland, liksom i många delar av landet, är bostadsbrist ett av de främsta problemen när det gäller mottagande av nyanlända. Bostadsfrågan diskuteras i Gotlands integrationsnätverk. Länsstyrelsen har också lyft bostadsfrågan i samband med bostadsmarknadsanalysen, vilket visade på problem med att det finns olika syn på behoven av bostäder och utifrån vilka antal nyanlända bostadsplaneringen ska göras.

Länsstyrelsen sprider aktuell information om integrationsfrågor till ett brett nätverk av aktörer på Gotland. Vidare har Länsstyrelsen deltagit i de nationella samverkansmötena med andra länsstyrelser (LIN) samt i samarbetet med östlän.

73. Länsstyrelserna ska redovisa till vilka typer av insatser som ersättning enligt förordningen (2010:1122) om statlig ersättning för insatser för vissa utlänningslämnats till kommuner och kommunförbund. Av redovisningen ska särskilt framgå insatser för att underlätta kommunal samverkan rörande sfi och samhällsorientering. Ersättningarna finansieras från det under utgiftsområde 13 uppförda anslaget 1:2 Kommunersättningar vid flyktingmottagande. Anvisningar för redovisningarna lämnas av Länsstyrelsen i Kronobergs län.

Länsstyrelsen har under året beviljat stöd om 100 000 kronor till Komvux för ett Medborgarkontor. Medborgarkontoret kommer att informera om samhällsfrågor och särskilt frågor om bostäder. Genom placering i Komvux lokaler kan samtliga nyanlända som läser Sfi och

Samhällsorientering lätt komma i kontakt med Medborgarkontoret. Rapportering ska ske till Länsstyrelsen bl.a. innehållande konsuppdelad statistik.

Vidare har Länsstyrelsen beviljat 100 000 kronor för insatser i utvecklingsprojektet ”Kleiv på”, med syfte att integrera natur- och kulturarvet i undervisningen av svenska för invandrare.

85. Länsstyrelserna ska redovisa hur Sveriges rättsliga åtagande om icke-diskriminering och mänskliga rättigheter belyses, analyseras och beaktas i den egna verksamheten i enlighet med 5§ punkten 5 i förordningen (2007:825) med länsstyrelseinstruktion samt bedöma resultatet av detta. Redogörelsen ska innehålla information om bl.a. hur länsstyrelserna samarbetat med andra berörda myndigheter samt vilka åtgärder som vidtagits för att stödja kommunernas arbete med dessa frågor.

-Åtgärder som har vidtagits för att genomföra länsstyrelsernas handlingsplan för lika rättigheter och möjligheter 2010–2012, samt resultatet av dessa, ska särskilt redovisas.

Länsstyrelsen arbetar enligt en policy och handlingsplan för verksamhetsintegrering av mänskliga rättigheter (MR) och icke-diskriminering, som utgår från nationell styrning och den länsstyrelsegemensamma handlingsplanen. Denna handlingsplan bryts ner till en årlig handlingsplan för Länsstyrelsen i Gotlands län. Som stöd till arbetet finns processledare, nätverk för erfarenhetsutbyte, årliga utbildningsinsatser, underlag och dokument med checklistor, analysverktyg, hänvisning till litteratur och kunskapsinhämtning samt mallar för dokumentation. Länsstyrelsens handledare har även deltagit i det länsstyrelsegemensamma nätverket för erfarenhets- och kunskapsutbyte kring MR.

Den egna handlingsplanen följs upp av ledningen i det ordinarie uppföljningssystemet. 2011 gjordes en utvärdering för att optimera insatserna i 2012 års handlingsplan. Under året har Länsstyrelsen utvecklat arbetet utifrån resultatet i utvärderingen. Länsstyrelsens bedömning är att det finns en god grundstruktur för arbetet med att integrera icke-diskriminering och MR i den egna verksamheten. Kunskapen om uppdraget och området har ökat bland medarbetarna med hjälp av denna struktur.

Verksamhetsintegrering

Några exempel på hur MR har integrerats i verksamheten är bl.a. att flertalet remisser granskas av de olika handledarna i det interna nätverket, för att kvalitetssäkra perspektivet om mänskliga rättigheter. Inom kulturmiljöområdet har Länsstyrelsen lämnat bidrag till projekt om kulturhistoria till nyanlända invandrare. I den regionala bostadsmarknadsanalysen har MR integrerats. I samråd kring detaljplaner har Länsstyrelsen påtalat behovet av konsekvensanalyser ur ett MR perspektiv, något som Region Gotland har uppmärksammat.

Under året har utbildning i MR hållits för nyanställda och övriga intresserade. Utbildningarna har varit utformade så att de ska öka kännedomen om MR och ge verktyg för att integrera det i den egna verksamheten. Eget material och presentationer har tagits fram till utbildningen. De som har hållit utbildningarna är samordnare för MR, särskilt sakkunnig i jämställdhet och HR-handläggare.

Personalfrågor

Länsstyrelsens chefer, HR-handläggare och fackliga representanter har deltagit i en länsstyrelsegemensam utbildning om kompetensbaserad rekrytering, med syfte att kvalitetssäkra rekryteringsprocessen och öka mångfalden. Den strukturerade och kompetensbaserade metodiken

är en kvalitetssäkring och ett effektivt sätt att finna rätt person för aktuellt arbete, men garanterar också en rekryteringsprocess som inte är orättfärdigt exkluderande eller diskriminerande. Under utbildningen förs diskussioner om hur ett mångfaldsorienterat förhållningssätt kan uppnås. En metod/mall har tagits fram för att kvalitetssäkra annonstexter för att undvika diskriminering.

Enligt lag ska alla arbetsgivare göra kontinuerliga lönekartläggningar för att säkerställa att lönen sätts utifrån sakliga grunder och inte diskriminerar. Länsstyrelsen gör en mindre lönekartläggning varje år, men under våren 2013 kommer en större lönekartläggning göras enligt den gemensamma modell som länsstyrelserna har kommit överens om att använda, den så kallade BESTA-vägen.

Under våren genomförde Länsstyrelsen en work-shop där samtliga medarbetare var inbjudna. Under work-shopen genomfördes övningar för att aktualisera och diskutera icke-diskriminering både i relation till medarbetare och med brukare.

Samarbete med andra myndigheter

Inom ramen för uppdraget att samarbeta med myndigheter och stödja kommuner har Länsstyrelsen genomfört flera insatser. Redan idag finns ett nära samarbete mellan Länsstyrelsen och Region Gotland och stödinsatser till statliga myndigheter när det gäller jämställdhetsintegrering. Se redovisning under sakområdet Jämställdhet. Länsstyrelsen har även regelbundna möten med Region Gotland för att se hur vi kan samarbeta, undvika dubbelarbete och tillsammans bidra till att utveckla Gotland inom områden som jämställdhet, folkhälsa och mänskliga rättigheter. Länsstyrelsen samarbetar med Region Gotland och Polismyndigheten samt flera andra aktörer i länet inom ramen för Tryggare Gotland, vilket syftar till att lyfta brottsförebyggande åtgärder, folkhälsa, jämställdhet och icke-diskriminering.

För att inventera önskemål om ytterligare insatser från Länsstyrelsen rörande MR och icke-diskriminering har en förfrågan om önskade insatser skickats ut till samtliga statliga myndigheter på Gotland samt till Region Gotland. Svar inkom från Region Gotland, Svenska institutet, Polismyndigheten, Skatteverket och Riksställningar.

Region Gotland föreslår att Länsstyrelsen stödjer regionen i en stor och pågående satsning för att stärka arbetet med barnrättsfrågorna, ett uppdrag som jämställdhetsintegrerats enligt regionens utvecklingsinsats inom ramen för SKL-satsningen Hållbar jämställdhet. Region Gotland bedömer att uppdraget förutsätter ett långsiktigt och konsekvent fokus på dessa frågor under några år framöver. Därmed önskas samverkan mellan Länsstyrelsen och ledningskontoret vid Region Gotland för att stödja fler handläggare, chefer och förtroendevalda, med exempelvis seminarier/workshops. Ett sådant samverkansforum skulle med fördel kunna vara öppet för andra statliga verksamheter på Gotland för att möjliggöra erfarenhetsutbyte mellan offentliga myndigheter.

Ett annat prioriterat område enligt Region Gotland är bemötandefrågor. Här efterfrågas kompletterande utbildningssatser med stöd från Länsstyrelsen, för att få in ett antidiskrimineringsperspektiv i bemötandefrågor.

Vid sidan av ovan nämnda politiskt prioriterade uppdrag pågår arbete inom flera andra områden. Under året har Länsstyrelsen samarbetat med Region Gotland, ABF, Röda korset och SISU Idrottsutbildarna kring seminarier om normer och HBT. Länsstyrelsen var även med och bidrog till ett seminarium under Gotlands Regnbågshelg. Länsstyrelsens bedömning är att frågor om HBTQ-frågor har fått ökat fokus i länet under året och Länsstyrelsen bedömer det som centralt att vara med och bidra till den utvecklingen. Arbete pågår för förbättrade rutiner för samråd med organisationer inom funktionshinderområdet. Mottagandet av ensamkommande

flyktingbarn aktualiserar bland annat kunskaps- och kommunikationsfrågor inom integrationsområdet, något som har diskuterats exempelvis i arrangörsgruppen bakom Underbara Ungdomar (föräldramöten i storformat).

Polismyndigheten Gotland samarbetar ofta med Länsstyrelsen. Frågor där samverkan sker är i djurskydds- och miljöärenden, tillsyn av krogar och brottsförebyggande frågor. Demonstrationen i Ojnareskogen under 2012 är ett exempel där frågor om grundläggande rättigheter, såsom allas likhet inför lagen och yttrandefrihet aktualiserades. Denna händelse diskuterades i en grupp som arbetar med sociala risker inom krishantering.

Länsstyrelsen har även genomfört ett seminarium om nationella minoriteter för Region Gotland, myndigheter och ideella föreningar. Seminariet syftade till att sprida kunskap om de nationella minoriteterna och vilka åtgärder myndigheter och organisationer kan vidta för att främja de nationella minoriteternas rättigheter och möjligheter.

Länsstyrelseinstruktion 5§

4. vid samråd, beslut och andra åtgärder verka för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Tillgänglighet är ett av de områden Länsstyrelsen arbetar med enligt den årliga handlingsplanen för mänskliga rättigheter. Länsstyrelsen har ett internt nätverk för MR, som träffas några gånger per år där bland annat tillgänglighet tas upp.

Exempel på hur olika verksamheter har arbetat med frågorna är bl.a. att underlätta för funktionsnedsatta i naturreservaten. Skyltar har satts upp med färger som ska underlätta för synskadade, och stättor har ersatts med öppna infarter eller grindar. Skyltarna för fornlämningsmiljöer har utvecklats i samarbete med hembygdsföreningar. För att öka möjligheten för de personer som annars undviker att ge sig ut i naturen, har vandringsstigar markerats. Länsstyrelsen har arrangerat guidade naturvandringar för synskadade och ordnat möjliga naturvandringar för de med barnvagnar och rullstolar. Grillplatser har anpassats till rullstolar och barnvagnar med bänkbord och spång.

Länsstyrelsen gör bedömningen att kunskapen och medvetenheten om tillgänglighet och funktionsnedsättningar har ökat bland medarbetare och att det finns ett intresse att arbeta vidare med frågorna.

I inbjudningar till samråd och seminarier anger Länsstyrelsen vilka hjälpmedel vi kan erbjuda för att så många som möjligt, oavsett funktionsnedsättning ska kunna delta. Länsstyrelsen försöker även hyra externa lokaler som uppfyller en högre grad av tillgänglighet.

5. integrera de mänskliga rättigheterna i sin verksamhet genom att belysa, analysera och beakta rättigheterna i den egna verksamheten, särskilt skyddet mot diskriminering

Se återrapporteringskrav 85.

Övrig verksamhet

Övrig förvaltning

PRESTATIONER (VOLYMER OCH KOSTNADER)	2012	2011	2010
Årsarbetskrafter män ¹⁾	1,03	1,28	1,64
Årsarbetskrafter kvinnor ¹⁾	0,16	0,47	0,86
Andel av totala årsarbetskrafter (%)	1,36	1,83	2,15
Verksamhetskostnader inkl. OH (tkr) totalt	1 437	1 991,9	2 651,8
Andel av totala verksamhetskostnader (%) ²⁾	1,53	2,00	1,99
Antal ärenden, inkomna och initiativärenden	240	257	267
Antal beslutade ärenden	274	335	275
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	0	6	2
Bidragsutbetalningar (tkr) ^{3, 4)}	0	0	0

¹⁾ 1 årsarbetskraft = 1760 timmar

²⁾ Andel av total verksamhetskostnad inkl. OH exkl. resurssamverkan

³⁾ Där Länsstyrelsen gör utbetalningen

⁴⁾ Uppgifterna i ovanstående tabell omfattar verksamhet 20* och 21*

För att nå en högre effektivitet och en mer rationell användning av resurser samt säkerställa en väl fungerande rättssäkerhet har 13 verksamheter under området övrig förvaltning fr.o.m. den 1 juli 2012 koncentrerats till 7 länsstyrelser.

Länsstyrelserna ska kommentera ovanstående prestationer med avseende på volymer och kostnader samt redovisa andra väsentliga resultat inom området. Uppgifterna kan t.ex. återfinnas i de olika sakförordningarna.

Antalet årsarbetskrafter går ned beroende på att koncentration av vissa arbetsuppgifter gjorts under 2012. Däremot har inte antalet ärenden gått ned i samma utsträckning. Det är ärenden inom jakt- och viltvård som har ökat. För övriga ärenden inom området syns en markant nedgång andra halvåret 2012, jämfört med både första halvåret 2012 och de båda halvåren 2011. Anledningen står helt att finna i koncentrationen av ett antal sakområden till Länsstyrelsen i Stockholms län. Många ärenden inom jakt och viltvård rör ansökan om skyddsjakt på gås och Länsstyrelsen driver också ett projekt inom området som lett till många nya ärenden. Medianhandläggningstiden för dessa ärenden var 2012 en dag (se tabell H).

Länsstyrelseinstruktion 4§

1. De allmänna valen

De allmänna valen är en del av Länsstyrelsens uppgifter. Detta innefattar dels de allmänna valen till kommun, landsting och riksdag samt val till EU-parlamentet, och dels de så kallade efterträdarvalen till regionfullmäktige. Länsstyrelsen har under 2012 påbörjat förberedelser vad gäller vår valorganisation inför valåret 2014 efter instruktioner från Valmyndigheten. Detta arbete kommer att fortsätta och intensifieras under 2013. Länsstyrelsen har också under 2012 genomfört val av efterträdare till regionfullmäktige till ett antal av 23 stycken.

Organisationsstyrning

Uppdrag 87 - 89 återrapporteras endast av Länsstyrelsen i Örebro län.

93. Länsstyrelserna ska kunna använda och samverka med det gemensamma radiokommunikationssystemet Rakel. Länsstyrelserna ska var och en betala 120 000 kr till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap som abonnemangsavgift för detta system. Beloppet ska betalas efter fakturering från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

Länsstyrelsen har en regional plan för samverkansmyndigheterna och använder själv Rakel främst inom beredskaps- och säkerhetsfunktionen. En plan för vilka funktioner som därutöver ska kunna använda Rakel internt har tagits fram, men hittills har användningen varit begränsad.

Personaluppgifter

Enligt kraven i FÅB 3 kap 3§ ska myndigheter redovisa de åtgärder som har vidtagits i syfte att säkerställa att kompetens finns för att fullgöra de uppgifter som avses i 1§ första stycket. I redovisningen ska det ingå en bedömning av hur de vidtagna åtgärderna sammantaget har bidragit till fullgörandet av dessa uppgifter. (Förordning 2008:747)

Återrapportering

Redovisa en bedömning av hur de vidtagna åtgärderna sammantaget har bidragit till fullgörandet av dessa uppgifter.

Kompetensförsörjningens övergripande mål är att tillgodose verksamhetens nuvarande och framtida behov av kompetens. Länsstyrelsens årliga handlingsplan för kompetensutvecklingsinsatser säkerställer organisationens kompetens på både kort och lång sikt.

Länsstyrelsen genomförde en ny organisation 2012-02-01, med syfte att optimera organisationen utifrån tillgängliga resurser. Målen för översynen var att skapa en ändamålsenlig organisation som är tydlig både externt och internt, att ha en tydligare ansvarsfördelning mellan chef och medarbetare samt att ha ett ledarskap med färre medarbetare per chef. I oktober 2012 genomfördes en medarbetarenkät, som även innehöll frågor om omorganisationen. Den visade att 77 % ansåg att den nya organisationen upplevdes som bättre och 20 % upplevde ingen skillnad. Männerna av något mer nöjda än kvinnorna. Chefernas placering ändrades från att sitta ihop och nära länsledningen, till att sitta i verksamheten på respektive enhet. 75 % tyckte att chefernas placering var bättre nu. 19 % upplevde ingen skillnad. Även på denna fråga var männen mer nöjda än kvinnorna.

Hela 85 % tycker att det finns möjlighet till yrkesmässig- och personlig utveckling. Medarbetarna anser att det är tillåtet att ha olika åsikter, känner sig involverade i verksamhetsuppföljning och alla medarbetare tycker att kollegerna bidrar till ett gott medarbetarskap. Det var ingen som uppgav att samarbetet inte fungerar mellan och förtroendet för cheferna är stort. I stort sett är alla stolta över att arbeta på Länsstyrelsen. När det gäller möjlighet till yrkesmässig- och personlig utveckling var kvinnorna något mer positiva än männen. I övrigt var skillnaderna små mellan könen.

Länsstyrelsen arbetar aktivt med värdegrundsarbetet. Länsstyrelsens värdegrundsgrupp representeras av de olika enheterna, arbetsgivare och personalorganisationer. Under 2012 togs ett antal frågeställningar fram ur ett SWOT-material, framtaget inför omorganisationen. Frågeställningarna som valdes ut handlade om samarbete och bristfälliga kommunikationer, sårbarheten vid en-personstjänst, interna och externa konflikter, tappade sugar, hög stressnivå samt hur vi vill bli bemötta internt och externt. De olika frågeställningarna har diskuterats på enhetsmöten i smågrupper. Därefter har värdegrundsgruppen träffats för en gemensam avrapportering. I september bjöds Skatteverket in för att berätta om deras arbete med bemötande. Det var ett uppskattat föredrag och många medarbetare refererar fortfarande till hur Skatteverket har arbetat med att utveckla kund- och medborgarperspektivet. I 2013 års plan för värdegrundsarbetet, kommer bl. a bemötande (externt och internt) och statstjänstemannarollen tas upp. Samtidigt som Länsstyrelsen arbetar med värdegrunden ska processorienteras arbetssätt initieras i organisationen. I det processorienterade arbetssättet kommer även våra värdeord kommer in, som kännetecknas av *öppenhet, ansvar och engagemang*.

Personalstatistik

2011 hade Länsstyrelsen i princip anställningsstopp. Under senare delen av år 2012 har Länsstyrelsen behövt rekrytera efter avslutade anställningar. Länsstyrelsen har rekryterat 7 personer för tillsvidareanställning och 14 för tidsbegränsad anställning. Under året har 24 personer avslutat sin anställning. 3 personer har avslutat sin anställning med pension. Vid utgången av 2012 hade Länsstyrelsen 107 anställda, varav 15,9 % av medarbetarna är mellan 60-66 år. Av samtliga anställda är 56,1 % kvinnor och 43,9 % män. Länsstyrelsens medarbetare har en genomsnittsålder på 46 år för kvinnor och för män 49 år.

Sjukfrånvaro

Enligt krav i FÅB 7 kap 3 § redovisas i nedanstående tabell de anställdas totala sjukfrånvaro i förhållande till den totala ordinarie arbetstiden. Vidare redovisas andelen av den totala sjukfrånvaron som uppgår till 60 dagar eller mer. I tabellen redovisas också sjukfrånvaron fördelat på kön och ålder i förhållande till respektive grupps sammanlagda ordinarie arbetstid. Siffrorna i statistiken bygger på samtliga som varit anställda under respektive år.

Tabell över sjukfrånvaro i enlighet med 7 kap. 3§ FÅB

Kön	Ålder	2012			2011		
		Antal anställda	Total sjukfrånvaro i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid (%)	Sjukfrånvaro 60 dgr. och längre i förhållande till total sjukfrånvaro (%)	Antal anställda	Total sjukfrånvaro i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid (%)	Sjukfrånvaro 60 dg och längre i förhållande till total sjukfrånvaro (%)
Män	30 – 49	23	1,0	0	23	0,6	0
	50 -	22	1,7	41,0	24	1,9	66,0
	Alla	47	1,4	41,0	50	1,3	66,0
Kvinnor	30 – 49	33	1,4	0	34	2,7	25,5
	50 -	24	1,4	9,9	26	1,8	3,0
	Alla	60	1,5	9,9	64	2,2	28,5
Samtliga	- 29	5	2,6	0	7	1,3	0
	30 – 49	56	1,3	0	57	1,9	17,6
	50 -	46	1,5	23,0	50	1,8	22,6
	Alla	107	1,4	23,0	114	1,8	40,3

Källa: Lönesystem Agresso

Kommentar

Uppgifterna för 2011 är de som redovisades i årsredovisningen för 2011.

Länsstyrelsen har som mål att sjukfrånvaron inte ska överstiga 3 % och att inga nya arbetsrelaterade långidssjukskrivningar ska uppkomma.

Den totala sjukfrånvaron för 2012 uppgår till 1,4 %. Den totala sjukfrånvaron är låg och har totalt minskat något sedan 2011. Sjukfrånvaron för män har ökat från 1,3 % till 1,4 %. Sjukfrånvaron för kvinnor har minskat med 0,7 procentenheter. Sjukfrånvaron för män och kvinnor med en sammanhängande frånvaro mer än 60 dagar uppgick till 23 % av den totala sjukfrånvaron. Sjukfrånvaron var inte arbetsrelaterad.

Arbetet för att minska sjukfrånvaron sker genom att på ett tidigt stadium kontakta berörda och vid behov hänvisa till Företagshälsovården samt genom att bevaka sjukfrånvaron i samband med tertialuppföljningar. Vi uppmuntrar också till friskvårdsaktiviteter och att utnyttja friskvårdstimmen. Ekonomiskt stöd lämnas till medarbetarnas friskvårdsinsatser.

Året i siffror

Tabell A - Verksamhetskostnader 2010 - 2012				
VÄS-KOD	Sakområden och myndighetsövergripande verksamhet	2012 Tkr	2011 Tkr	2010 Tkr
20-21	Övrig förvaltning	846,7	1 222,3	1 707,9
25	Trafikföreskrifter m.m.	265,0	244,3	464,6
28	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	3 510,8	3 003,5	2 793,8
30	Regional tillväxt	1 384,9	1 935,8	1 371,7
34	Infrastrukturplanering	209,3	118,8	93,7
40	Hållbar samhällsplanering och boende	1 968,2	2 049,8	1 430,5
41	Stöd till boende	50,6	290,6	108,4
42	Energi och klimat	934,4	1 372,7	607,3
43	Kulturmiljö	4 822,4	5 374,8	5 223,7
45	Skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar	1 582,3	1 517,3	1 737,2
50	Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	5 877,1	6 623,3	6 993,5
51	Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	16 748,8	21 203,9	22 920,0
52	Prövning och tillsyn för skydd av naturen	1 066,4	918,5	739,1
53	Vattenverksamhet	1 538,7	2 323,8	2 047,4
54	Mineral- och torvfyndigheter	10,3	0,2	0,0
55	Miljöfarlig verksamhet	1 464,2	1 528,3	1 113,8
56	Övrigt miljö- och hälsoskydd	63,6	50,4	43,2
57	Förorenade områden, efterbehandling	1 502,8	1 780,7	1 966,7
58	Restaurering	0,0	0,0	0,0
60	Lantbruk	13 147,7	13 249,8	12 728,8
61	Rennäring m.m.(enbart Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)	0,0	0,0	0,0
62	Fiske	1 496,5	1 520,2	1 580,2
64	Skogsbruk (endast Gotlands län)			32 653,1
70	Folkhälsa	1 489,8	804,6	1 022,8
80	Jämställdhet	2 043,6	900,7	866,3
81	Nationella minoriteter	0,0		
82	Mänskliga rättigheter	0,0		
83	Barnperspektivet	0,0		
85	Integration	205,5	183,1	153,8
	SUMMA PRODUKTION	62 229,8	68 217,3	100 367,6
10	Myndighetsövergripande verksamhet	13 659,5	11 492,0	12 484,7
11	Administration och intern service	18 144,9	19 826,6	20 168,9
	SUMMA VERKSAMHETSKOSTNADER EXKL RESURSSAMVERKAN	94 034,2	99 535,9	133 021,2
	Resurssamverkan ¹⁾	143,8	4,1	0,0
	TOTALSUMMA VERKSAMHETENS KOSTNADER ENL RESULTATRÄKNINGEN ²⁾	94 178,0	99 540,0	133 021,2

1. Den del av kostnader för resurssamverkan som ska belasta länsstyrelsen fördelas på respektive tvåsifferkod

2. Totalsumma verksamhetskostnader ska överensstämma med verksamhetskostnader enligt resultaträkningar

Källa: Ekonomisystemet Agresso

Kommentarer Tabell A

Minskningen mellan 2010 och 2011 beror på att den skogliga verksamheten överfördes till Skogsstyrelsen den 1 januari 2011. Minskningen 2012 jämfört med 2011 på 5,5 miljoner kronor är en konsekvens av Länsstyrelsens åtgärder för att anpassa verksamheten till ekonomiska ramar. Minskningen är störst inom området Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden, som till stor del beror på att bidragsintäkter från Naturvårdsverket minskat i omfattning. Kostnaderna inom Övrig förvaltning har minskat som en följd av att viss verksamhet under året överförts till Länsstyrelsen i Stockholms län.

I utfallet 2011 och 2012 för verksamhet 10 och 11 ingår kostnader för det länsstyrelsegemensamma projektet P4 (2011=16 tkr., 2012=3 408 tkr.) som Länsstyrelsen var projektägare för t.o.m. september 2012.

Tabell B - Verksamhetskostnader 2012

VÄS-KOD	Sakområden och myndighetsövergripande verksamhet	Kostnader exkl OH		OH kostnader		Kostnader inkl OH	
		Tkr	%	Tkr	%	Tkr	%
20-21	Övrig förvaltning	846,7	0,90%	590,5	1,86%	1437,2	1,53%
25	Trafikföreskrifter m.m.	265,0	0,28%	188,2	0,59%	453,2	0,48%
28	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	3 510,8	3,73%	2182,2	0,59%	5693,0	6,06%
30	Regional tillväxt	1 385,0	1,47%	821,3	6,88%	2206,3	2,35%
34	Infrastrukturplanering	209,3	0,22%	146,6	2,59%	355,9	0,38%
40	Hållbar samhällsplanering och boende	1 968,3	2,09%	1416,5	0,46%	3384,8	3,60%
41	Stöd till boende	50,6	0,05%	0,0	4,47%	50,6	0,05%
42	Energi och klimat	934,4	0,99%	451,3	0,00%	1385,8	1,48%
43	Kulturmiljö	4 822,4	5,13%	2274,4	1,42%	7096,9	7,56%
45	Skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar	1 582,3	1,68%	941,0	7,17%	2523,3	2,69%
50	Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	5 877,1	6,25%	3219,5	2,97%	9096,6	9,68%
51	Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	16 748,8	17,81%	5291,9	10,16%	22040,7	23,46%
52	Prövning och tillsyn för skydd av naturen	1 066,4	1,13%	760,0	16,69%	1826,4	1,94%
53	Vattenverksamhet	1 538,7	1,64%	1079,8	2,40%	2618,4	2,79%
54	Mineral- och torvfyndigheter	10,3	0,01%	7,5	3,41%	17,8	0,02%
55	Miljöfarlig verksamhet	1 464,2	1,56%	1024,1	0,02%	2488,3	2,65%
56	Övrigt miljö- och hälsoskydd	63,6	0,07%	45,0	3,23%	108,6	0,12%
57	Förorenade områden, efterbehandling	1 502,8	1,60%	965,6	0,14%	2468,4	2,63%
58	Restaurering	0,0	0,00%	0,0	3,05%	0,0	0,00%
60	Lantbruk	13 147,7	13,98%	7883,0	0,00%	21030,8	22,39%
61	Rennäring m.m.(enbart Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)	0,0	0,00%	0,0	24,87%	0	0,00%
62	Fiske	1 496,5	1,59%	887,9	0,00%	2384,4	2,54%
70	Folkhälsa	1 489,8	1,58%	702,8	2,80%	2192,7	2,33%
80	Jämställdhet	2 043,6	2,17%	680,1	2,22%	2723,7	2,90%
81	Nationella minoriteter	0,0	0,00%	0	2,15%	0	0,00%
82	Mänskliga rättigheter	0,0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
83	Barnperspektivet	0,0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
85	Integration	205,5	0,22%	143,5	0,45%	349,0	0,37%
	SUMMA PRODUKTION	62 229,8	66,18%	31702,9	100,0%	93923,7	100,0%
10	Myndighetsövergripande verksamhet	13 659,5	14,53%				
11	Administration och intern service	18 144,9	19,30%				
	SUMMA VERKSAMHETSKOSTNADER EXKL RESURSSAMVERKAN	94 034,20	100,00%				

	Resurssamverkan ¹⁾	143,8		101,5		245,4	
	Totalsumma verksamhetens kostnader enl resultaträkningen ²⁾	94 178,0				94178,0	
	Myndighetsövergripande, adm och intern service uppdelat på: ³⁾						
	Nivå 1 (113-115)	14 438,0	43261	33,37%			
	Nivå 2 (110-112, 116-119)	3 706,9	43261	8,57%			
	Nivå 3 (100-109)	13 659,5	43261	31,57%			
	Personalkostnad, produktion (kkl 4, verksamhetskod 2-8)	43 261,4	43261				

1. Den del av kostnader för resurssamverkan som inte avser den egna länsstyrelsen redovisas på denna rad. Länsstyrelsens egen andel redovisas under relevant verksamhetskod, oftast adm. och intern service (11).

2. Totalsumma verksamhetskostnader skall överensstämma med verksamhetskostnaderna enligt resultaträkningen.

3. Summan på nivå 1-3 ska överensstämma med summan av Myndighetsövergripande verksamhet och Administration och intern service. Den procentuella fördelningen skall visa resp. nivåns andel av personalkostnaderna vht 2-8 (kkl 4).

Källa: Ekonomisystemet Agresso

Definition av resurssamverkan:

Med offentlig resurssamordning menas att en myndighet har rätt att mot avgift helt eller delvis samordna sitt resursutnyttjande avseende varor och tjänster med en annan myndighet, kommun eller landsting (s.k. sambruk). Skriftliga avtal om samordningen bör träffas mellan de berörda parterna. Ansvarsfördelningen mellan myndigheterna bör läggas fast.

Tabell C - Årsarbetskrafter 2010 - 2012 ¹⁾						
VÄS-KOD	Sakområden och myndighetsövergripande verksamhet	2012	2012	2012	2011	2010
		totalt	varav kvinnor	varav män	totalt	totalt
20-21	Övrig förvaltning	1,20	0,16	1,03	1,76	2,50
25	Trafikföreskrifter m.m.	0,37	0,35	0,03	0,44	0,87
28	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	4,68	2,51	2,17	4,56	4,96
30	Regional tillväxt	1,69	0,86	0,83	1,80	1,41
34	Infrastrukturplanering	0,31	0,02	0,29	0,16	0,13
40	Hållbar samhällsplanering och boende	3,11	2,00	1,11	3,09	2,53
41	Stöd till boende	0,00	0,00	0,00	0,03	0,02
42	Energi och klimat	0,90	0,27	0,62	1,41	0,91
43	Kulturmiljö	5,12	4,42	0,70	6,78	6,33
45	Skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar	1,75	1,36	0,39	1,53	1,74
50	Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	6,88	4,37	2,52	7,97	8,92
51	Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	11,03	3,39	7,63	13,10	15,07
52	Prövning och tillsyn för skydd av naturen	1,92	1,00	0,91	1,48	1,45
53	Vattenverksamhet	2,47	1,12	1,35	3,28	2,89
54	Mineral- och torvfyndigheter	0,01	0,00	0,01	0,00	0,00
55	Miljöfarlig verksamhet	1,91	0,74	1,17	1,67	1,68
56	Övrigt miljö- och hälsoskydd	0,11	0,00	0,11	0,09	0,08
57	Förorenade områden, efterbehandling	2,31	1,04	1,27	1,57	2,52
58	Restaurering	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
60	Lantbruk	19,46	11,17	8,29	22,27	22,16
61	Rennäring m.m.(enbart Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
62	Fiske	1,99	1,07	0,92	2,05	2,24
64	Skogsbruk (endast Gotlands län) 3)					17,40
70	Folkhälsa	1,61	1,61	0,00	0,92	1,03
80	Jämställdhet	1,61	1,61	0,00	1,04	1,18
81	Nationella minoriteter	0,00	0,00	0,00		
82	Mänskliga rättigheter	0,00	0,00	0,00		
83	Barnperspektivet	0,00	0,00	0,00		
85	Integration	0,29	0,14	0,15	0,29	0,29
	SUMMA PRODUKTION	70,73	39,23	31,50	77,30	98,30
10	Myndighetsövergripande verksamhet	9,07	4,41	4,67	9,92	9,31
11	Administration och intern service	7,98	4,92	3,06	8,96	8,91
	SUMMA ÅRSARBETSKRAFTER EXKL RESURSSAMVERKAN	87,79	48,56	39,23	96,17	116,52
	Resurssamverkan ²⁾	0,21	0,19	0,02	0,01	0,00
	TOTALT ANTAL ÅRSARBETSKRAFTER	88,00	48,75	39,25	96,18	116,52

¹⁾ 1 årsarbetskraft = 1 760 timmar²⁾ Den del av årsarbetskrafterna för resurssamverkan som inte avser den länsstyrelsen redovisas på denna rad.

Länsstyrelsens egen andel redovisas under relevant verksamhet på tvåsiffernivå

³⁾ Exkl. anvisad personal i den skogliga verksamheten

Källa: Ekonomisystemet Agresso

Kommentarer Tabell C

Minskningen av antalet årsarbetskrafter 2012 jämfört med 2011 beror i huvudsak på anpassningen av verksamheten till ekonomiska ramar. Förändringarna har varit störst inom lantbruk, naturvård och kulturmiljö. Minskningen 2012 jämfört med föregående år inom myndighetsövergripande och administration uppgick till 9,7 %, vilket är högre än minskningen inom produktionen (- 8,5 %).

Tabell D - Representation

Kostnader för representation	2012	2012	2011	2011	2010	2010
	Totalt	per aa	Totalt	per aa	Totalt	per aa
	tkr	kronor	tkr	kronor	tkr	kronor
Intern representation (undergrupp 496 i baskontoplanen)	81	917	43	449	208	1 785
Extern representation (undergrupp 552 i baskontoplanen)	356	4043	493	5125	495	4 249

Källa: Ekonomisystemet Agresso

Kommentarer Tabell D

Ökningen av kostnader för intern representation förklaras av att Länsstyrelsen deltog i en gemensam personalaktivitet med bl.a. friskvårdsaktiviteter för alla statliga myndigheter på Gotland. Den externa representationen har successivt minskat under perioden.

Tabell E - Lokaler

Lokalkostnader	2012	2011	2010
Residens			
Lokalkostnader (tkr) 103	1 145	1 107	1 022
Lokalyta (m ²)	976	976	976
Lokalkostnad per m ² (kr)	1 173	1 134	1 047
Lokaler ¹⁾			
Lokalkostnader (tkr) 113	4 486	4 483	5 986
Lokalyta (m ²)	3 110	3 110	5 093
Lokalkostnad per m ² (kr)	1 442	1 441	1 175
Lokalkostnad per årsarbetskraft (tkr)	55	50	54
Lokalyta per årsarbetskraft (m ²)	38	34	46
Kontorslokaler ²⁾			
Kontorslokalyta (m ²)	2 766	2 766	3 390
Kontorslokalyta per årsarbetskraft (m ²)	34	31	31
SUMMA LOKALKOSTNADER	5 631	5 590	7 008

¹⁾ Med lokaler avses samtliga utrymmen förutom residenset såsom kontorslokaler, förråd, källare och garage. Med lokalkostnader avses hyra, lokalvård, larm och bevakningskostnader, avskrivningskostnader m.m.

²⁾ Med kontorslokaler avses ytor ovan mark såsom kontorsrum, biytor som korridorer, toaletter, trapphus, närarkiv, närförråd etc.

Källa: Ekonomisystemet Agresso

Kommentarer Tabell E

Jämfört med uppgifterna i årsredovisningen för 2011 har korrigering av lokalyta gjorts med de lokaler som Skogsstyrelsen fr.o.m. 2011 hyr av Länsstyrelsen. I redovisningen av kostnader, totalt och per årsarbetskraft, har justering gjorts för Gotska Sandön och Naturum. Lokalvården är upphandlad. Länsstyrelsen planeringar inga större lokalförändringar.

Tabell F – Redovisning av ärenden 2012 (samtliga ärenden oavsett databas)

A	B	C	D	E	F	G
Sakområde och del av sakområde	Ingående balans	Antal inkomna ärenden (exkl. initiativ-ärenden)	Antal initiativ-ärenden	Antal beslutade ärenden	Utgående balans (F=B+C+D-E)	Antal ej beslutade ärenden, äldre än två år.
Myndighetsövergripande, administration och Intern service (10-11)	15	68	72	129	26	
Övrig förvaltning (20-21)	45	211	29	274	11	
varav stiftelser (206)						
varav allmän kameraövervakning (211)	4	11		9	6	
varav bevakningsföretag m.m (212)	10	17	5	31	1	
Trafikföreskrifter m.m. (25)	19	92	4	108	7	
Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor (28)	149	601	251	925	76	
varav Livsmedelskontroll (281)	1	14	14	28	1	
varav Djurskydd (282)	131	398	217	678	68	
varav Smittskydd (283)	5	16	1	22		
varav Allmänna veterinära frågor (284)	12	141	11	157	7	
Regional tillväxt (30)	3	1	2	2	4	
Infrastrukturplanering (34)	5	18	1	17	7	
Hållbar samhällsplanering och boende (40)	63	284	6	305	48	1
Stöd till boende (41)	16	73		71	18	
Energi och klimat (42)	8	11	2	15	6	
Kulturmiljö (43)	247	601	150	716	282	5
Skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar (45)	20	39	9	41	27	3
varav tillsyn enligt lag om skydd mot olyckor samt uppföljning av kommunernas krishanteringssystem (456)	1	1	3	5		
Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd (50)	47	107	31	153	32	8
Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden (51)	57	79	67	129	74	14
varav tillsyn av vattenskyddsområden (516)						
Prövning och tillsyn för skydd av naturen (52)	78	439	45	479	83	4
Vattenverksamhet (53)	27	77	6	97	13	1
varav tillsyn av vattenverksamheten (535)	12	49	5	60	6	
Mineral- och torvfyndigheter (54)	2	2		2	2	
Miljöfarlig verksamhet (55)	50	117	35	146	56	1
varav tillsyn av miljöfarlig verksamhet (555)	25	67	35	97	30	1
Övrigt miljö och hälsoskydd (56)	4	43		24	23	
Förorenade områden, efterbehandling (57)	7	16	27	29	21	2

varav tillsyn av förorenade områden och miljöriskområden (575)	5	4	10	8	11	1
Lantbruk (60)¹	1 047	6 908	541	7 690	806	2
varav stöd till jordbruket enligt EG:s förordningar (601)		6 418	532	7 134		2
Rennäring m.m. (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län (61)						
Fiske (62)	27	54	9	60	30	5
Folkhälsa (70)	7	10	4	14	7	
Jämställdhet (80)	11	8	3	7	15	2
Nationella minoriteter (81)						
Mänskliga rättigheter (82)			2	1	1	
Barnperspektivet (83)						
Integration (85)	6	1	1	6	2	
Summa	1 960	9 860	1 297	11 440	1 677	48
Varav Vattenmyndighetens ärenden	3	1		2	2	
Varav Miljöprövnings-delegationens ärenden	10	8		7	0	

¹⁾ Lantbruksärenden inkl. jordbrukarstödsärenden registrerade i IAKS och Ararat.

Källa: Diabas, Platina och IAKS och Ararat

Kommentarer Tabell F

Jämfört med 2011 har inkomna och beslutade ärenden minskat med 15 % respektive 17 %. Verksamhetsområdet Lantbruk står i huvudsak för minskningen, som beror på färre antal SAM-ansökningar och ett extra stort antal ärenden avseende åtaganden 2011. Ärendebalanserna har minskat jämfört med 2011. Det samma gäller för antalet ärenden äldre än 2 år (från 68 till 48).

Ingående balans 2012 har justerats på några områden i förhållande till den utgående balans som redovisades i årsredovisningen för 201, som där uppgick till 2 005. Både in- och utgående balans är osäker för området Lantbruk där uppgifterna måste hämtas ur olika system. Av den anledningen redovisas inte heller någon in- och utgående balans för 601-ärenden.

Tabell G – Redovisning av överklagade ärenden 2012 (samtliga ärenden oavsett databas)

A	B	C	D
Sakområde och del av sakområde	Antal överklagade ärenden¹	Antal överklagade ärenden som avgjorts i högre instans²	varav antal ändrade³
Myndighetsövergripande, administration och Intern service (10-11)	3	3	1
Övrig förvaltning (20-21)	2	4	4
varav stiftelser (206)			
varav allmän kameraövervakning (211)		1	1
varav bevakningsföretag m.m (212)	1	1	
Trafikföreskrifter m.m. (25)	3	4	2
Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor (28)	10	10	2
varav Livsmedelskontroll (281)			
varav Djurskydd (282)	10	10	2
varav Smittskydd (283)			
varav Allmänna veterinära frågor (284)			
Regional tillväxt (30)			
Infrastrukturplanering (34)			
Hållbar samhällsplanering och boende (40)	40	60	11
Stöd till boende (41)			
Energi och klimat (42)			
Kulturmiljö (43)	2	5	
Skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar (45)			
varav tillsyn enligt lag om skydd mot olyckor samt uppföljning av kommunernas krishanteringssystem (456)			
Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd (50)	11	5	
Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden (51)	3	4	
varav tillsyn av vattenskyddsområden (516)			
Prövning och tillsyn för skydd av naturen (52)	17	10	4
Vattenverksamhet (53)	2		
varav tillsyn av vattenverksamheten (535)			
Mineral- och torvfyndigheter (54)			
Miljöfarlig verksamhet (55)	3	5	4
varav tillsyn av miljöfarlig verksamhet (555)	1	1	1
Övrigt miljö och hälsoskydd (56)			
Förorenade områden, efterbehandling (57)			

Restaurering (58)			
Lantbruk (60)⁴	60	21	4
varav stöd till jordbruket enligt EG:s förordningar (601)	57	20	4
Rennäring m.m. (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län (61)			
Fiske (62)			
Folkhälsa (70)			
Jämställdhet (80)			
Nationella minoriteter (81)			
Mänskliga rättigheter (82)			
Barnperspektivet (83)			
Integration (85)			
Summa	156	131	32
Varav Vattenmyndighetens ärenden			
Varav Miljöprövnings-delegationens ärenden			

¹⁾ Avser ärenden som är beslutade av länsstyrelsen och överklagade till högre instans.

²⁾ Redovisa de ärenden som avgjorts i högre instans och vars domar/beslut inkommit till länsstyrelsen under 2012.

³⁾ Avser ärenden som är ändrade substantiellt (t.ex. ska ändring av angivna tidpunkter ej beaktas) i förhållande till länsstyrelsens beslut.

⁴⁾ Lantbruksärenden inkl. jordbrukarstödsärenden registrerade i IAKS och Ararat.

Källa: Diabas och Platina

Kommentarer Tabell G

Jämfört med 2011 har antalet överklagade ärenden ökat något (6 %). Antalet ärenden som avgjorts i högre instans är i stort oförändrat. Antalet ärenden som ändrats i högre instans har ökat jämfört med 2011, då antalet detta år var betydligt lägre än tidigare år. Andelen ändrade ärenden i högre instans uppgick till 24 %.

Tabell H – Handläggningstider					
VÄS-KOD	Beskrivning	Ärendeslag	Mål 2012 median dagar	Utfall 2012 median dagar	Utfall 2011 median dagar
Ärendegrupper med tresiffrig VÄS-kod					
202	Medborgarskap	Alla	10	13	5
204	Begravningsfrågor	Ansökan om att sprida aska	10	5	5
206	Stiftelser	Alla, e-tjänster			
206	Stiftelser	Ändringsanmälan, e-tjänster			
206	Stiftelser	Nyregistering, e-tjänster			
211	Allmän kameraövervakning	Anmälan	10	49	64
211	Allmän kameraövervakning	Ansökan	90	125	104
212	Bevakningsföretag m.m.	Anmälan, e-tjänster	3	1	1
212	Bevakningsföretag m.m.	Ansökan om godkännande av personal hos auktoriserat bevakningsföretag, e-tjänster	20	46	35
218	Jakt och viltvård	Tillstånd för skydds jakt	3	1	2
282	Djurskydd	Förprovning av djurstall	90	123	209
282	Djurskydd	16 § (Tillståndsplikt för yrkesmässig djurhållning av sällskapsdjur)	30	55	39
402, 404	Detaljplan, områdesbest, fastighetsplan	Prövning av antagen plan, detaljplaner m.m.	35	5	28
403	Överklagande av kommuns beslut enligt plan- och bygglagen	Överklagande av beslut om detaljplaner	100	23	273
403	Överklagande av kommuns beslut enligt plan- och bygglagen	Överklagande av beslut om lovärenden samt förhandsbesked	100	77	196
431	Fornminnen	Avverkningsärenden	23	30	23
505	Överklagande av kommuns beslut enligt miljöbalken m.fl. författningar	Överklagande av kommuns beslut	124	104	124
521	Tillstånd och dispenser avseende naturskydd	Strandskyddsdispenser	60	69	66
525	Samråd enl. 12 kap 6 § miljöbalken	Alla	21	28	31
551	Prövning av miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap. MB	Samråd o beslut om betydande miljöpåverkan	125	119	113

551	Prövning av miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap. MB	Prövning vid miljöprövningsdelegationen	220	94	220
555	Tillsyn av miljöfarlig verksamhet	Anmälningssärenden	40	4	7
555	Tillsyn av miljöfarlig verksamhet	Miljörapporter	120	68	160
562	Prövning av avfall- och producentansvar	Alla	30	43	43
VÄS-KOD	Beskrivning	Ärendeslag	Mål 2012 antal dagar	Utfall 2012 måluppfyllelse %	Utfall 2011 måluppfyllelse %
602	Stöd till landsbygdsutveckling exkl. kompetensutveckling	Ansökan om företagsstöd landsbygdsutveckling	120 ¹⁾	20	13
602	Stöd till landsbygdsutveckling exkl. kompetensutveckling	Utbetalning av företagsstöd landsbygdsutveckling	90 ¹⁾	64	51
602	Stöd till landsbygdsutveckling exkl. kompetensutveckling	Ansökan om projektstöd exkl. miljöinvesteringar	120 ¹⁾	27	7
602	Stöd till landsbygdsutveckling exkl. kompetensutveckling	Utbetalning av projektstöd exkl. miljöinvesteringar	90 ¹⁾	39	26

¹⁾ För ärenden inom stöd till landsbygdsutveckling gäller mål som överenskommits mellan Jordbruksverket och länsstyrelserna. Målet är att minst 90 % av ärendena ska avgöras inom uppsatt tid.

Källa: Diabas, Platina och Dawa

Kommentarer Tabell H

Drygt 50 % av ärendegrupperna hade kortare handläggningstider än mål 2012 och utfall 2011. Flera grupper visar på förbättringar jämfört med 2011 bl.a. överklagande av detaljplaner och överklagande av bygglovsärenden. Den positiva utvecklingen beror på särskilda prioriteringar och effektivisering av processer. Inom de områden som har längre tider än både 2011 och mål 2012 pågår ett förändringsarbete i syfte att minska ärendetiderna.

Måluppfyllelsen inom landsbygdsprogrammet redovisas närmare under området Lantbruk och landsbygd, återrapporteringskrav 13.

Nedan följer en sammanställning av för länsstyrelsen väsentliga nyckeltal som återfinns i andra tabeller i årsredovisningen.

Tabell I – Nyckeltal	2012	2011	2010¹
Antal inkomna och initiativärenden	11 157	13 391	13 361
Antal beslutade ärenden	11 440	13 872	13 449
Totalt antal beslutade ärenden/totalt antal inkomna och initiativärenden	1,03	1,04	1,00
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	48	68	90
Utgående ärendebalans ⁴	1 677	1 960	2 582
Årsarbetskrafter (åa)	87,79	96,19	116,52
– varav kvinnor	48,56	53,00	57,58
– varav män	39,23	43,19	58,93
Lokalkostnad per årsarbetskraft ²	55	50	54
Intern representation (tkr)	81	43	208
Extern representation (tkr)	356	493	495
Total sjukfrånvaro %	1,4	1,8	2,1
– sjukfrånvaro kvinnor %	1,5	2,2	2,6
– sjukfrånvaro män %	1,4	1,3	1,7
Personalomsättning nyanställda, tillsvidareanställda	4,2 %	4,8 %	21,7 %
Personalomsättning avgångna, tillsvidareanställda	13,7 %	11,6 %	9,9 %
Andel OH-kostnad av total kostnad %	31,33	31,45	24,55
Andel förvaltningsanslag av totala intäkter %	47,0	48,1	37,3

1) Inklusive den skogliga verksamheten som den 1 januari 2011 överfördes till Skogsstyrelsen

2) År 2010 var det ett stort antal personer vilkas anställning gick från visstids- till tillsvidareanställning

3) Vid beräkningen av andel OH-kostnad av total kostnad har OH-kostnader och totala kostnader 2011 och 2012 reducerats med kostnader som avser det länsstyrelsegemensamma P4-projekt.

4) Utgående balans 2011 har justerats i förhållande till uppgiften i årsredovisningen för 2011

Avgiftsbelagd verksamhet									
Belopp angivna i tkr									
Verksamhet	2012 intäkter	2012 kostnader	2012 netto- utfall	2012 netto- budget	ackumule- rat utfall tom 2012	2011 intäkter	2011 kostnader	2011 netto- utfall	ackumule- rat utfall tom 2011
Offentligrättslig verksamhet									
Registreringsavgift för jaktområden									
Djur och lantbruk (avgift för extra kontroller m.m.)	338	414	-76	0	-576	214	316	-102	-500
Delgivning									
Övrig offentligrättslig verksamhet									
Uppdragsverksamhet									
Resurssamordning	136	193	-57		-61	0	-4	-4	-4
Fjällförvaltning									
Övrig uppdragsverksamhet									
Summa totalt	474	607	-133	0	-637	214	316	-106	-504
Summa offentligrättsligt	338	414	-76	0	-576	214	316	-102	-500
Summa uppdragsverks.	136	193	-57	0	-62	0	4	-4	-4

Tabellen visar intäkter, kostnader och utfall för länsstyrelsens avgiftsbelagda verksamhet, enligt den indelning för återrapportering som framgår av budgeten för avgiftsbelagd verksamhet i regleringsbrevet.

Kommentarer avgiftsbelagd verksamhet

Fr.o.m. 2008 finansieras djur och lantbruk (förprovningar av djurstallar m.m.) inom förvaltningsanslaget. Verksamheten uppvisar ett ackumulerat underskott på 303 tkr. Underskottet ingår i den balanserade kapitalförändringen.

Djurskydd avser den verksamhet som i huvudsak utförs av djurskyddsinspektörer. Verksamheten startade 2009 och har sedan dess gått med underskott.

Resurssamordning gäller Rationell handläggning av förprovning av djurstallar uppstartat 2012.

Sammanställning över väsentliga uppgifter

Sammanställningen är gjord enligt 2 kap. 4 § Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

	2012	2011	2010	2009	2008
Låneram i Riksgälden					
Beviljad	3 400	4 700	8 000	8 000	10 000
Utnyttjad	2 677	2 476	5 519	6 030	7 575
Räntekontokredit i Riksgälden					
Beviljad	8 000	9 000	8 000	9 000	9 000
Max utnyttjad	3 530	4 527	1 586	621	0
Räntekonto					
Ränteintäkter	89	95	31	122	866
Räntekostnader	0	0	0	0	0
Totala avgiftsintäkter					
Myndigheten disponerar	8 321	5 146	12 537	13 654	14 307
Myndigheten ej disponerar	1 409	1 434	1 349	1 670	1 210
Jämförelse med beräknade avgiftsintäkter					
Budget avgiftsintäkter ej disponeras	1 450	1 390	1 191	2 301	1 520
Anslagskredit					
<i>Utgiftsområde 01</i>					
<i>Rikets styrelse</i>					
<i>01 05 001 Länsstyrelserna m.m.</i>					
Beviljad	2 154	4 797	2 168	2 808	2 723
Utnyttjad	0	3 140	0	0	707
<i>Utgiftsområde 19</i>					
<i>Regional tillväxt</i>					
<i>19 01 001 Regionala tillväxtåtgärder</i>					
Beviljad	123	123	123	123	123
Utnyttjad	0	96	52	111	0
Anslagssparande					
<i>Utgiftsområde 01</i>					
<i>Rikets styrelse</i>					
<i>01 05 001 Länsstyrelserna m.m.</i>					
Summa anslagssparande	27	0	535	464	0
<i>Utgiftsområde 19</i>					
<i>Regional tillväxt</i>					
<i>19 01 001 Regionala tillväxtåtgärder</i>					
Summa anslagssparande	0	0	0	0	174
Summa anslagssparande	27	0	535	464	174
Bemyndiganden					
Tilldelat	0	0	1 500	1 500	1 500
Åtaganden	0	0	0	0	0

Personal

Antal årsarbetskrafter ¹	88	96	117	119	129
Medeltal anställda ¹	109	116	142	139	148
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 053	1 037	1 137	1 168	1 090

Kapitalförändring

Årets kapitalförändring	-133	-106	119	-3 911	3 884
Balanserad kapitalförändring	-504	-398	-811	2 761	-7 023

1) Arbetad tid omräknat till årsarbetskrafter. En åa = 1 670 timmar.

2) Genomsnittet av antal anställda 1 januari respektive 1 december 2012

Kommentar

I 2008-2010 års uppgifter ingår avgiftsintäkter från den skogliga uppdragsverksamheten i totala avgiftsintäkter som myndigheten disponerar.

Finansiell redovisning

RESULTATRÄKNING (TKR)

	2012	2011	Not
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	45 232	49 068	1
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	8 321	5 146	1,4
Intäkter av bidrag	40 388	45 121	1
Finansiella intäkter	104	98	3
Summa	94 045	99 434	
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	-55 029	-58 617	17
Kostnader för lokaler	-7 216	-7 177	
Övriga driftskostnader	-30 389	-32 210	
Finansiella kostnader	-46	-76	3
Avskrivningar och nedskrivningar	-1 498	-1 461	11
Summa	-94 178	-99 540	
Verksamhetsutfall	-133	-106	5,6
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter och andra intäkter som inte disponeras av myndigheten	1 409	1 434	
Intäkter av uppbörd	0	0	
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet	-1 409	-1 434	
Saldo	0	0	
Transfereringar			2
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	2 644	2 860	
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	10 942	18 190	
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	59	1 482	
Finansiella intäkter i transfereringsverksamhet	0	0	
	0	0	
Lämnade bidrag	-13 645	-22 531	
Saldo	0	0	
Årets kapitalförändring	-133	-106	5,6

BALANSRÄKNING

TILLGÅNGAR (TKR)	2012	2011	Not
Immateriella anläggningstillgångar			
Rättigheter och andra immateriella tillgångar	35	69	
	0	0	
Summa	35	69	11
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	636	810	
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	1 271	1 479	
Pågående nyanläggningar	782	0	
	0	0	
Summa	2 689	2 289	11,13
Fordringar			
Kundfordringar	896	202	
Fordringar hos andra myndigheter	3 863	1 154	
Övriga fordringar	967	261	
Summa	5 726	1 616	8
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	1 475	1 439	
Upplupna bidragsintäkter	10 811	14 967	
Övriga upplupna intäkter	120	0	
Summa	12 406	16 406	9
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	3 488	13 809	
Summa	3 488	13 809	10
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	10 449	4 303	7
Övr tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	210	351	7
Kassa, plusgiro och bank	0	0	
Summa	10 658	4 654	
Summa tillgångar	35 002	38 844	

BALANSRÄKNING

KAPITAL OCH SKULDER (TKR)	2012	2011	Not
Myndighetskapital			13
Donationskapital	40	40	
Balanserad kapitalförändring	-504	-398	14
Kapitalförändring enl resultaträkningen	-133	-106	
Summa	-597	-464	
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner o likn förpliktelser	70	248	16
Övriga avsättningar	111	0	
Summa	180	248	
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	2 677	2 476	13
	0	0	
Skulder till andra myndigheter	3 031	3 097	
Leverantörsskulder	2 117	1 279	
Övriga skulder	923	1 009	
Depositioner	210	353	
Summa	8 958	8 213	
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	4 021	4 199	
Oförbrukade bidrag	22 440	26 648	
Övriga förutbetalda intäkter	0	0	
Summa	26 461	30 847	12
Summa kapital och skulder	35 002	38 844	

Anslagsredovisning (tkr)								
Anslag	Ingående överförin- belopp	Årets till- enligt regl .brev	Omdisp. anslags- belopp	Utnyttjad del av medgivet överskrid	Indrag- ning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överf.- belopp
Utgiftsområde 01								
Rikets styrelse								
01:05:001008								
Länsstyrelserna								
m.m.	-3 140	50 979	-692			47 147	-47 120	27
Utgiftsområde 19								
Regional tillväxt								
19:01:001008								
Regional tillväxt	-96	1 230				1 134	-1 134	0
Summa	-3 236	52 209	-692			48 281	-48 254	27

Finansiella villkor (tkr)

Anslag/ anslags- Benämning	Belopp	Utnyttjad del
01:05:001008 Länsstyrelserna m.m.		
- anslagskredit	2 031	0
- kredit räntekonto	8 000	3 529
- låneram	3 400	2 677
- utbetalda förvaltn.kostn. Region Gotland	2 246	2 246
19:01:001008 Regional tillväxt Åtgärder		
- anslagskredit	123	0
- bemyndigande	0	0

Inkomstitlar (tkr)

Nomenkl.	Benämning	Inkomster	Beräknat Belopp
2 511 005	Expeditions- och ansökningsavgifter	414	400
2 537 105	Miljöskyddsavgifter	983	1000
2 552 303	Täktavgifter	12	0
2 552 403	Övriga offentligrättsliga avgifter	0	50
Summa		1 409	1 450

Beräknade belopp är hämtade från bilaga 6 avgifter mot inkomstitel i 2012 års regleringsbrev.

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR OCH NOTER

(Belopp i tusental kronor där ej annat anges)

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR**Redovisningsprinciper**Tillämpade redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB), samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna.

Länsstyrelsens redovisning följer god redovisningssed enligt 6 § förordning (2000:606) om myndigheters bokföring. Regeringen har beslutat att återsrapportering ska ske enligt anvisningar som framgår under rubriken Verksamhet i avsnittet Organisationsstyrning och bilaga 3 till regleringsbrevet. Anvisningarna utgör ett undantag från bestämmelserna i 3 kap. 2 § FÅB och i vissa fall undantag från 3 kap. 1 § FÅB.

Räntebärande konto i Riksgälden används för in- och utbetalningar på förvaltningsanslaget samt för fordringar, upplupna bidragsintäkter, skulder och oförbrukade bidrag som direkt tillhör den egna verksamheten.

Deponerade medel tillförs även ett räntebärande konto i Riksgäldskontoret.

Statens centralkonto i Riksbanken används för anslaget avseende regional tillväxt, uppbörd mot inkomsttitel, lönegarantier och bidrag avseende transfereringar.

VärderingsprinciperAnläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst 20 tkr och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år.

Avskrivning sker enligt linjär avskrivningsmetod. Avskrivning under anskaffningsåret sker från den månad tillgången tas i bruk.

Tillämpade avskrivningstider:

Immateriella tillgångar:

3 år

Materiella tillgångar:

Inventarier (ex kopiatorer, faxmaskiner, möbler enstaka inköp)	3 år
Möbler (hela möbleman)	5 år
Kvarvarande IT-utrustning (ex persondatorer, server, skrivare)	3 - 4 år
Bilar	4 år
Förbättringsutgift på annans fastighet (byggnadsinventarier)	högst 7 år
Alla utgifter som har samband med flytten till Visborg år 2008 har en beslutad avskrivningstid på	5 år

Omsättningstillgångar

Kundfordringar har värderats individuellt och värderats till det belopp de beräknas inflyta med. Osäkra fordringarna är de som passerat sex månader. Som befarade kundförluster har vi bokfört fordringar som överlämnats till Kammarkollegiets inkasso- och fordringsbevakning.

Enligt prop. 2011/12:31 "ändring av viss länsstyrelseverksamhet" har lönegarantihanteringen försvunnit från Länsstyrelsen i Gotlands län fr.o.m. 2012-07-01. Dessa hanteras numer från Länsstyrelsen i Stockholms län.

Skulder har tagits upp till nominella belopp.

Periodiseringsprinciper

Periodiseringar har i huvudsak gjorts för inkomster och utgifter över 50 tkr.

Redovisning av verksamhetens kostnader

Kostnaderna har minskat som ett led i att anpassa sig till en mindre Länsstyrelse efter avskiljandet av den skogliga verksamheten. En ytterligare faktor som bidragit är att det är något färre projekt igång.

Avrundningsdifferenser kan förekomma mellan och i de olika delarna i den finansiella redovisningen.

NOTER

		2012	2011
Not 1	Verksamhetens intäkter		
	<u>Intäkter av anslag</u>		
	Utgiftsområde 01:05:001008, Lst rampost	44 168	47 816
	Utgiftsområde 19:01:001008, Regional tillväxt	<u>1 064</u>	<u>1 253</u>
	Summa	45 232	49 069
	<u>Intäkter av avgifter och andra ersättningar</u>		
	Utgiftsområde 01:05:001008, Lst rampost	2 756	2 322
	I regel fakturerade intäkter som bokförts mot anslaget, bl.a. Fiskeriverket (landningskontroll), Naturvårdsverket (ers. för utlånad personal) och kursavgifter från enskilda personer.		
	Intäkter avs. naturvård	4 797	2 186
	Övrigt	<u>768</u>	<u>638</u>
	Summa	8 321	5 146
	<u>Intäkter av bidrag</u>		
	Havs och vattenmyndigheten	2 702	1 530
	Jordbruksverket	7 374	4 994
	Kammarkollegiet	1 116	212
	Länsstyrelsen i Jönköpings län	3 455	103
	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	807	1 106
	Naturvårdsverket	18 282	28 038
	Riksantikvarieämbetet	2 469	3 135
	Statens energimyndighet	1 605	1 638
	Statens folkhälsoinstitut	1816	0
	Övrigt	<u>762</u>	<u>4 365</u>
	Summa	40 388	45 121
	Finansiella intäkter	<u>104</u>	<u>98</u>

Skillnaden mellan anslagsavräkningens utgifter; 47 120 tkr och intäkter av anslag plus "medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag"; 44 169 tkr + 2 573 tkr = 46 742 tkr; är semesterlöneskulden som är avräknad enligt undantagsreglen i balansräkningen; 378 tkr (konto 1781)

Not 2 Transfereringar

Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag

Utgiftsområde 01:05:001008, Lst ramanslag	2 573	2 839
Utgiftsområde 19:01:001008, Regional tillväxt	<u>71</u>	<u>21</u>
Summa	2 644	2 860

Medel som erhållits från andra myndigheter för finansiering av bidrag

Havs och vattenmyndigheten	235	146
Kammarkollegiet	1 362	1 509
Länsstyrelsen i Jönköpings län	0	3 244
Naturvårdsverket	6 688	11 588
Regeringskansliet	644	843
Riksantikvarieämbetet	141	58
Länsstyrelsen i Västernorrland	1 831	0
Socialstyrelsen	0	103
Statens energimyndighet	0	630
Övrigt	<u>41</u>	<u>69</u>
Summa	10 942	18 190

Minskningen beror på att vi inte fått några pengar för Almsjukeprojektet det går numera i Skogsstyrelsens regi. Projektansvaret för P4-projektet har övertagits av Länsstyrelsen i Västernorrlands län.

Erhållna medel för finansiering av bidrag

Övriga priv sektor	56	0
Periodisering, erhålln. medel lönegaranti	<u>3</u>	<u>1 482</u>
	59	1 482

Not 3 Finansiella kostnader och intäkter som härrör från räntekontot

Finansiella intäkter	104	98
- varav räntekontot	(89)	(95)
Finansiella kostnader	46	108
- varav räntekostnader på lån hos Riksgälden	(38)	(31)
Summa		

Not 4 Avgifter enl. 4§ avgiftsförordningen

Försäljning Naturum	133	133
Inkomster Gotska Sandön	1829	479
Övrigt	<u>29</u>	<u>31</u>
Summa	1 991	643

Förändringen beror på nytt avtal på Gotska Sandön med Försvarsmakten

Not 5 Årets kapitalförändring

Resultat resurssamverkan	-57	-4
Resultat avgift djurskydd	-91	-118
Resultat avgift, animaliska biprodukter	<u>15</u>	<u>16</u>
Summa	-133	-106

Not 6 Kapitalförändring/Resultat

Resurssamverkan, rationell handläggning av förprovning djurstallar

Intäkter	136	0
Kostnader löner	-142	0
övr.kostnader	<u>-51</u>	<u>0</u>
Resultat över-/underskott	-57	0

Djurskydd och
animaliska
biprodukter

Intäkter	338	214
Kostnader löner	-228	-148
övriga kostnader	<u>-186</u>	<u>-172</u>
Resultat underskott	-76	-106

Not 7 Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret

Räntekonto	10 449	4 303
Övriga tillgodohavande i Riksgälden deponeringar	210	351

Förändringen består till största delen av ett inbetalt bidrag sent i december som inte har utbetalats förrän 2013.

Kortsiktigt likviditetsbehov 6 345 tkr

Not 8 Fordringar

Kundfordringar	896	202
----------------	-----	-----

Fordringar hos andra myndigheter	3 863	1 154
Övriga fordringar	<u>967</u>	<u>261</u>
Summa	5 726	1 617

De ökade fordringarna består av ett bidrag som ska täcka kostnader 2012 men inkom 2013 och har därför uppbokats som fordran och faktureringar i december där betalning inkommit i januari.

Not 9 Periodavgränsningsposter (tillgångar)

Förutbetalda kostnader		
- förutbetalda hyror	1 475	1 439
Upplupna bidragsintäkter andra myndigheter	10 243	13 716
Upplupna bidragsintäkter utomstatliga	568	1 251
Övriga upplupna intäkter	<u>120</u>	<u>0</u>
Summa	12 406	16 406

Not 10 Avräkning med statsverket

Uppbörd

Avräkning med statsverket

Ingående balans	-243	-752
Redovisat mot inkomstitel	-1 409	-1 434
Uppbördsmedel som bet. till icke räntebärande flöde	687	1 943
Medel från räntekonto som tillförts inkomstitel	<u>0</u>	<u>0</u>

Skulder avseende uppbörd	-965	-243
--------------------------	-------------	-------------

Anslag i icke räntebärande flöde

Ingående balans	117	283
Redovisat mot anslag	1 135	1 273
Medel hänförliga till transfereringar m.m. som bet. till icke räntebärande flöde	<u>-1 014</u>	<u>-1 439</u>

Fordringar avs. anslag i icke räntebärande flöde	238	117
--	------------	------------

Anslag i räntebärande flöde

Ingående balans	3 141	-535
-----------------	-------	------

Redovisat mot anslag	47 119	51 320
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-50 287	-47 645
Återbetalning av anslagsmedel	<u>0</u>	<u>0</u>
Fordringar avs. anslag i räntebärande flöde	-27	3 140
<u>Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag</u>		
Ingående balans	2 180	2 846
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	<u>-378</u>	<u>-666</u>
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	1 802	2 180
<u>Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto i Riksbanken</u>		
Ingående balans	8 615	5 928
Inbetalningar i icke räntebärande flöde	14 407	20 324
Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-20 909	-17 133
Betalningar hänförliga till anslag och inkomsttitlar	<u>327</u>	<u>-504</u>
Saldo	2 440	8 615
Belopp under utredning	0	0
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto i Riksbanken	2 440	8 615
Utgående balans avräkning med statsverket	3 488	13 809

Not 11

Immateriella/materiella
anläggningstillgångar**Immateriella anläggningstillgångar:****Anskaffningsvärde:**

IB anskaffningsvärde	230	230
----------------------	-----	-----

Årets anskaffningar	0	0
Årets fsg/utrangeringar	0	0
UB anskaffningsvärde	230	230

Avskrivningar:

IB ack.avskrivningar	-161	-122
Årets avskrivningar	-34	-39
Årets fsg/utrangeringar	0	0
UB ack.avskrivningar	-195	-161

UB Bokfört värde	35	69
-------------------------	-----------	-----------

Förbättringsutgifter på annans fastighet**Anskaffningsvärde:**

IB anskaffningsvärde	2 563	2 812
Årets anskaffningar	405	92
Årets fsg/utrangeringar	0	-341
UB anskaffningsvärde	2 968	2 563

Avskrivningar:

IB ack.avskrivningar	-1 753	-1 585
Årets avskrivningar	-579	-509
Årets fsg/utrangeringar	0	341
UB ack.avskrivningar	-2 332	-1 753

UB Bokfört värde	636	810
-------------------------	------------	------------

Maskiner och inventarier m.m.**Anskaffningsvärde:**

IB anskaffningsvärde	8 183	19 087
Årets anskaffningar	677	200
Årets fsg/utrangeringar	0	-11 104
UB anskaffningsvärde	8 860	8 183

Avskrivningar:

IB ack.avskrivningar	-6 704	-14 904
----------------------	--------	---------

	Årets avskrivningar	-885	-912
	Årets fsg/utrangeringar	0	9 112
	UB ack.avskrivningar	-7 589	-6 704
	UB Bokfört värde	1 271	1 479
	Pågående nyanläggningar		
	Anskaffningsvärde:		
	IB anskaffningsvärde	0	0
	Årets anskaffningar	782	0
	Årets fsg/utrangeringar	0	0
	UB anskaffningsvärde	782	0
Not 12	Periodavgränsningsposter (skulder)		
	Upplupna kostnader		
	- upplupna lönekostnader m.m.	4 021	4 199
	Oförbrukade bidr. andra myndigheter		
	- oförbrukade bidrag inomstatliga	22 214	25 972
	- oförbrukade bidrag utomstatliga	226	676
	Övriga förutbetalda intäkter	<u>0</u>	<u>0</u>
	Summa	26 461	30 847
Not 13	Skulder m.m.		
	Lån i Riksgäldskontoret		
	Ing. balans	2476	5519
	Nyupptagna lån	1 817	292
	Amorteringar	<u>-1 616</u>	<u>-3 335</u>
	Utg. balans	2677	2476
	Beviljad låneram uppgår till 3 400 tkr (f.å 4 700 tkr)		
Not 14	Myndighetskapital		
	Gåvo- och donationsmedel	40	40
	Balanserad kapitalförändring	-504	-398
	Årets kapitalförändring	<u>-133</u>	<u>-106</u>
	Summa	-597	-464

Not 15	IB Balanserad kapitalförändring	-398	-811
	Föregående års kapitalförändring	-106	413
	Överföring av ack. resultat avgiftsfinansierad verksamhet till Transportstyrelsen	0	0
	Avstämning/korrigerig balanserad kapitalförändring	<u>0</u>	<u>0</u>
	UB Balanserad kapitalförändring	-504	-398

Utgående balans avser ackumulerat underskott i avgiftsfinansierad verksamhet, djurskydd m.m. samt förprovning djurstallar.

Not 16	Pensionsavsättning		
	Ingående avsättning	248	715
	Årets pensionskostnader	-5	-146
	Årets pensionsutbetalningar	<u>-173</u>	<u>-321</u>
	Utgående avsättning	70	248

Not 17	Kostnader för personal		
	Lönekostnader exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter	37 337	38 868
	Övriga kostnader för personal	<u>17 692</u>	<u>19 749</u>
	Summa	55 029	58 617

Uppgifter om utbetald lön och förmån 2012**Landshövding**

Cecilia Schelin Seidegård	Lön	1 040 599 kr
	Bostadsförmån m.m.	100 128 kr
	Övriga förmåner	13 792 kr

Länsråd

Peter Molin	Lön	868 834 kr
-------------	-----	------------

Insynsråd

Jörgen Tholin	Arvode	4 500 kr
Susanne Welin-Berger		6 000 kr
Ola Mattsson		6 000 kr
Lars Amreús		4 500 kr
Peter Lindvall		6 000 kr
Elisabeth Kalkhäll		6 000 kr
Gustaf Hoffstedt		6 000 kr
Hanna Westerén		6 000 kr

Viltförvaltningsrådet

Lars Ekman	975 kr
Roland Olofsson	1 950 kr
Jan Edström	975 kr
Björn Larsson	975 kr
Bernt Olofsson	1 950 kr
Björn Hjernquist	1 950 kr
Gerty Holmstedt	1 950 kr
Benny Melin	1 950 kr
Göthe Malmros	975 kr
Anders Thomasson	975 kr
Ann Christin Wallin	1 950 kr
Eva Engström	1 950 kr
Stefan Johansson	975 kr
Susanne Björklund	975 kr
Björn Eriksson	1 950 kr
Måns Hjernquist	975 kr

Uppdrag som styrelse- eller rådsledamot

Rådsledamöternas och ledande befattningshavares uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter samt uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag (7 kap. 2 § 2000:605, förordningen om myndigheters årsredovisning och budgetunderlag).

Länsledning**Namn**

Cecilia Schelin Seidegård

Uppdrag

Ordf. Systembolaget AB
Ordf. Vårdalstiftelsen
Ordf. Clin Trials AB Skåne
Ledamot Fouriertransform AB
Ordf. ALMI Företagspartner Gotland AB

Peter Molin

Ordf. Jubileum Polhem 350 AB

Ledamöter i Länsstyrelsens insynsråd 2012**Namn**

Elisabeth Kalkhäll

Uppdrag

VD Almi Företagspartner Gotland AB
Ledamot Institutionen för kultur, energi och miljö
Högskolan på Gotland
Delägare och suppleant, Jörgen Kalkhäll AB

Peter Lindvall

VD LRF Konsult
Ledamot Hanshälsan AB

Susanne Welin-Berger

VD och ledamot LivsTek Gotland AB
Valberedning Nygarn Utvecklings AB

Lars Amreús

Ledamot Stiftelsen Föremålsvård Kiruna

Jörgen Tholin

Ledamot Verket för Höskoleservice
Ledamot Insynsråd Höskoleverket
Ledamot Högskolan på Gotland
Ordf. Nämnden för ämneslärarutbildningen (NÄLU)
mellan Lunds Universitet o Högskolan i Kristianstad

Gustaf Hoffstedt

Ledamot Gotlands Regionfullmäktige
Ledamot Förvaltningsstiftelsen för SR, SVT & UR

Ola Mattsson

Chef Gotlandsflyg AB

Beslut om årsredovisning för år 2012

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Visby den 22 februari 2013

Cecilia Schelin Seidegård